

Kollektion för en kortväxt kvinna och man

Janina Wiksten
Utbildningsprogrammet
i formgivning
YH Novia, Åbo 2011

Abstrakt

Examensarbete

Författare: Janina Wiksten

Utbildningsprogram och ort: UP i formgivning, Åbo

Inriktningalternativ: Beklädnad

Handledare: Tuula Bergqvist

Titel: Kollektion för en kortväxt kvinna och man

Datum: 07.10.2011

Sidantal: 162

Bilagor: 8

Sammanfattning:

I mitt examensarbete har jag designat en sommarkollektion och tillverkat några utvalda plagg för en kortväxt kvinna och man. Med hjälp av metoden participatorisk design, har jag kunnat gå djupare in i ämnet och se från kortväxta personers synvinkel, vad det innebär att vara kortväxt. Behovet av kläder för kortväxta personer är stort, vilket är en av orsakerna varför jag gör ett arbete om kortväxta personer. Jag vill också visa att kortväxta personer vill klä sig snyggt och följa modet, precis som vilken människa som helst.

Kollektionen och de tillverkade plaggen presenterar mina kunders stil och behov av vissa plagg. Mönsterkonstruktionen har också varit en stor del av arbetet, eftersom vanliga grundmönster inte kan användas som sådana till kortväxta personer.

Språk: Svenska

Abstract

Bachelor's thesis

Author: Janina Wiksten

Degree programme: Design

Specialization: Clothing Design

Supervisor: Tuula Bergqvist

Title: Collection for a woman and a man short in growth

Date: 07.10.2011

Number of pages: 162

Appendices: 8

Summary:

In my thesis I've designed a summer collection and produced some selected garments for a man and a woman short in growth. With the help of participatory design I have been able to dig deeper in the subject and really understand from a point of view of a person short in growth what it means to be short. The need of clothes for a person short in growth is big, which is one of the reasons why I wanted to write my thesis about this subject. I also want to show that persons short in growth want to dress nicely and follow fashion, exactly like everyone else.

The collection and the fabricated garments present the style and need of garments for my clients. Pattern design has been a large part of the work, because ordinary basic patterns can't be used as they are for people short in growth.

Language: Swedish

Innehåll

Abstrakt	2
Tack	7
1 Inledning	9
2 Mål och syfte	11
2.1 Varför gör jag kläder för kortväxta personer?	12
3 Metoder	13
3.1 Vad menas det med partipatorisk designmetod?	14
4 Bakgrund	15
4.1 Kortväxt	18
4.1.1 Sjukdomar	19
4.1.2 Kroppsformer	20
4.2 Klädbud och -brister på marknaden	22
4.3 Tidigare projekt och undersökningar	25
4.4 Att tänka på vid kläddesign	28

5	Processbeskrivning	33
5.1	Majsa	35
5.1.1	Inspiration	36
5.1.2	Analys av kroppen	40
5.1.3	Träffar	43
5.1.4	Kollektionen	57
5.2	Sebastian	95
5.2.1	Inspiration	98
5.2.2	Analys av kroppen	100
5.2.3	Träffar	102
5.2.4	Kollektionen	113
6	Överblick och analys av slutresultatet	141
7	Slutord	145
8	Källor	148
9	Bildförteckning	149
	Bilagor	153

Tack

Tuula Bergqvist

Maisa

Sebastian

Erja Saarinen

Mikael Björk

Susanne Sahlberg

Figur 2.

Inledning

Kläder är i dagens läge en viktig del av människans vardag, personlighet och stil. Kläder är så att säga den yttre personligheten, med vilka man visar vem man är eller kanske skulle vilja vara. Kläderna visar också t.ex. vår ålder, yrke eller hobby. Genom kläderna får vi den första uppfattningen av en mötande person. De flesta människorna vill och kan klä sig i hurdana kläder som helst, och har inga problem att hitta kläder som passar dem. Men hur är det då för en person med en annorlunda kropp?

Befolkningen består till majoriteten av människor med s.k. standard eller normal längd och kroppsbyggnad. Det finns också olika minoritetsgrupper så som t.ex. kortväxta personer, gravida, handikappade, samt personer i större eller mindre storlek. Kortväxta personer är en av minoritetsgrupperna, som oftast glöms bort. (*Hälinen, Rytkönen, 1999*). Utbudet av kläder för de här specialgrupperna är litet, och orsaken är att de är en minoritet i samhället. För en kortväxt person är det inte alltid så lätt att hitta färdigt sydda kläder i affärerna. Det är inte bara kläderna som är svåra att hitta, själva jobbet som det innebär att shoppa är fysiskt tungt för en kortväxt. I

affärerna finns det kläder i standardmått, vilket innebär att de oftast är allt för stora för en kortväxt person. En kortväxt person vill, som vilken människa som helst, känna sig kvinnlig, manlig, snygg och bekväm i sin kropp.

Idén till mitt examensarbete kom från det att jag ville göra något nyttigt, nyskapande, hjälpa någon och skapa något som har betydelse. Därför valde jag att arbeta med kortväxta personer eftersom man oftast glömmer bort att det finns människor som har en avvikande kropp. För kortväxta personer finns det ett stort behov av snygga och stiliga plagg, för både kvinnor och män. En kortväxt person lägger man alltid märke till. De kan aldrig vara anonyma. Varför skall de då klä sig i för stora kläder, som gör att de känner sig obekväma och osäkra?

Jag har forskat i kortväxta personers behov och svårigheter att hitta kläder. Jag tar upp vad det krävs och är bra att ta i beaktande då man designar och tillverkar kläder för kortväxta personer.

Med hjälp av partecipatorisk designmetod kommer jag närmare mina kunder och kan designa en kollektion och tillverka vissa utvalda plagg i mina kunders behov och stil.

Figur 3.

Figur 4.

Mål och syfte

2

2.1 Varför gör jag kläder för kortväxta personer?

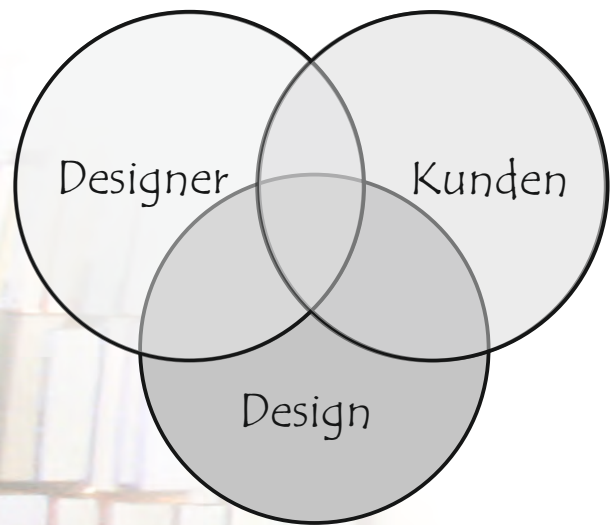
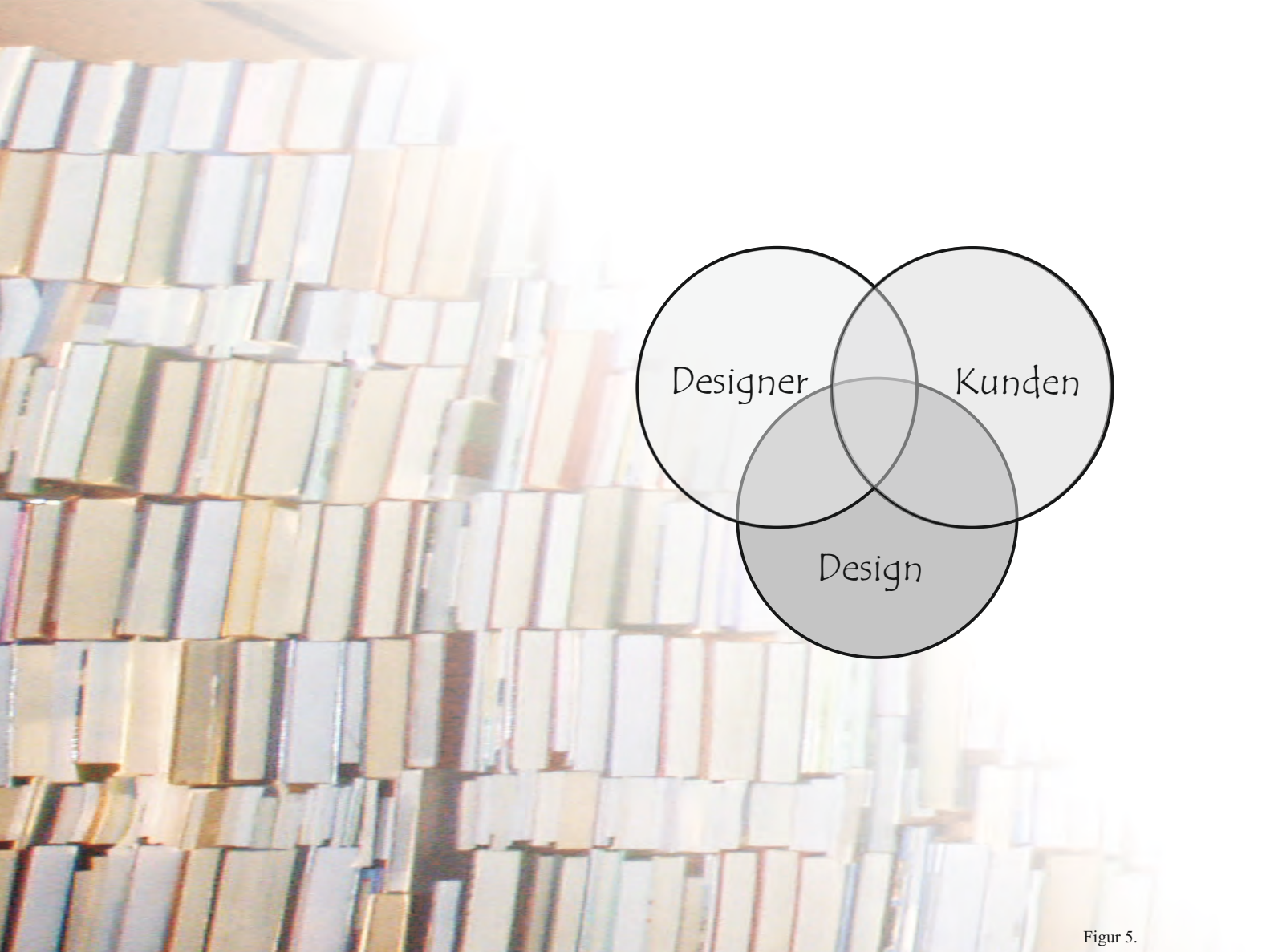
Alla människor vill uttrycka sig via kläderna, också de som är kortväxta. Förutom kläder för människan i standardstorlek, finns det också barn- och mammakläder samt plagg för människor i större eller mindre storlek. För en kortväxt person gäller det oftast att gå till barnavdelningen för att hitta kläder som skall vara så nära deras storlek som möjligt. På barnavdelningen kan de hitta plagg som har rätt längd, men som är i övrigt för litet.

I mitt examensarbete designar jag en kollektion både för en kortväxt kvinna och man. Kvinnan heter Maisa och är 26 år, mannen är 24 år och heter Sebastian. Jag valde att göra en kollektion för både en kvinna och en man för att kunna jämföra bl.a. behov, stil och kroppar.

Mitt mål med examensarbetet är att designa en kollektion och tillverka några utvalda plagg i Maisas och Sebastians stil och behov. Plaggen, som mina kunder valt ut, ritar jag mönster till och syr upp. Jag satsar på att designa en kollektion till mina kunder som innehåller plagg, som de behöver, har svårt att hitta eller som helt saknas på marknaden. Plaggen skall också vara

snygga, stiliga och sitta bra på kroppen. Mina kunder skall vara nöjda med tillverkningsprocessen och slutresultatet.

Mitt mål är också att lära mig något nytt, visa vad jag kan och eventuellt lösa ett problem. I mitt arbete vill jag också visa mina kunskaper i mönsterkonstruktion och sömnad. Jag vill lyfta fram att det finns människor med olika kroppar som har samma behov och intresse av kläder som människor i standardstorlek. Jag vill också visa att kortväxta personer vill klä sig snyggt och följa modet, precis som vilken människa som helst.

Figur 5.

Metoder

3

För att lättare förstå en kortväxt persons behov, besvär, tankar och levnadssätt valde jag att utnyttja participatorisk designmetod. Det kan vara svårt för en person i idealmått att förstå hur det är att leva som en kortväxt person. Oftast har man sina egna tankar och fördomar om olika saker, men många gånger kan man ha fel.

3.1 Vad menas det med participatorisk designmetod?

I stort sätt går participatorisk design ut på att man aktivt arbetar tillsammans med sin kund, lyssnar till kundens behov och uppfyller kundens tankar och drömmar till 100 %. Kunden skall inte vara tveksam, utan tvärtom, kunden skall vara nöjd med processen och resultatet.

Med participatorisk design har kunden en chans att få sin röst hörd angående designen och kvaliteten på den. Detta medför i princip att alla medverkar som en designer och att själva designen inte är bara specialistens jobb. Kunden och designern skapar tillsammans medan de också lär tillsammans. Fastän kunden engagerar sig i design-processen, så gör det inte själva designern onödig. Designern har inte ensamrätt att bestämma produktens utseende, funktion och användning. I stort sätt kan man säga att användaren är också tillverkaren i viss mån. Då användaren har varit med i skapandeprocessen kan produkten få en större betydelse för honom eller henne. Detta innebär att produkten kommer att bli mer använd och anses vara trevligare att bära. (*Fletcher, 2008*)

Figur 6.

Bakgrund

4

".. vi dvärgar härstammar från en ras som är äldre än den som nu befolkar världen och att vi därför är gamla redan när vi föds" Pär Lagerkvist.

(Invalidförbundet, 1989, s. 9).

”En kortväxt människa kan aldrig vara anonym, hon märks alltid”.

(Invalid-förbundet, 1989, s. 11)

För en kortväxt person har det i alla tider varit svårt att finna sin plats i omgivningen. Myter, sagor och litteratur har gjort att människor ser på en kortväxt person på ett annat sätt, än om hon skulle möta en person i idealmått. I myter och sagor finns dvärgar, som oftast presenterar onskans symboler. En kortväxt person betraktades förr inte som en människa, utan som något av ett annat slag. I den fornnordiska mytologin symboliserade dvärgarna maskar, som fanns i jätternas förfäders kött. Dvärgarna kännetecknade alltså fulhet och ondska.

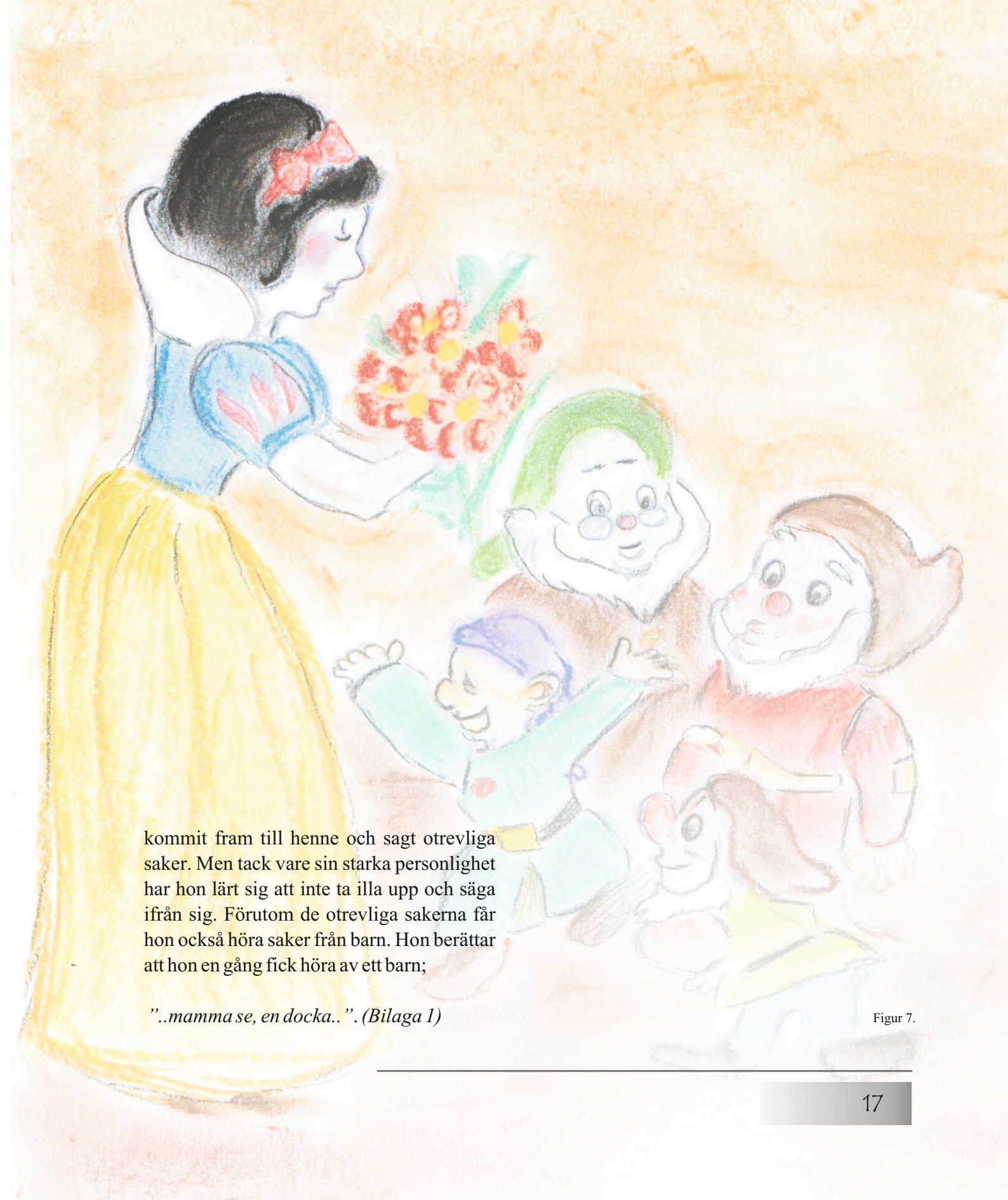
I andra myter och sagor användes kortväxta personer under medeltiden som hovnarrar för de Europeiska furstarna. Senare fick den kortväxta personen fungera som clown för att pigga upp människans vardag. De här

myterna och sagorna har byggt upp den nutida människans syn på kortväxta personer, och därför kan en kortväxt person många gånger höra fula diskrimineringar och hur annorlunda hon är. Andra människors fördomar och okunskap är inte lätt för den kortväxta människan. *(Invalidförbundet, 1989).*

Kortväxta möts av andra människor på ett annorlunda sätt. Många människor tar kortväxta personer som mycket yngre än de på riktigt är, oftast på grund av deras längd. Både för unga och vuxna kortväxta personer är miljön vi lever i en svår miljö. Vuxna personer blir oftast tagna som barn, och för en ung person är det inte lätt att känna sig som andra ungdomar. Klädköp är ett problem, ingen skillnad är man gammal eller ung.

Många människor som möter en kortväxt person, förstår oftast inte vad det är frågan om. En kortväxt person kan också få många konstiga blickar och höra otrevliga saker. *(Paananen, Heikkinen, Lahtinen, 1999).*

Maisa har fått höra mer eller mindre otrevliga saker av människor som hon inte känner. En del har försökt ge henne pengar för att de tycker synd om henne. Andra har

kommit fram till henne och sagt otrevliga saker. Men tack vare sin starka personlighet har hon lärt sig att inte ta illa upp och säga ifrån sig. Förutom de otrevliga sakerna får hon också höra saker från barn. Hon berättar att hon en gång fick höra av ett barn;

"..mamma se, en docka..". (Bilaga 1)

Figur 7.

4.1 Kortväxt

Kortväxthet är sällsynt och med benämningen kortväxthet menas störning av tillväxten. Gruppen med kortväxta personer är inte stor, vilket kan vara en orsak att de många gånger inte tas i beaktande. Kortväxta kan man kalla en minoritet av befolkningen, lika som finlandssvenskar eller samer. Skillnaden mellan kortväxta personer och personer i liten storlek är stor. För kortväxthet finns det en medicinsk orsak och det är obotligt. (*CITY, 6/2011*)

En kortväxt persons behov och svårigheter att röra sig i samhället avviker också från övriga rörelsehandikappades ställning. Det finns massor av olika orsaker för att en människa blir kortväxt. De vanligaste orsakerna är dock störningar i benstommens tillväxt och skörhet i benbyggnaden. En annan vanlig orsak till kortväxthet är störningar i mineralämnesomsättningen. I Finland finns det mellan 500 – 1000 kortväxta personer. De flesta sjukdomstillstånden är ärftliga. (*Invalidförbundet, 1989*)

I Finland räknas en person, vars längd som vuxen är under 140-150 cm, som kortväxt.

Det finns dock människor som är tveksamma angående ärftligheten eftersom en kortväxt person kan ha föräldrar och syskon i standardmått. Likaså finns det människor som undrar om kortväxtheten verkligen är ett handikapp. Det sägs att kortväxthet är en egenskap hos en människa, på samma sätt som att vara vänsterhänt, är en egenskap. Det som sedan leder till handikapp beror på diagnosen. En kortväxt person kan t.ex. ha rörelsebegränsningar i lederna, styvhet i ryggraden samt försämrad hörsel och syn. Oftast har en kortväxt person normal intellekt. (*Paananen, Heikkinen, Lahtinen, 1999*)

4.1.1 Sjukdomar

Man känner till omkring 400-500 medicinska huvudskäl till kortväxthet. De flesta enskilda sjukdomar är sällsynta. Alla de här diagnoserna har sina egna kännetecken och problem. Om en person bara är kortväxt utan att ha någon annan diagnos, så är det oftast inte frågan om ett handikapp eller en sjukdom. Några kännetecken för kortväxthet är bl.a. sjukdomar orsakade av hormonbrist och kromosomsjukdomar.

Den vanligaste kromosomsjukdomen är Downs syndrom, som är en utvecklingsstörning. Kännetecken för den här sjukdomen är kortväxthet, ansiktsdrag, mild utvecklingsstörning samt ofta deformationer av inälvor. Den vuxnas längd blir bara omkring 140-150 cm.

Turners syndrom är en annan kromosomsjukdom, som gör att en person blir kortväxt. Detta är dock en sjukdom, som bara flickor kan lida av. Kroppsbyggnaden är kort och stadig och bröstkorgen sköldlik. En kvinna, som lider av den här sjukdomen, är omkring 140-150 cm lång som vuxen. Förutom de här två kromosomsjukdomar så finns det ännu flera.

Mulibrey-nanism är vanligare i Finland än någon annanstans. Det är en störning i växten med flera symtom, och kännetecknen är bl.a. kortväxthet, mild handikapp och typiska triangelformade ansiktsdrag. Man kan också ha beniga axlar, kort hals, liten bröstkorg, benförändringar i skenbenen, fläckar på skinnet, hög och nasal röst. Möjliga problem med hjärtat och förstoring av levern kan också förekomma på grund av detta. En person som lider av den här sjukdomen blir inte längre än 150 cm.

Till de flesta sjukdomar finns det ingen läkande behandling. Däremot kan man få några centimeter till genom förlängningsoperation av ben, men det går bara att göra i vissa sjukdomar. Man kan också använda tillväxthormoner för att bli lite längre. (Paananen, Heikkinen, Lahtinen, 1999)

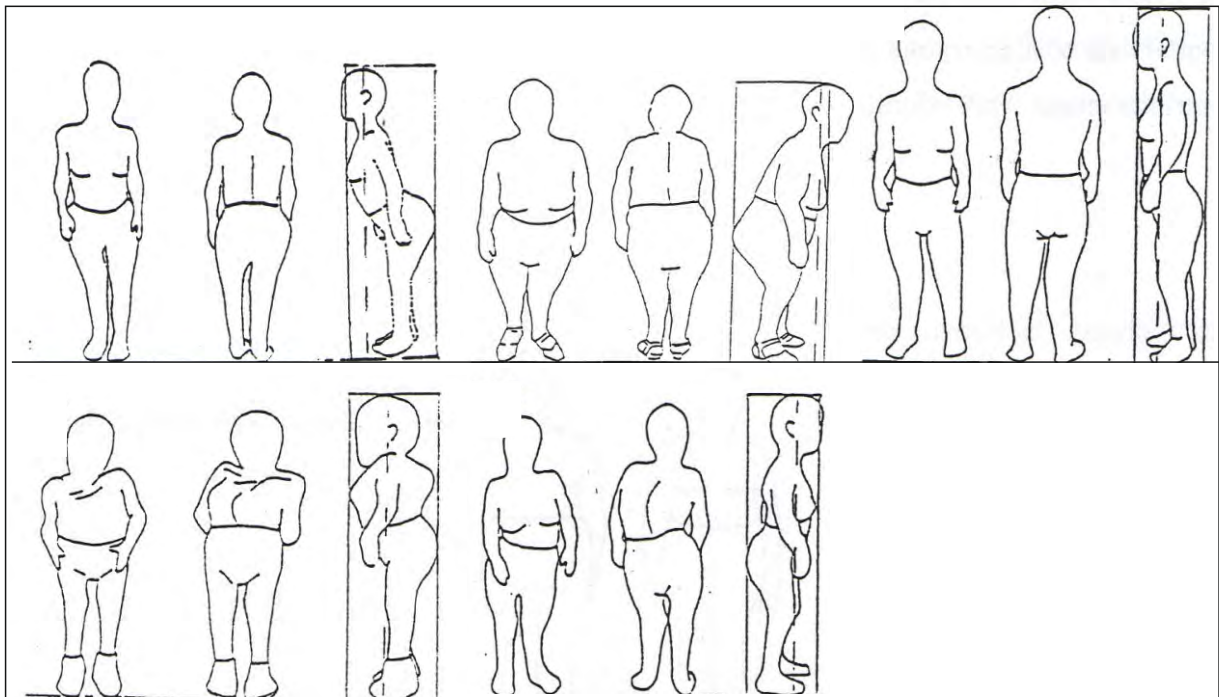
4.1.2 Kroppsformer

En kortväxt person har en avvikande kropp jämfört med en människa i standardmått. Armarna, fingrarna och benen kan vara korta samt huvudet stort. På grund av de korta benen kan det vara svårt att röra sig och många kortväxta personer använder därför rullstol. Handlederna kan vara styva och de går inte att få raka. Fötterna är oftast korta och breda. (*Paananen, Heikkinen, Lahtinen, 1999*)

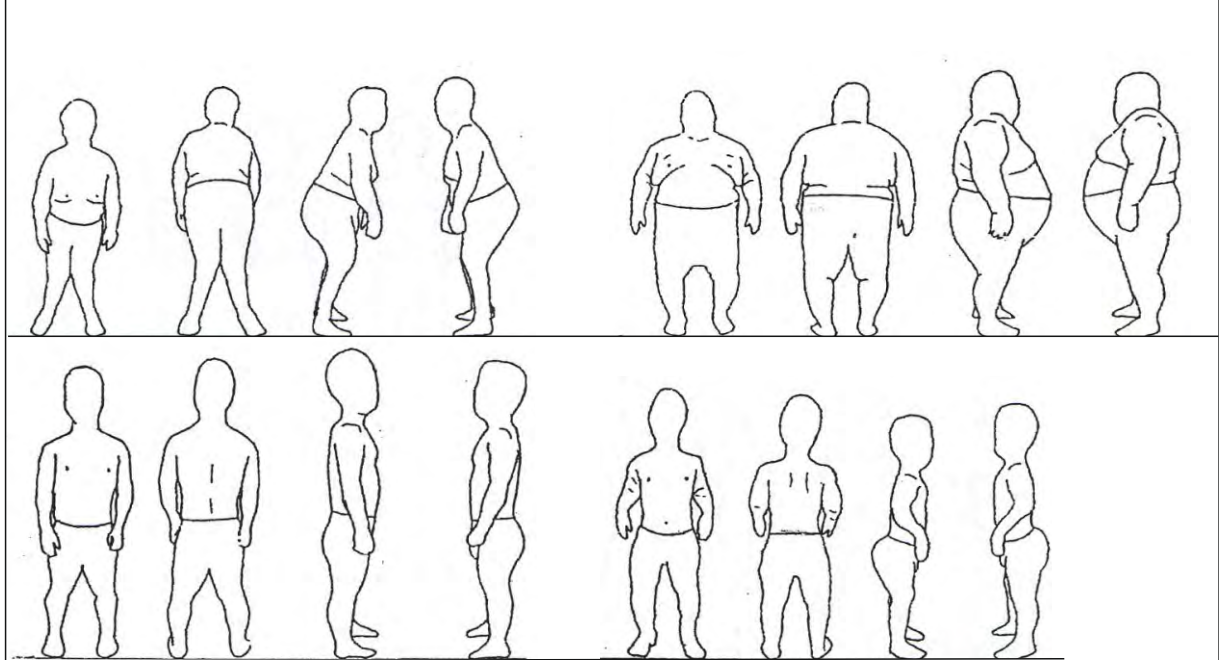
Många kortväxta personer kan vara oproportionerligt byggda och lida av rygg- och ledbesvär. Att vara kortväxt innebär också svårigheter att röra sig i omgivningen, då ett fotsteg kan vara ca en tredjedel av ett steg hos en genomsnittsmänniskas steg. Att uträtta ärenden i butiker, öppna tunga dörrar, gå i trappor och trycka på hissknappar är också ett problem på grund av att en

kortväxt person oftast också har kortare armar. Många gånger kan man lösa en kortväxt persons problem på samma sätt som för en person i rullstol.

Proportionerna bland de kortväxta personerna varierar mycket på grund av att de medicinska orsakerna är så många. En del kan ha svankrygg, medan andra kan ha skolios. Längden på kroppens armar och ben varierar också. En del kortväxta kan också ha en kraftigare kroppsbyggnad, medan andra är späda. (*Invalidförbundet, 1989*)

Figur 8. Olika kroppsformer på kortväxta kvinnor.
(Vihavainen, 1997)

Figur 9. Olika kroppsformer på kortväxta män.
(Kukkola, 1997)

4.2 Klädutbud och -brister på marknaden

Människans kläder är en spegel utåt som visar vem de är och hurdana de är. Med kläderna ger man det första intrycket till den mötande personen. Man kan väcka uppmärksamhet, klä sig neutralt eller försöka gömma sig. Den mötande personen kan vara blyg, utåtriktad, modig osv. En kortväxt person märks alltid oberoende hur hon klär sig. Därför vill en kortväxt person klä sig snyggt och bekvämt som vilken människa som helst.

Klädproblemet är dock speciellt stort. Den omgivning vi lever i och de kläder som finns i affärerna är i stort sätt gjorda för människan i idealmått. På grund av att företagen använder färdiga måttabeller för människan i standardstorlek har en kortväxt person svårare att hitta kläder i affärerna. Att förminska ett färdigt plagg till en kortväxt är inte så lätt. Det räcker inte att man bara förkortar ärmlängden och byxbuntarna. Man måste också ta i beaktande ryggens mått, livlängden, bystens höjd, insnitt, midjans höjd osv. Att klä sig i barnkläder kan många tänka sig att skulle vara ett alternativ för den kortvuxna människan. Men oftast är de allt för barnsliga eller så räcker inte bredden till. (*Hälinen, Rytönen, 1999*)

För en kortväxt person är hela processen att köpa kläder ett stort och svårt beslut. Kläderna är allt för svåra att få ner från hyllorna, köpkorgarna är för stora, omklädningsrummets dörrar täcker oftast inte hela människan och behöver man hjälp av en assistent så ryms inte båda in i rummet. Detta är några av de svårigheter, som en kortväxt har då hon skall köpa kläder. Största svårigheten är dock att hitta kläder som är snygga och som passar kroppen utan att de är för stora eller för barnsliga. Oftast behövs kläderna sys om för att de skall vara passliga, men oftast är detta ett omöjligt och allt för svårt arbete om det måste göras stora ändringar.

För en kortväxt person är materialet i plagget en viktig del. Materialet skall helst vara töjbart och plagget måste vara lätt att klä på. En kroppsrorelse, som är liten för en människa i standardmått, kan vara svår eller nästan omöjlig för en kortväxt person. Plaggen skall också vara lätta att sätta fast och de får t.ex. helst inte ha små knappar. Plagget måste också vara lättskött om den kortväxta inte har en assistent, som hjälper till. (*Paananen, Heikinen, Lahtinen, 1999*)

I affärerna finns det konfektionssydd

kläder och bland dem hittar en kortväxt person oftast bara huvudbonader och en del skjortor i töjbart material. För en ung person brukar modet vara viktigt, vilket gör att en ung kortväxt person oftast har det ännu svårare. Om man skulle sy om ett konfektionssytt plagg till en kortväxt person, så måste man nästan helt och hållet ändra på plagget för att få det att passa. Att sy ett plagg helt och hållet från början är då ett bättre beslut, men ändå arbetsdrygt, då en kortväxt person har en så annorlunda kroppsform än en människa i idealmått. (*Invalidförbundet, 1989*)

Då en kortväxt person skall köpa ett nytt plagg är det ingen skillnad från vilken del av kroppen de väljer att plagget skall sitta, så sitter det inte bra på andra ställen. Till exempel om de väljer att klänningens midjelinje skall sitta i midjan är klänningen allt för lång, och väljer de att klänningens fäll skall komma på rätt plats så kommer midjelinjen upp i armhålorna. Många kortväxta personers kroppar är också aningen framåtlutande eller så har de kutrygg eller är svankryggade och rund bak, vilket gör att fällen på klänningen inte blir rak. Då måste man lägga till längd till bakstycket för att fällen skall blir rak, vilket det inte finns på färdiga plagg i affären.

Figur 10. En klänning i standard storlek blir allt för stor för en kortväxt person. Midjan sitter inte på rätt ställe och klänningen blir allt för lång.

Tröjor kan fungera bättre för en kortväxt person då de är töjbara och oftast finns där tillräckligt med rörelsevidd så att de är lätta att klä på. Trots det så har de ändå samma problem, som i andra plagg, att ärmarna är för långa. Ett stickat plagg är dessutom alltid svårare att göra ändringar i.

I skjortor blir ärmarna oftast för långa och många gånger är de också allt för breda. Om den kortväxta personen köper sina skjortor på barnavdelningen, är de oftast för barnsliga, för tajta runt halsen och för spända runt bysten. Om det finns manschetter i en skjorta kan det också bli problem. Många kortväxta personer har breda händer och handleden kan vara bredare, vilket innebär att manschetten kanske inte går att sätta fast.

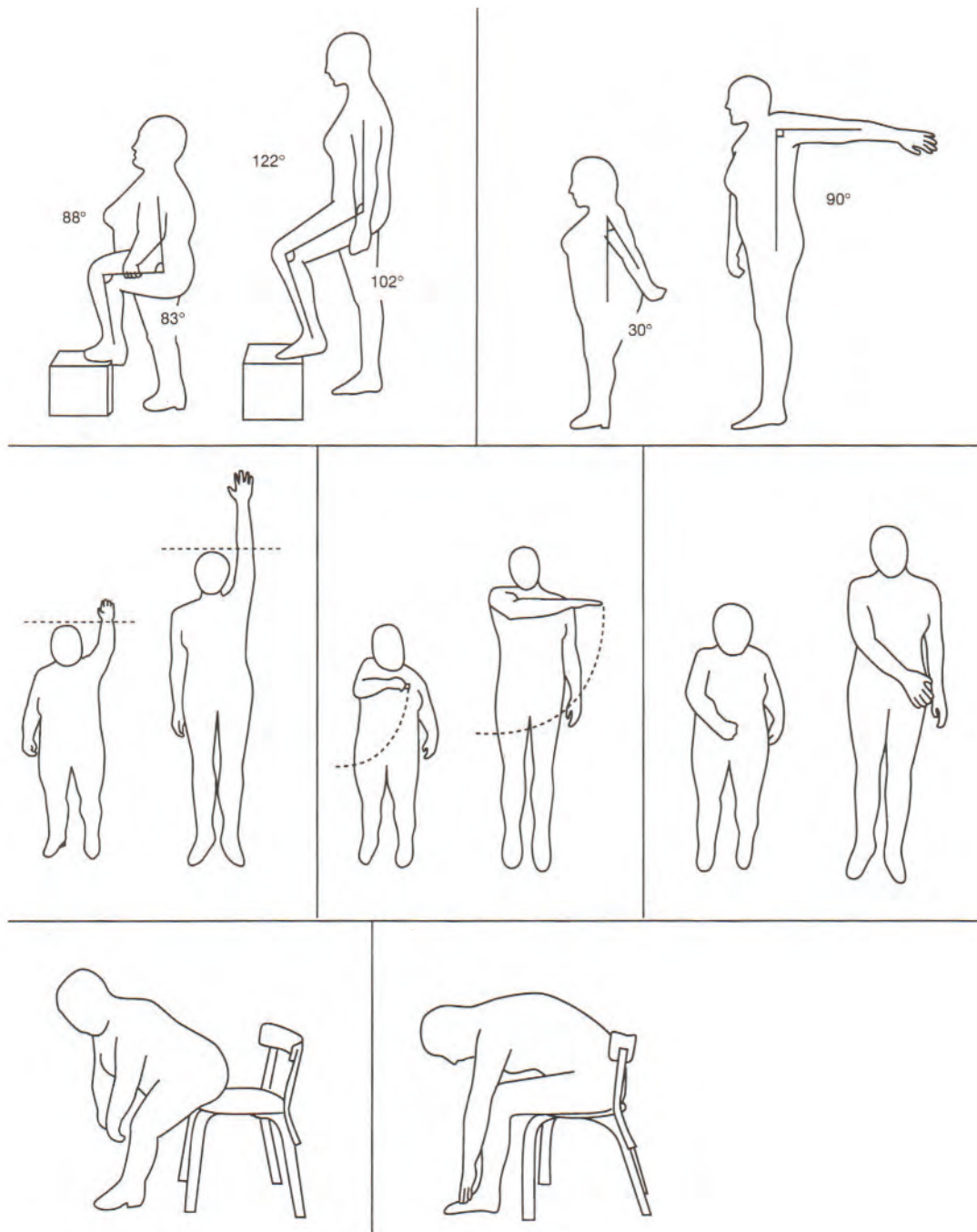
Att hitta accessoarer är också svårt. Halsdukar blir oftast för långa, lika så med slipsen och strumpbyxor. Fingrarna på handskarna blir oftast för långa om handsken i övrigt sitter bra och om fingrarna är i sin rätta längd för den kortväxta personens hand, så är handsken i övrigt för liten.

De flesta kortväxta personerna har en kort och bred fot, vilket innebär att det är svårt

att hitta passande skor. Beroende på vilken diagnos de har så kan formen eller storleken på foten vara annorlunda och ibland kan fötterna också vara i fel ställning. För många kortväxta personer är det omöjligt att kunna gå utan skor p.g.a att fötterna är formade olika. Därför måste de oftast få sina skor specialbeställda i deras egna mått, så att skon stöder deras fot med olika stöd som behövs för att det skall vara lättare att orka stå och gå. (*Paananen, Heikkinen, Lahtinen, 1999.*)

4.3 Tidigare projekt och undersökningar

I Kuopio Universitet har man gjort ett mer omfattande projektarbete om hur kortväxta klär sig. Forskarna har speciellt satt sig in på att framställa ett system för mönster. De har måttat en grupp med kortväxta och framställt en egen måttsättningstabell enligt resultaten. I universitetet har man också gjort några undersökningar om rörelsebanor för kortväxta och normallånga människor. Med dessa undersökningar har man kunnat jämföra skillnader mellan rörelser och räckvidder. Skillnader kan ses från parallellbilderna mellan en kortväxt och en normallång person, (Figur 11). Bilden kan vara till hjälp då man skall konstruera mönster till kortväxta, så att man vet vad man skall beakta med olika rörelseförhinder osv. (Hälinen, Rytönen, 1999)

Figur 11. Skillnaden på rörelsebanor mellan en kortväxt person och en person i standardmått.

(Hälinen, Rytönen, 1999)

Arbeten som gjorts för kortväxta:

Oili Kinnunen, Jaana Holopainen och Mari Kohvakka har gjort ett projekt där de bl.a. tillverkade en klädkollektion och studerade behovet av kläder för kortväxta och utvecklingsstörda. Titeln för arbetet är 'Erytysmitoitettujen vaatteiden tuotekehitys-, koulutus-, ja työllistämisen-projekti'. Arbetet publicerades 1996.

Vihavainen, Silvennoinen och Kukkola har gjort artenomarbeten där de bl.a. har tagit mått och fotografier på 32 st. kvinnor och 16 st. män. Med hjälp av fotografierna har de ritat konturerna av kroppen, som de använt då de har undersökt kroppens form och proportioner. Detta har jag dels utnyttjat i mitt examensarbete då jag har analyserat mina kunders kroppar och konstruerat mönster. Alla har gjort ett skilt arbete med följande titlar:

Ulla- Mari Vihavainen: Lyhytkasvuisten naisten vartaloiden analysointi, 1997.

Sanna Silvennoinen: Lyhytkasvuisten naisten mitoitussjärjestelmän ja mittataulukoiden laatiminen, 1997.

Päivi Kukkola: Lyhytkasvuisten miesten mitoitussjärjestelmän ja mittataulukoiden laatiminen, 1997.

Andra arbeten som gjorts:

Oili Kinnunen, Jaana Holopainen:
Erytysvaatteiden tutkimus ja tuotekehitys.

Niina Turunen, artenomarbete:

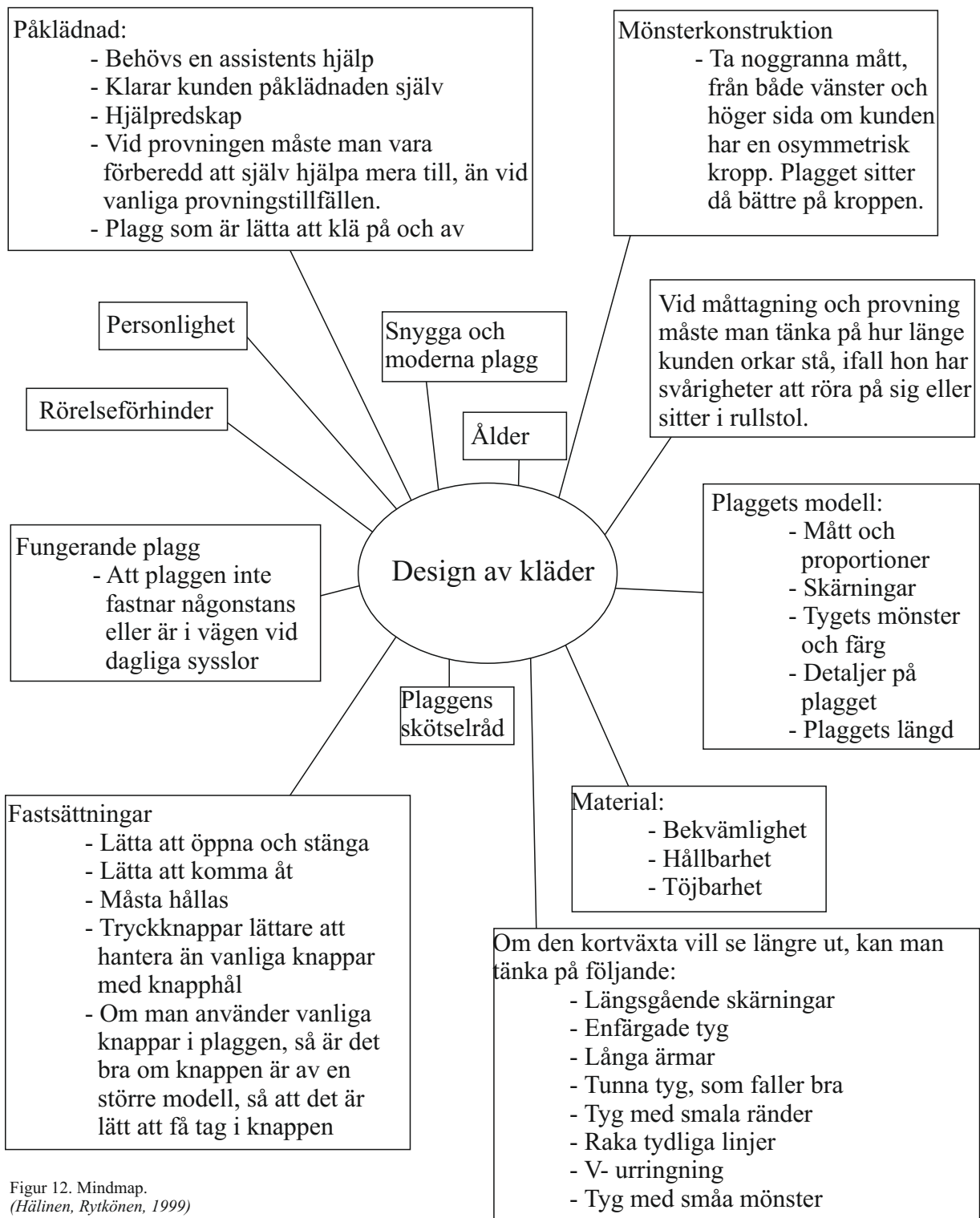
Pohjoismaisen kaavajärjestelmän apulukujen ja taulukkomittojen määrittäminen lyhytkasvuisten naisten puvun ja hihan peruskaavoihin, 1998.

Sari Salmela, artenomarbete:

Lyhytkasvuisten vaatetus – juhlavaate lyhytkasvuiselle naiselle, 2002.

4.4 Att tänka på vid kläddesign

Då man designar och tillverkar kläder för personer med en avvikande kropp måste man förutom personens behov också ta en hel del andra saker i beaktande gällande t.ex. design, mönsterkonstruktion och tillverkning. Man får lätt korrigerat vissa ”problem” på kroppen, t.ex. om kundens kropp är mera framåtlutande eller vind. I figuren bredvid (Figur 12.) berättas olika saker som är bra att tänka på och beakta vid designen och tillverkningen.

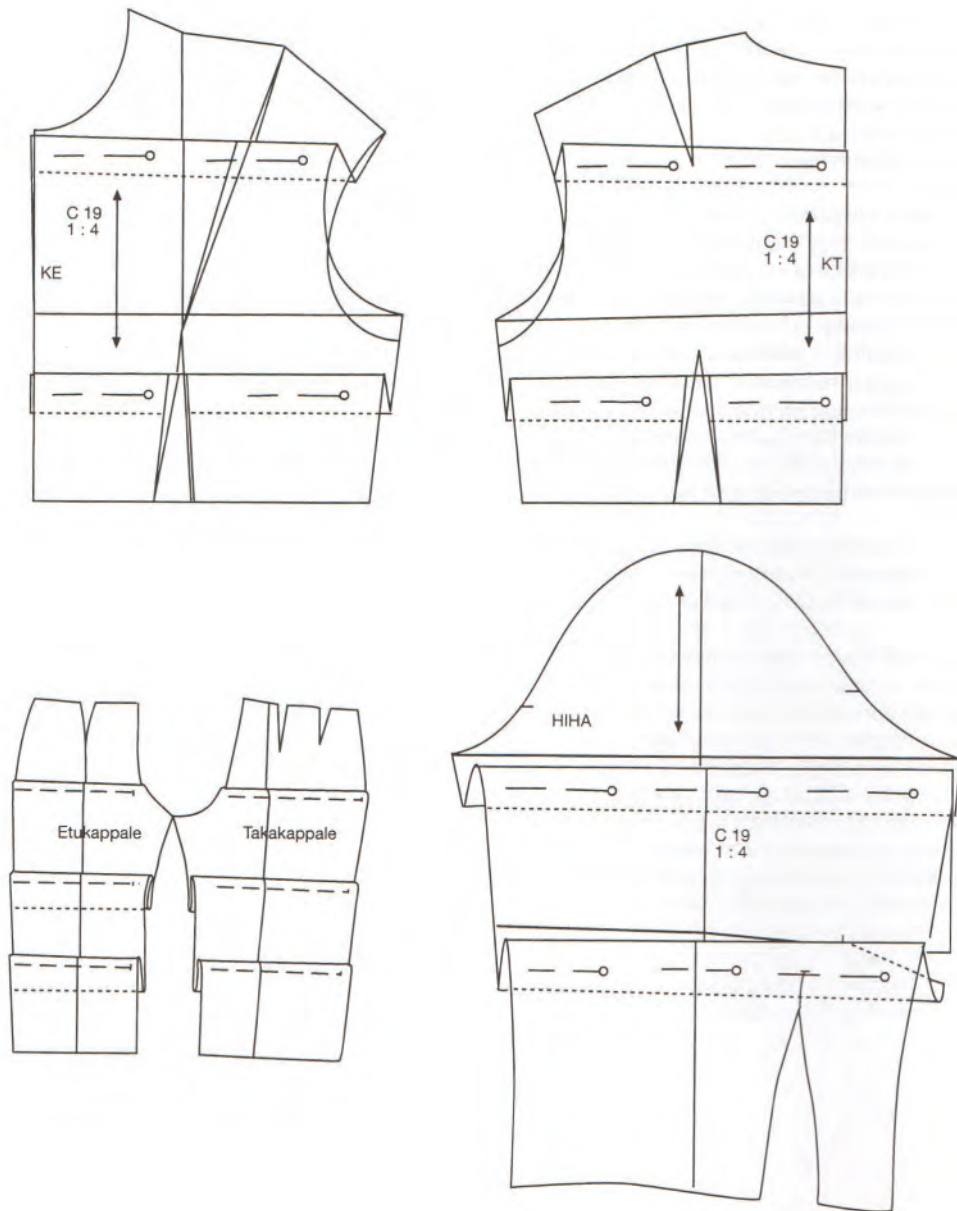

Figur 12. Mindmap.
(Hälinen, Rytkönen, 1999)

För Maisa är det viktigt att plaggen är lätta att klä på och att de helst är i ett töjbart material, då hennes rörelser inte är så stora. Toppar eller skjortor med $\frac{3}{4}$ dels ärm och t-skjortsärm föredrar hon mera än skjortor med långa ärmarna, eftersom de långa ärmarna oftast brukar fastna, eller vara i vägen. Hon gillar också om hennes skjortor eller klänningar har längre bakstycke så att de ordentligt täcker baken, att inte baken kommer fram ifall hennes assistent är tvungen att lyfta henne. *(Bilaga 1)*

För Sebastian är det viktigt att plaggen är bekväma, andas och går att tvätta i tvättmaskin. Materialet skall helst också vara tunt. Sebastian svettas lätt, vilket innebär att plaggen måste tvättas ofta och skall därför vara lättskötta. Siden är därför inte ett bra alternativ i det här fallet, eftersom siden oftast måste tvättas för hand.

Byxorna måste vara lätta att sätta på och fastsättningen skall helst vara med blixtlås, eftersom knappar är för svåra att komma åt och knäppa. Bakfickor och stora fickor på framstycket är också bra, eftersom Sebastian oftast har en hel del grejer med sig. Muddar i ärmarna på jackor, tycker han att skulle vara ett bra alternativ, eftersom ärmarna skulle på det sättet lättare hållas på plats utan att vara i vägen. *(Sebastian, personlig intervju, 2011)*

Figur 13. Ett sätt att förkorta mönster till en kortväxt person.

(Hälinen, Rytönen, 1999)

Figur 14.

Processbeskrivning

5

Processen i mitt examensarbete började med att hitta en kvinnlig och en manlig kund, som skulle vara intresserade av mitt projekt om kortväxta. Jag valde att samarbeta med både en kvinna och en man vid samma ålder, för att få en bättre överblick och för att kunna jämföra kortväxta personers behov av kläder vid en viss åldersgrupp.

Min kvinnliga kund, Maisa, hittade jag via föreningen Lyhytkasvuiset – Kortväxta ry (www.lyhytkasvuiset.fi). Jag kontaktade ordförande Sirkka Paananen, där jag beskrev att jag sökte en kvinnlig kund vid 20 – 35 års åldern som är intresserad av kläder och kunde ställa upp som kund. Jag ville också att hon skulle bo nära Åbo eller Borgå, för att lättare kunna samarbeta. Redan följande dag fick jag intresserade

kunder i bl.a. Vanda, Borgå, Åbo och Levi. Maisa visade sitt intresse för kläder och mode positivt, så jag valde att samarbeta med henne. Hon har länge önskat att någon designare skulle kunna designa en kollektion just för hennes kropp och i hennes stil.

Sebastian fick jag kontakt med via våra gemensamma bekanta. Jag kontaktade honom via nätet för att berätta om mitt projekt. Sebastian gillade min idé och var ivrig att samarbeta. Jag valde att samarbeta med Sebastian efter att jag sett bilder på hurudan stil han har. Hans stil är speciell och annorlunda jämfört med hur andra människor klär sig.

5.1 Maisa

Maisa har en stark åsikt samt en stark och härlig personlighet. Hon beskriver sig själv som otroligt social, glad och pratglad. Till sin natur är hon snäll och uppskattar varje människa som hon eller han är.

(Bilaga 1)

Maisa är intresserad av mode och hantverk. Hon brukar följa modebloggar och läsa modetidningar och hon gör även handarbeten som t.ex. kort och accessoarer. Trots att hon följer modet, så gillar hon att klä sig i sin personliga stil. Hon har studerat till "fotoartesan" och därför menar hon att valet av färger och nyanser är viktiga för henne.

Maisa har en personlig assistent, som hjälper henne bl.a. att sätta på kläder, handla och göra andra små ärenden, som Maisa inte själv klarar av att göra. *(Maisa, personlig intervju, 2011)*

5.1.1 Inspiration

Många människor i dagens läge följer modebloggar och läser modetidningar. Många har också en förebild eller en idol som hon gillar, allt från klädstil till livsstil.

Maisas förebild och stilikon är Martina Aitolehti. Hon gillar mera Aitolehtis personliga och sexiga stil än hennes personlighet. Maisa har egentligen inte någon specifik designer eller ett specifikt designmärke som hon gillar, hon beskriver sig själv som allätare.

Maisa beskriver också sin stil som trendig, kvinnlig och kanske aningen sexig. Fastän hon är kortväxt, tycker hon om att framhäva sin kropp som den är. Hon säger att hon trots allt är en kvinna och bekväm i sin kropp. Maisa berättar att hon vill klä sig snyggt och

se bra ut trots att hon är annorlunda. (*Bilaga 1*)

Under intervjun berättade Maisa att hon hittar en hel del plagg i klädbutikerna. Mest av allt gillar hon plagg som är åtsittande och färggranna. Plagg, som hör till hennes favoriter, är bl.a. leggings, tunikor, toppar och boleron. Det som hon bäst hittar i butikerna är basplagg, som t.ex. toppar, leggings och tunikor i töjbart material. Plaggen hon köper brukar hon för det mesta hitta på H&M och Lindex, men också på Kappahl och Seppälä. Oftast handlar hon kläder från barnavdelningen, men hon vill helst inte gå dit. Från vuxensidan hittar hon kläder, om de är av en tillräckligt liten storlek. Då hon handlar kläder på barnavdelningen kan det lätt hända att skjortorna blir för tajta runt bröstet och oftast är de också för barnsliga. Maisa brukar ibland planera sina plagg själv. Hon känner en sömmerska, som hon brukar föra skisser och material till för att få plagg som sitter bra och plagg som hon gillar.

Det som Maisa önskar att det kunde finnas mera av i hennes garderob är det lilla extra och snäppet finare plagg. Plaggen skall dock vara sådana som hon också kan använda på vardagen, utan att hon känner

Figur 16. Inspirations moodboard. Martina Aitolehti är Maisas förebild.

sig för fin. Hon gillar att använda halterneck toppar och tubtoppar, men har svårt att hitta sådana som skulle sitta bra på kroppen och se snygga ut. Hon önskar att hon till sommaren kunde klä sig en aning lättare.

Fastän Maisa hittar leggings på marknaden, så skulle hon ändå vara intresserad av att få nya som sitter bra på kroppen. För det mesta köper hon sina leggings på barnavdelningen, men oftast sitter de inte bra på eftersom buntarna blir för långa och p.g.a. hennes kurviga former så måste hon ha en större storlek och då blir leggingsen för lösa vid benen. Hon har också en viss vision för hurdana leggings hon skulle vilja ha, och tanken ligger mellan spetsleggings och jeansleggings med fickor. (*Bilaga 1*)

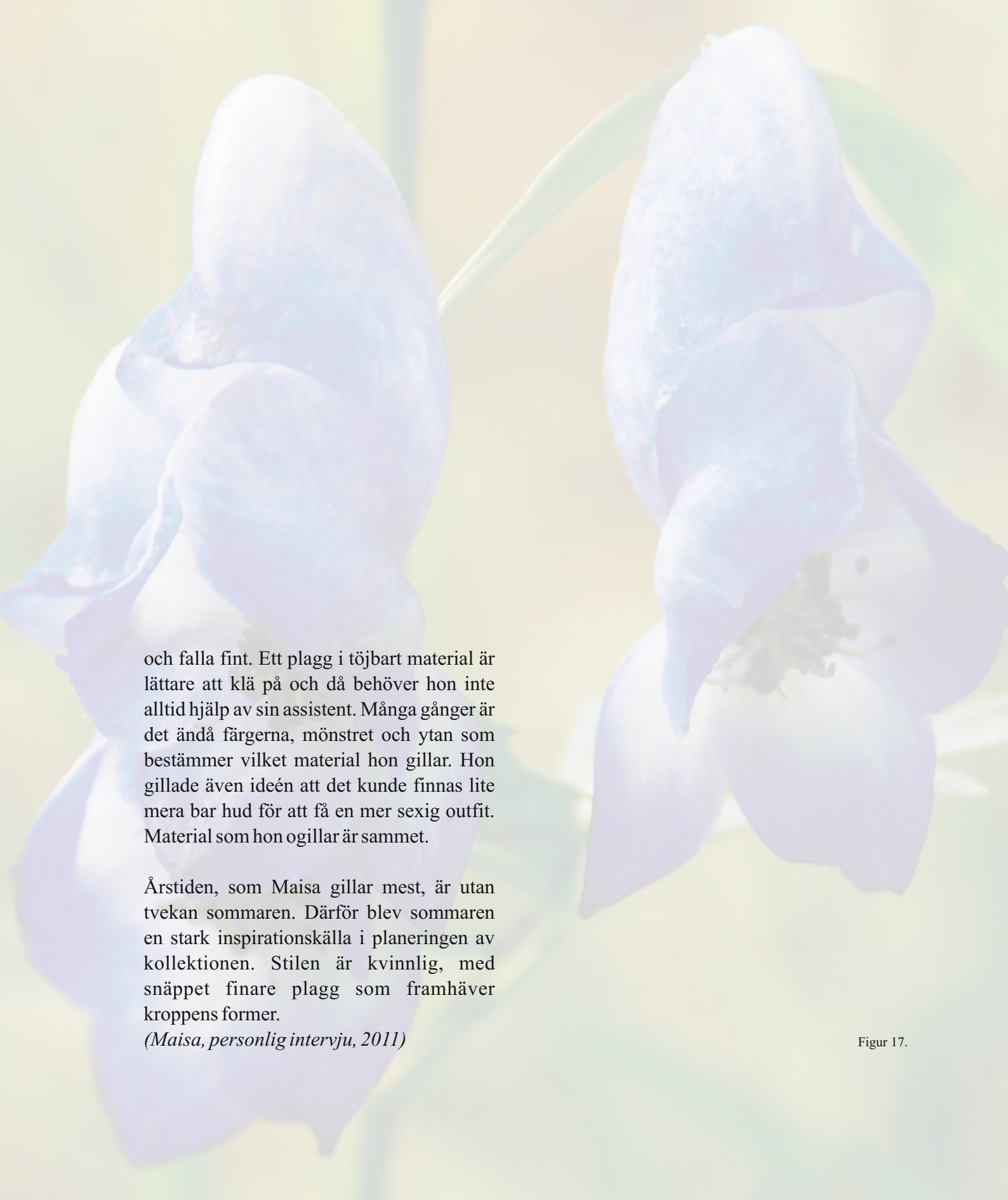
Enligt Maisa är det viktigaste i klädseln att plaggen sitter bra på kroppen och ser snygga ut. Hon beskriver med några ord, ”*mikä näyttää hyvältä on tärkein*” (det som ser bra ut är viktigast). Många gånger då hon klär sig tänker hon inte så mycket på att plaggen känns bra på kroppen, det viktigaste är att det ser bra ut.

Maisa brukar oftast välja kläder efter sitt humör och hon brukar få många positiva komplimanger av hennes vänner för sin

snygga klädstil. Till hennes dagliga klädsel brukar hon använda smycken, bälten och andra accessoarer för att få en mer inspirerad helhet. Hon tycker att de flesta finländare klär sig allt för dystert och att det kunde finnas mera färg på plaggen som de bär. Hon ogillar också då andra kortväxta använder allt för stora plagg. Bara man orkar leta efter snygga plagg eller låta sig dem, så kan vem som helst klä sig snyggt. Hon berättar att då hon för första gången skulle gå på ett evenemang för kortväxta blev hon chockad och obekvämt över hur de flesta kortväxta klädde sig, alltså i allt för stora plagg.

Maisa gillar mönster i plaggen, men de mönster hon inte gillar är ränder, rutor och stora blommor. Hon beskriver sig som en mer ”flickig” person, som gillar blommor och rosetter, istället för kettingar och nitar, som dekorationer på plaggen. En favorit är ett bälte som framhäver midjan. Maisa gillar granna färger, och bär hon ett svart plagg brukar hon piffa upp det med färggranna accessoarer. Till hennes favoritfärger hör bl.a pink, lysande blå, röd, brun, svart, grå och vit. Turkos är också en ny favoritfärg.

Materialen i plaggen skall helst vara töjbara

och falla fint. Ett plagg i töjbart material är lättare att klä på och då behöver hon inte alltid hjälp av sin assistent. Många gånger är det ändå färgerna, mönstret och ytan som bestämmer vilket material hon gillar. Hon gillade även ideén att det kunde finnas lite mera bar hud för att få en mer sexig outfit. Material som hon ogillar är sammet.

Årstiden, som Maisa gillar mest, är utan tvekan sommaren. Därför blev sommaren en stark inspirationskälla i planeringen av kollektionen. Stilen är kvinnlig, med snäppet finare plagg som framhäver kroppens former.

(Maisa, personlig intervju, 2011)

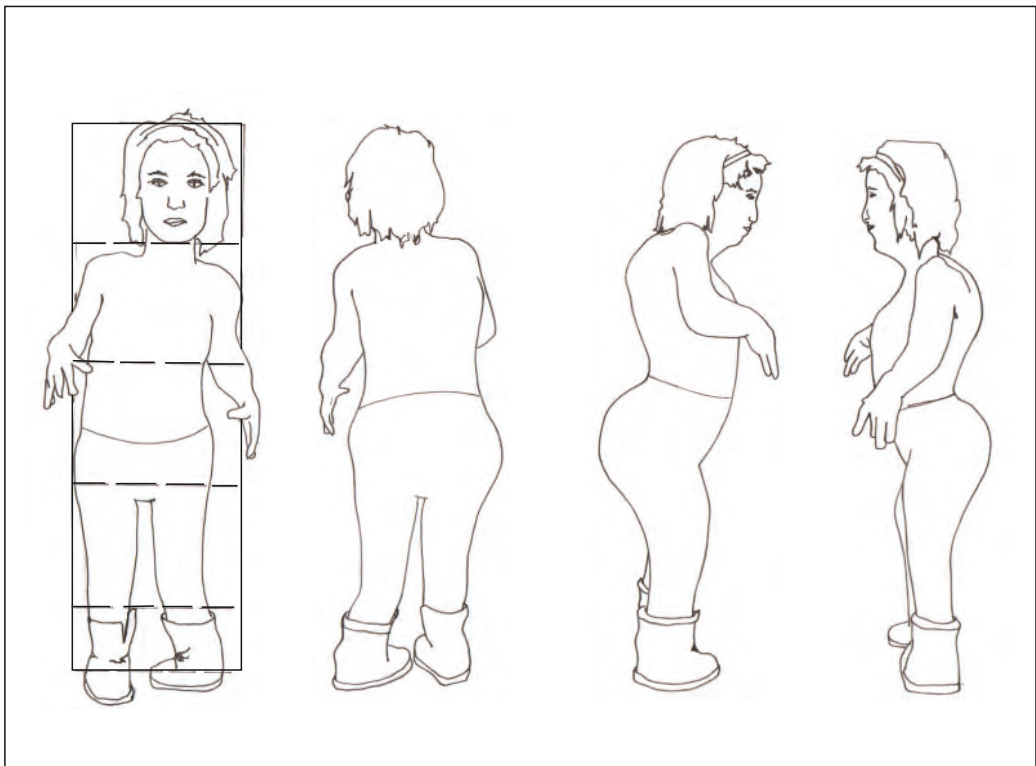
5.1.2 Analys av kroppen

Att göra en analys av kroppen är till stor hjälp då man skall designa, konstruera mönster och tillverka plagg för en person med en avvikande kropp. För att lättare kunna analysera Maisas kropp, tog jag foton av henne framifrån, bakifrån och från sidorna. Av bilderna ritade jag konturena av hennes kropp och tog mått på hennes huvud för att se hur många huvuden går på kroppen. På en person i standard mått går det 7 ½ huvud, enligt Hornin och Gurelin (1981). På det här sättet fick jag en bättre bild av hennes kropp och hållning och kunde jämföra hennes kropp med en person i standard längd.

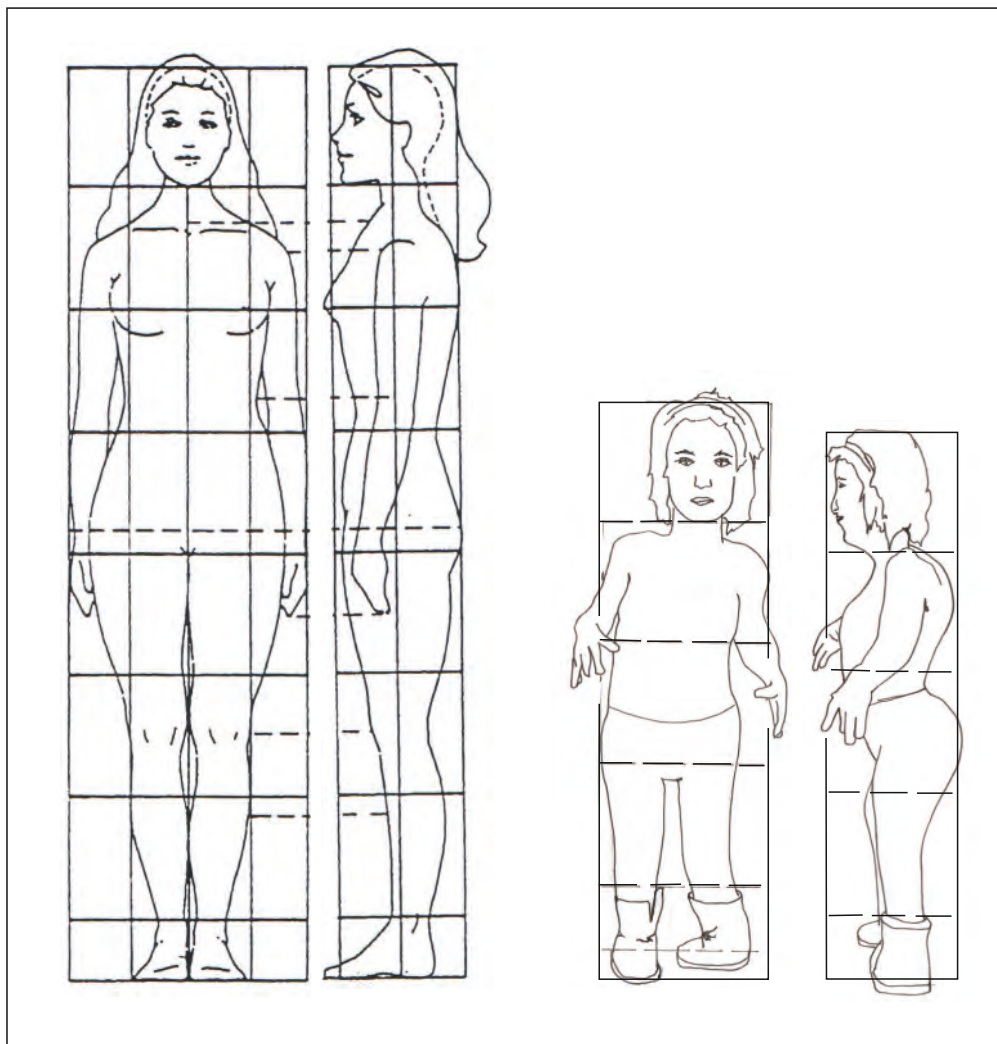
Maisa är 107 cm lång. Hennes kropp är osymmetrisk, där den ena sidan är kortare än den andra. Hon har en kutrygg och är svankryggig. Hennes armar böjer sig inte

lika som hos en person i standardmått och armbågarna går heller inte att sätta raka, som är vanligt hos kortväxta personer. Hennes armar är kortare jämfört med den övriga kroppen och den ena armen är något kortare än den andra.

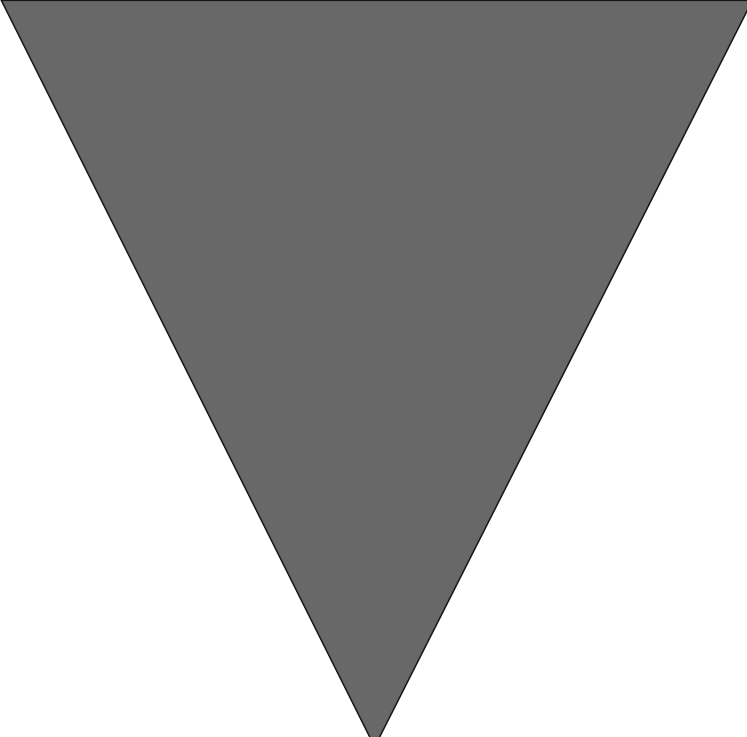
Maisas bak är rundare och större jämfört med den övriga kroppen, vilket måste tas i beaktande vid mönsterkonstruktionen, eftersom det behövs mera vidd där. För att lättare kunna gå använder hon specialskor, som är gjorda för hennes fötter. (*Maisa, personlig intervju, 2011*)

Figur 18. Maisas kroppsform framifrån, bakifrån och från sidorna.

Figur 19. På en kvinna i standard mått går det $7 \frac{1}{2}$ huvud på kroppen. På Maisas kropp går det ca $4 \frac{1}{2}$ huvud. Måtten och figuren av Maisa är inte helt korrekt, eftersom bilden inte är tagen exakt framifrån och pga. att hon är tvungen att använda specialskor med inbyggd klack för att orka stå. (Silvennoinen, 1997).

5.1.3 Träffar

Före första träffen med Maisa hade jag gjort en intervju med ca 20 st. frågor (*Bilaga 1*), som bl.a. berörde hennes intresse för kläder, behov och stil. Intervjun hade jag skickat till henne före vår träff, så att hon kunde bekanta sig med frågorna. Svaren på frågorna hade Maisa skickat till mig före träffen, vilket gjorde att vi fick en bra diskussion på vår träff. Jag förberedde också första träffen genom att göra moodboards med olika färgvärldrar och stilar.

Vår första träff skulle till först äga rum på ett café, men eftersom Maisa har svårt att röra sig utomhus vid dåliga väder, bestämde vi oss för att träffas hemma hos henne. Under träffen gick vi igenom intervjun och diskuterade trender, kläder och kollade på moodboardsen.

Både intervjun och moodboardsen var till stor hjälp för att t.ex. få fram Maisas personliga stil, hennes behov av vissa plagg och hennes favoritfärger. Förutom moodboardsen hade jag med mig en Elle tidning (*finska Elle, Februari 2011*) med bifogad trendbibel för våren. Tack vare bilderna i tidningen och moodboardsen fick jag också fram hurudana skärningar i plaggen som Maisa gillar.

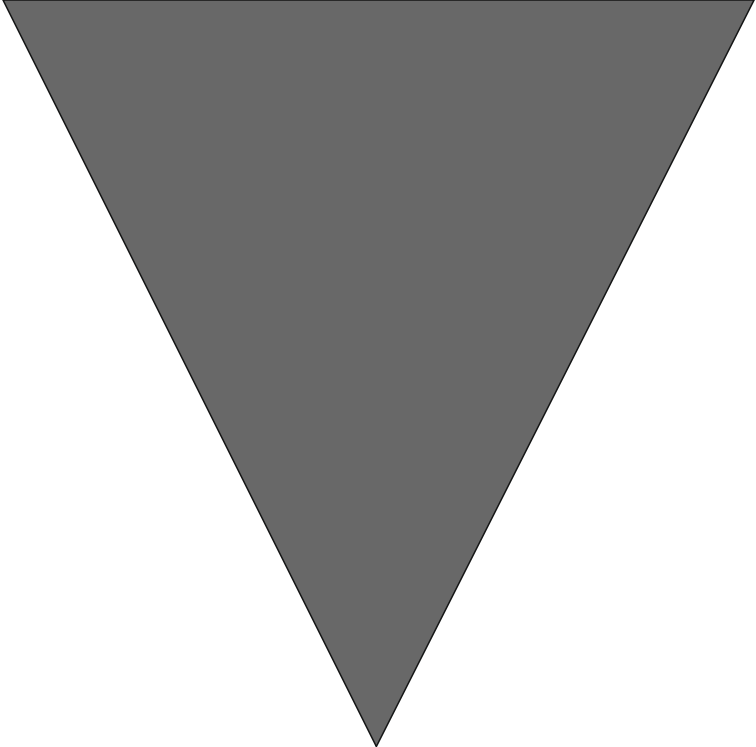
Intervjun, moodboardsen och vår första träff blev en bra grund för planeringen av Maisas kollektion. Jag lärde känna Maisa väl efter vår träff och hennes starka personlighet var också till stor hjälp då hon visste exakt vad hon ville ha. Efter vår träff sammanställde jag intervjun och vår diskussion. Jag gjorde olika förslag till färgkartan, samlade material och skissade förslag på plagg till kollektionen. Förslagen skulle jag sedan presentera för henne på vår nästa träff.

För andra träffen hade jag planerat med Maisa att vi tillsammans skulle åka till en tygaffär för att välja ut tyg till hennes kollektion. Tanken var att hon själv kunde se utbudet av tyg och färger, men eftersom Maisa har svårt att röra sig utomhus, så bestämde vi att jag skulle leta efter material förslag och visa henne utbudet som

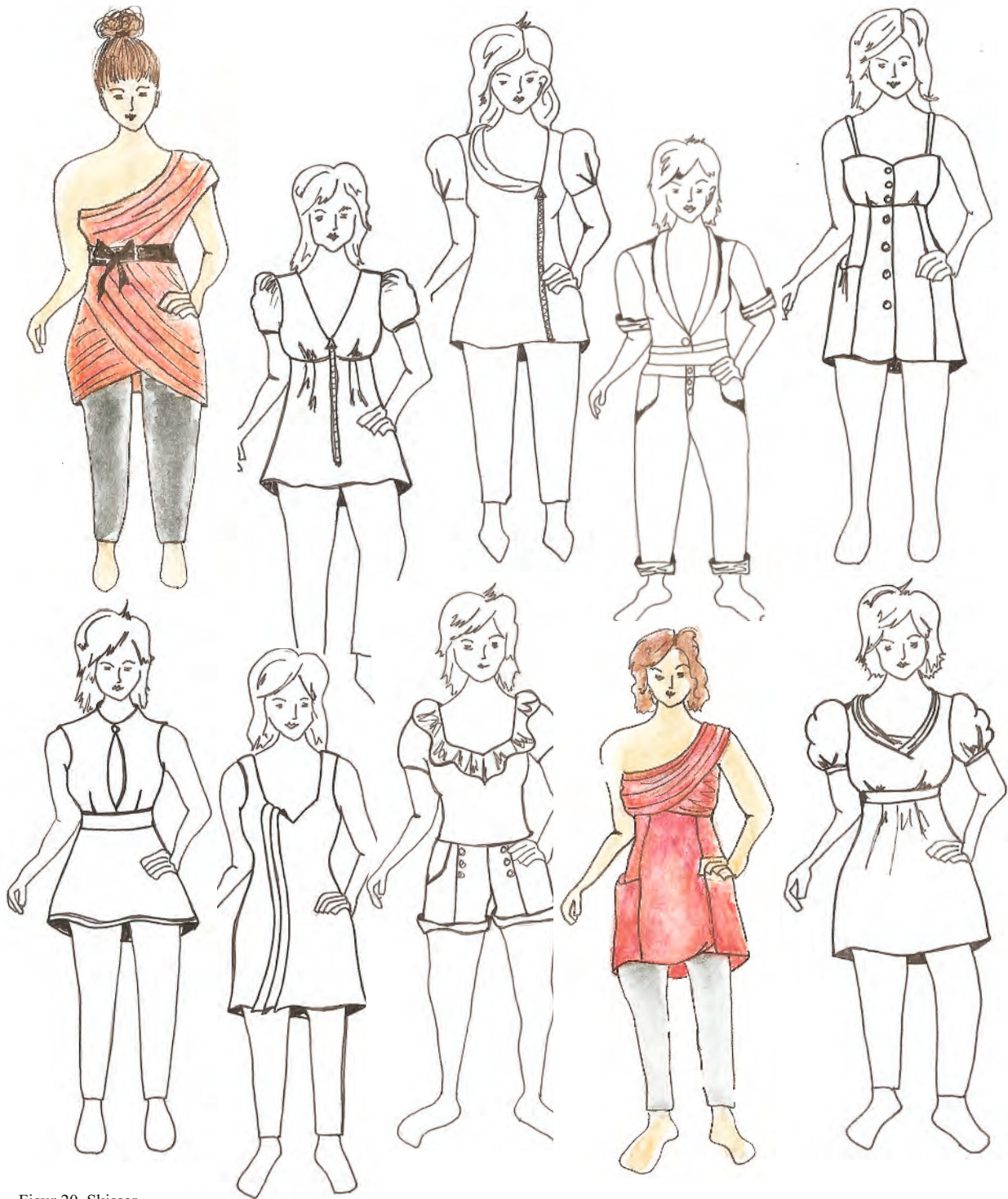
affärerna har. Vi hade i förväg diskuterat om hurudana material hon gillar, så att jag lättare kunde leta efter dem.

Jag hade bett Maisa samla föremål eller tidningsurklipp, som hon gillar eller inte tycker om. Föremålen och tidningsurklippen kunde t.ex. vara plagg, siluetter, skärningar, smycken, skor och fotografier. Maisa hade till vår träff plockat fram sina favoritsmycken; ett halsband med ett svart glittrande hjärta, ett pärlhalsband som hon själv hade gjort, leopardörhängen, en blomma i sjömanstema som man kan sätta i håret eller använda som dekoration på något plagg och ett hårband med en pink rosett med paljetter. Hårbandet gillade hon väldigt mycket, men hade inget plagg att använda det med. Accessoarerna hon plockat fram, gav mig tips på hur jag kunde utveckla mina skisser och idéer. Jag tycker att det var intressant att hon plockat fram specifika produkter istället för att visa tidningsurklipp, vilket många människor oftast gör. Vi diskuterade också detaljer, material, färg och siluetter för att komma fram till det som hon mest av allt gillar. Hennes önskan var att jag skulle sy upp två tunikor eller toppar, leggings och några accessoarer.

Efter träffen berättade Maisa att hon litar på

att jag känner till hennes stil och vet vad hon gillar, och att jag kommer att uppfylla hennes önskingar och behov av kläder. Förtroendet fick jag efter att hon sett mina förslag till kollektionen. Under träffen ville jag att hon skulle peka ut det hon mest gillade och ogillade bland mina skisser. Jag ville också att hon skulle komma med eventuella ändringsförslag och berätta vad hon tänkte på. Bland skisserna hade hon svårt att välja ut plagg, som hon ogillade. Hon sade att hon kunde använda alla plagg, som jag skissat. Tillsammans funderade vi på vilka plagg som kunde bli en fin helhet, och vad som eventuellt kunde läggas till och ändras. Till slut valde hon ut 4-5 plagg, som hon mest gillade och som jag skulle vidareutveckla. Under mitt planeringskede hade jag färdigt funderat ut vilka plagg och färger som jag tyckte att skulle passa henne bäst. Då jag sedan presenterade mina förslag så gillade hon samma plagg, som jag tidigare hade tänkt att skulle passa till henne.

Figur 20. Skisser.

Figur 21. Skisser.

Till vår tredje träff hade jag utvecklat plaggen som vi valt ut under andra träffen. Jag hade också med mig materialprover och färgkartor, så att Maisa skulle få en bättre känsla av alternativen. Färgkartorna kollade vi på en lång tid. Vi planerade olika färgkombinationer och försökte tänka på att materialen som vi skall använda kanske inte finns i just de färgnyanserna vi valt ut. Tidigare hade Maisa berättat att hon ogillade den gröna färgen. Men desto mera vi kollade på olika gröna nyanser, så började hon gilla den. Till slut kom vi fram i vår diskussion att hon mest gillade färgkombinationen med pink och grann blått.

Bland plaggen som jag utvecklat hittade Maisa sitt favoritplagg, som presenterar vem hon är och hennes stil. Maisa blev förtjust i mitt förslag med puffärmar i en tunika. Puffärmarna kunde vara i ett tyg med struktur eller i ett avvikande tyg från det övriga plaggets material. Maisa gillade också idén att sy gummiband till tubtoppens övre del, för att på det sättet hålls toppen bättre på plats utan att den glider ner. Med tanke på hennes rörelseförhinder så skulle det vara en bra idé. Då vi funderade på helhetens nedredel, så gillade hon bäst leggings. Hon föredrar leggings hellre än

jeans, för att leggings är mera ett kvinnligare plagg. Jeansleggings gillar hon jätte mycket och idén med bakfickor på leggingsen blev hon förtjust i.

Bland mina skisser ogillade hon mest idén med en kavaj. Hon tyckte inte att det var hennes stil och att hon hellre skulle använda en bolero. Det som hon heller aldrig skulle sätta på sig är ett par svarta collegebyxor. Hemma kan hon använda dem, men absolut inte om hon går utanför sin lägenhet.

Figur 22. Skisser i färg. Skisserna presenterar plaggen som Maisa gillade mest, speciellt idén med puffärmar i tunikan.

Figur 23. Tunika med borttagbar rosett presenterar Maisa och hennes stil bäst.

En sammanställning av kollektionen, med plagg, färgkarta och material, presenterade jag för Maisa under vår fjärde träff. Maisa gillade min presentation och såg nu helheten bättre. Ur kollektionen valde Maisa ut en tunika med en rosett som dekoration, ett par leggings och ett par spetsleggings, som jag sedan skall tillverka åt henne. Tunikan är tänkt att hon kan använda utan rosett, tillsammans med ett bälte eller med en blomma som brosch. Med de båda leggingsen får hon mera variation i helheten. Då Maisa har en avvikande kropp så måste man ta speciella mått för att kunna sy upp ett plagg som sitter bra mot kroppen.

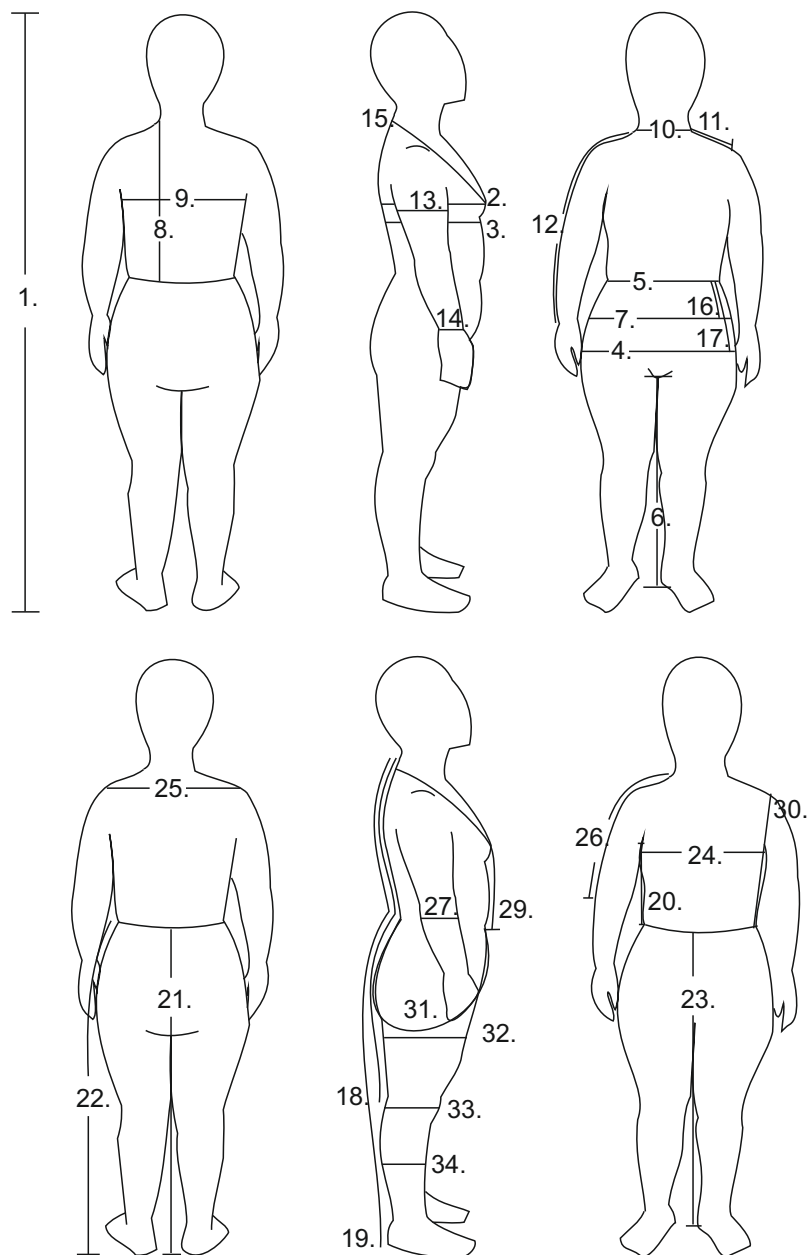
Efter den fjärde träffen började jag göra mönster till plaggen, som Maisa valt ut ur kollektionen. Jag utgick från protekos

grundmönster c 32 för att rita upp grundmönster till Maisas kläder. Samtidigt ville jag jämföra hennes kropp med det minsta grundmönstret för kvinnor i standardmått.

På grund av Maisas osymmetriska kropp var jag tvungen att rita upp skilda mönsterdelar för vänster sida och höger sida både på fram- och bakstycket. Det krävdes tre provningar för att få grundmönstret för livdelen och byxor att sitta perfekt. Maisas grundmönster för livdelen hade jag som grund då jag konstruerade mönstret för tunikan. Grundmönstret för byxorna ändrade jag inte så mycket på då jag skulle konstruera det för båda leggingsen.

I mönsterkonstruktionen fanns det många saker som jag var tvungen att ta i beaktande. Då jag konstruerade mönstret för byxorna tog jag bort insnittet på framstycket. På bakstycket satte jag mera vidd till mittbaksömmen och för att få en bättre passform satte jag en söm mitt på båda bakstycken. Livdelen var också svår att få bra att sitta på kroppen. Maisa är mycket mindre än Protekos grundmönster för c 32, så jag var tvungen att ändra mönstret nästan helt och hållet.

Maisas mått

Figur 24. Då man skall konstruera mönster för en person med en avvikande kropp, är det bra att ta specialmått och mått från både vänster- och högersida. (Kukkola, Silvennoinen, Vihavainen, s 19-26)

		Proteko	Storlek	Maisa		Skillnad	Skillnad
		C 32	134			Maisa/C32	Maisa/134
1.	Totallängd	168		107,4		60,6	
2.	Bystvidd	76	65	72		4	-7
3.	Underbysten			63			
4.	Stussvidd	87	70	77,5		9,5	-7,5
5.	Midjevidd	61	58	60		1	-2
6.	Innerbenlängd	78	61,5	37		41	24,5
7.	Höftvidd	80		66,5		13,5	
8.	Livlängd bak	40,4	31	30,5	34	9,9/6,4	0,5
9.	Ryggbredd	33,4	29	30		3,4	-1
10.	Halsvidd	34,75	30,8	36		-1,25	-5,2
11.	Axelbredd	12,4	10,5	8,5	8	3,9/4,4	2
12.	Ärmlängd	59,4	44	33	40	26,4/19,4	11
13.	Överarmsvidd	24	21,5	20	19,5	4/4,5	1,5
14.	Handledsvidd	15	14	16		-1	-2
15.	Bysthöjd	32,3		27		5,3	
7.	Höftvidd	80		66,5		13,5	
8.	Livlängd bak	40,4	31	30,5	34	9,9/6,4	0,5
9.	Ryggbredd	33,4	29	30		3,4	-1
10.	Halsvidd	34,75	30,8	36		-1,25	-5,2
11.	Axelbredd	12,4	10,5	8,5	8	3,9/4,4	2
12.	Ärmlängd	59,4	44	33	40	26,4/19,4	11
13.	Överarmsvidd	24	21,5	20	19,5	4/4,5	1,5
14.	Handledsvidd	15	14	16		-1	-2
15.	Bysthöjd	32,3		27		5,3	
	Andra hjälpmått:						
16.	Höfthöjd			7	8		
17.	Stusshöjd			13	14,5		
18.	Nacke - knä			76			
19.	Nacke - golv			97,5			
20.	Armhåla - midja			17	18,5		
21.	Midja - golv			64,5			
22.	Midja - golv - sida		83,25	60	62		23,25
23.	Midja - golv - fram			59			

Figur 25. Jag jämförde Maisas mått med måtten för Protekos grundmönster för c 32 och barnstorleken 134. Detta gjorde jag för att få en uppfattning om hurdan kropp hon har och kroppens proportion.

Vänster sida
Höger sida

Fotoshoot av Maisas egna plagg, som hon gillar att använda.

Figur 26. Hemma helhet.

Figur 27. Vardagshelhet.

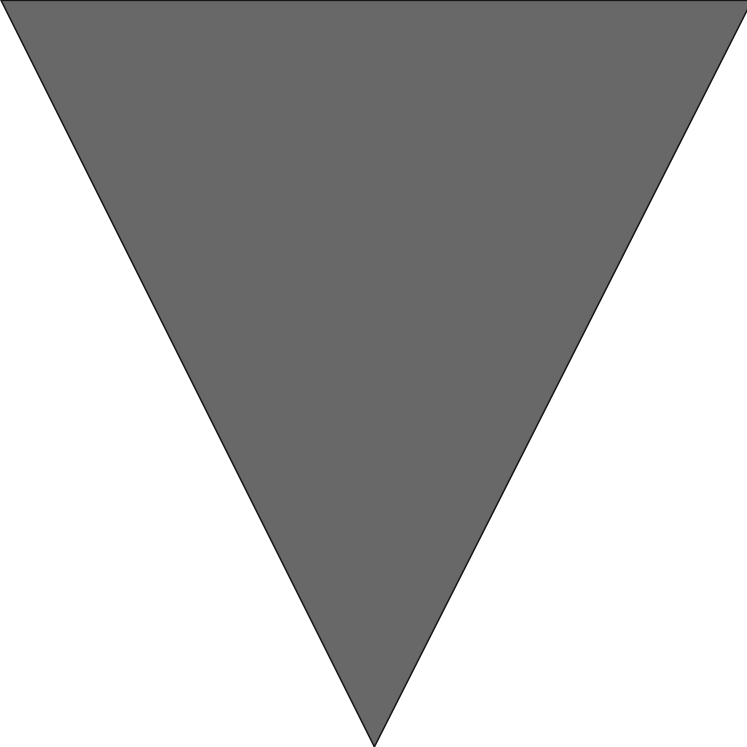

Figur 28. Helhet för möten och arbete.

Figur 29. Party helhet. Den här helheten presenterar Maisas klädstil och hurdan hon är. Helheten är en av hennes favoriter.

Under en senare träff fotograferade vi Maisas gamla favoritplagg. Hon valde ur sin klädgarderob fyra stycken helheter. Till helheterna valde hon sina accessoarer väl och funderade noggrant vad som passade ihop. Maisa berättar att kläder och smycken betyder väldigt mycket för henne. Hon gillade också idén att fotografera hennes gamla plagg, men hade i början svårt att välja vilka plagg hon skulle sätta på sig. Då jag sa att hon skulle välja sina bästa plagg, fick jag som svar att hon inte har något bästa plagg, utan att de plagg jag kommer att sy åt henne kommer att bli hennes bästa plagg.

Senare hade vi provning i det riktiga tyget av leggingsen, klänningen och rosetten. Fotograferingen skötte Maisa och hennes assistent, eftersom hon själv tyckte att det skulle vara bäst på grund av att vi nu bor på olika orter och har svårt att träffas. Jag gav Maisa friheten att själv välja bakgrund, eftersom kollektionen är gjord för henne.

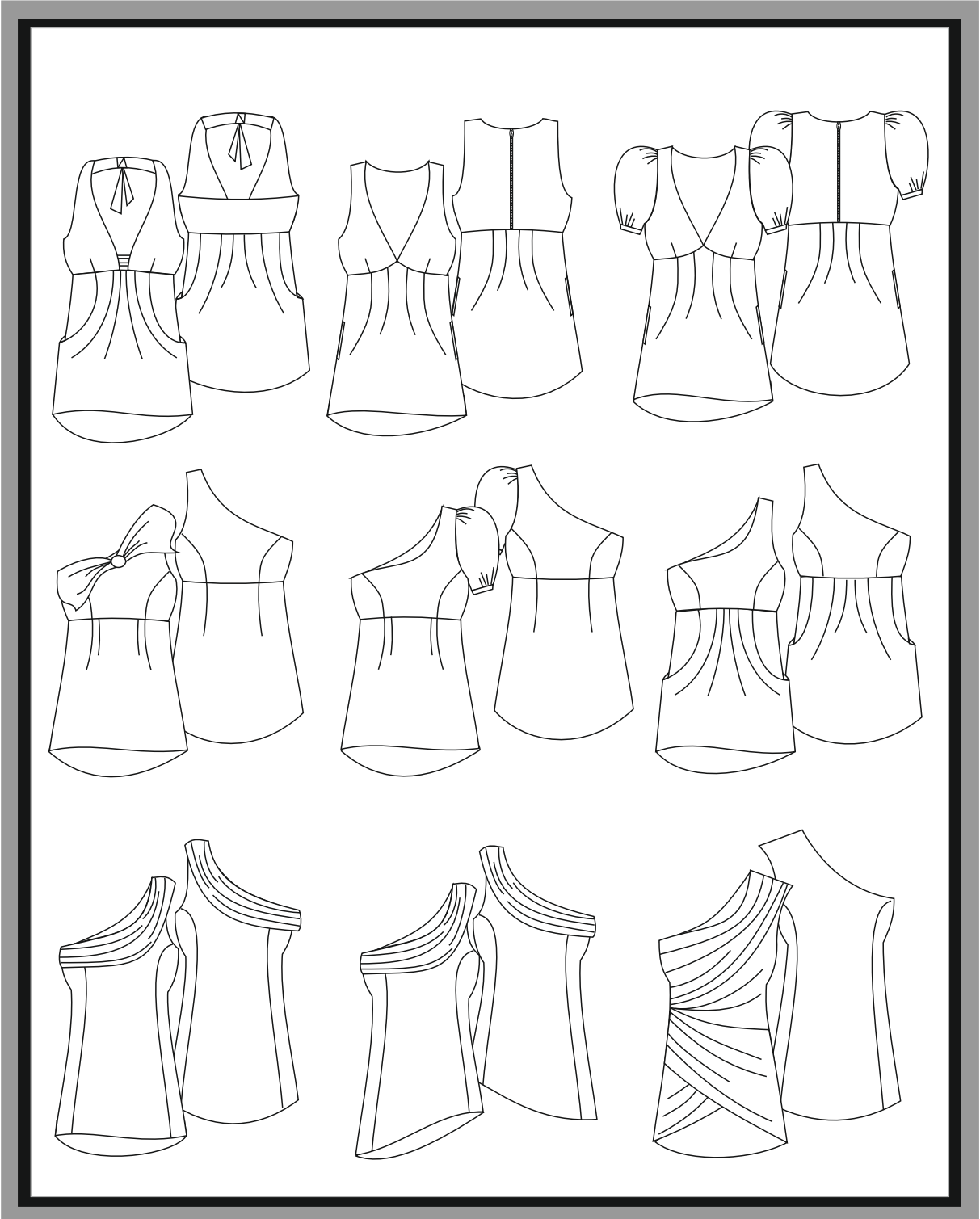
5.1.4 Kollektionen

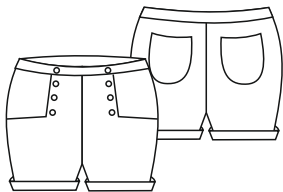
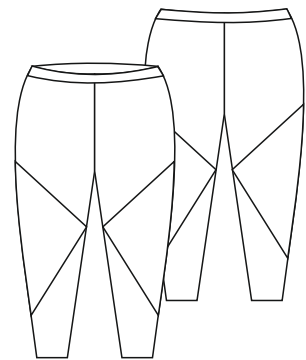
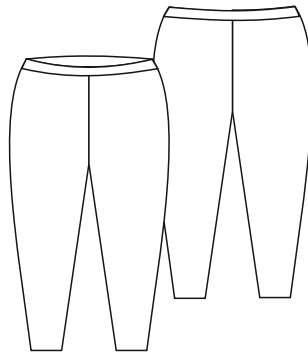
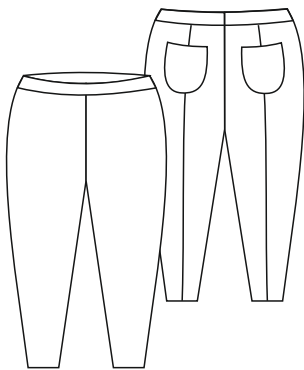
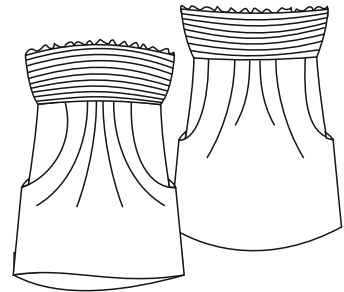
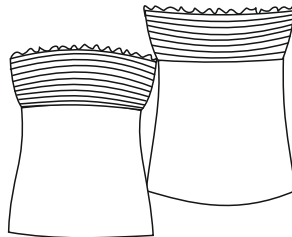
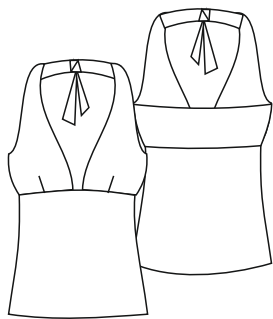
Maisa kunde ganska snabbt peka ut vilka plagg hon ville att jag skulle tillverka åt henne. Tunikans modell ändrade något från den första skissen. Hon ville att tunikan skulle ha fickor i sidosömmen, men för att hon själv skulle kunna sätta på tunikan utan hennes assistents hjälp, så måste blixtlåset vara i sidan. Då fanns det inte plats för fickorna, eftersom blixtlåset måste vara tillräckligt långt så att hon lätt kunde klä på tunikan. Tunikan har en axel som går över vänstra axeln och blixtlåset finns i tunikans vänstra sida. Maisas vänstra arm böjs lättare och hon kan använda armen bättre än den högra, därför blev valet av "axelbandet" och blixtlåset i vänstra sidan. På bakstycket sydde jag två stycken insnitt i kjoldelen, för att tunikan skulle följa kroppens form och sitta bättre på. Sömmen underbysten gör också att hennes hållning ser rakare ut. Fållen gjorde jag längre baktill, för att inte

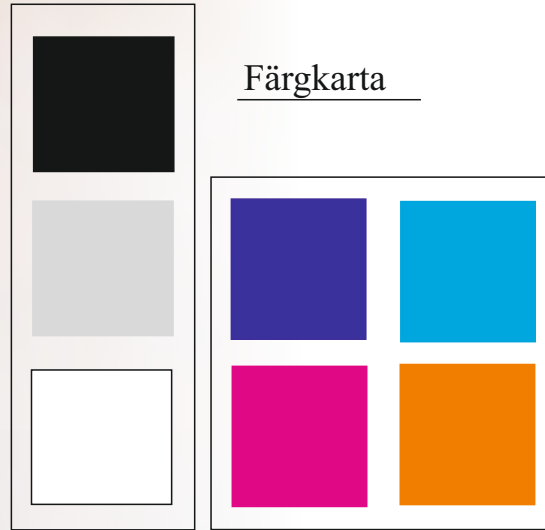
hennes bak skulle synas ifall hennes assistent måste lyfta henne. På så sätt skulle hon känna sig bekvämare och tunikan fick ett bättre fall i sidentyget. Rosetten till tunikan kan man ta bort eftersom fastsättningen är som på en brosch.

Leggingsen sydde jag upp i ett mer töjbart material. Spetsleggingsens tyg töjer bättre och har gummiband i midjan, vilket gör dem lättare att klä på. De s.k. jeansleggingsens tyg töjer inte lika bra, vilket gjorde modellen och tillverkningen lite annorlunda än spetsleggingsen. Detta löste jag genom att sy ett blixtlås i vänstra sidan och ett gummiband i midjan. På bakstycket sydde jag sömmar mitt bak för att få leggingsen mer åtsittande.

Figur 30. Maisas sommarkollektion. (Nästa sida)

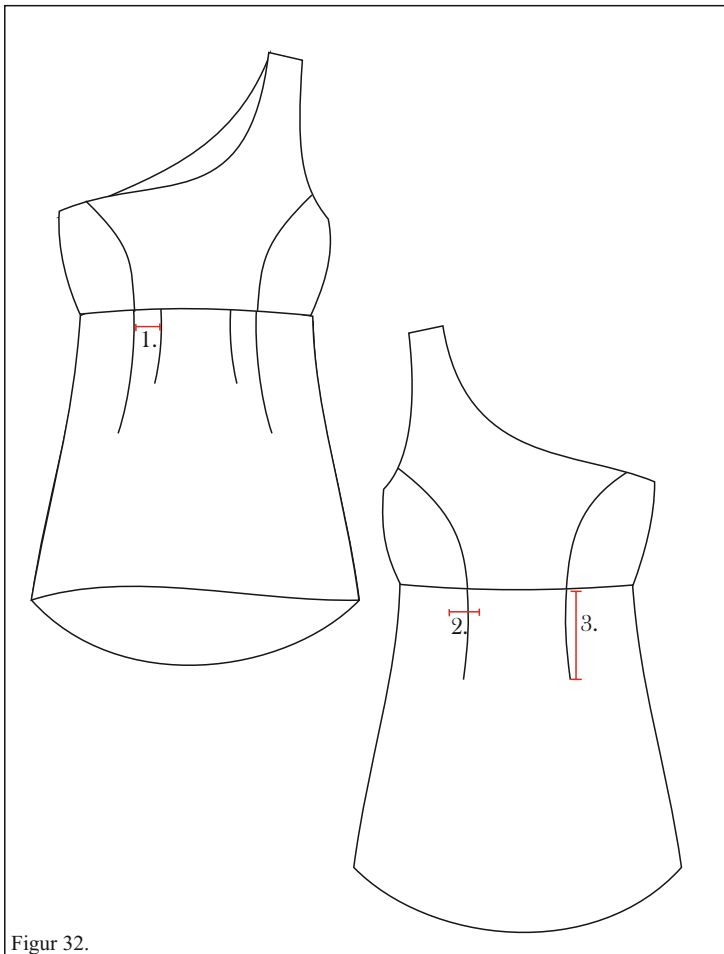

Figur 31. Presentation på Maisas plagg som jag tillverkar och färgkarta till hela kollektionen.

Produkt	Tunika	Tvättråd :
---------	--------	---

Figur 32.

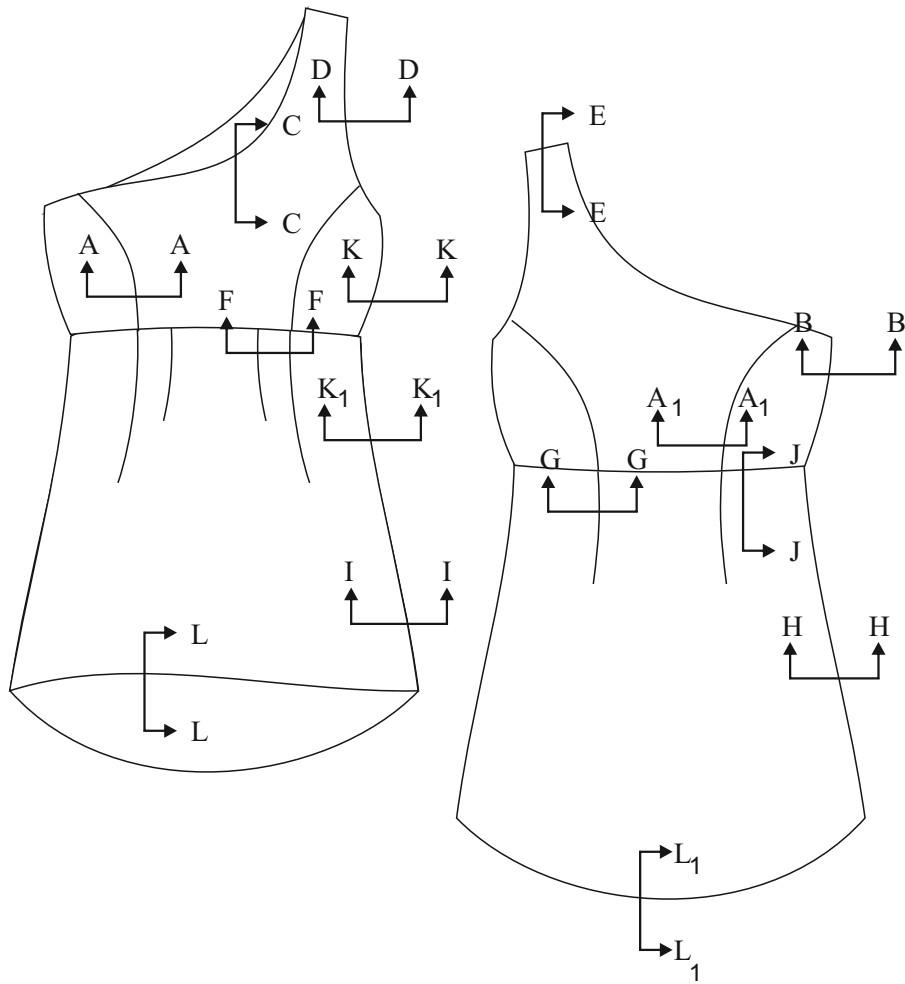
Färg:

Förklaring:

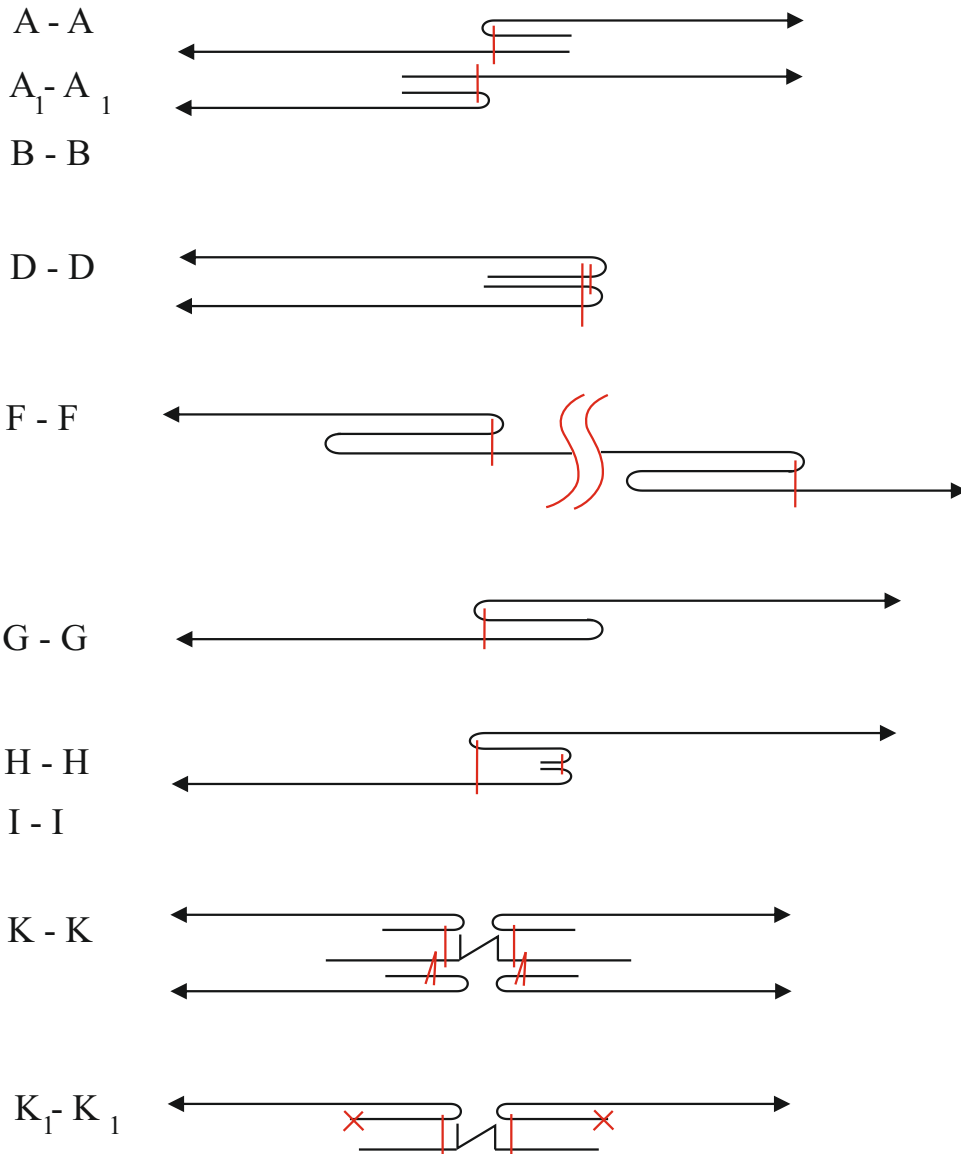
1. Veck på framstycket (4st.) 1,5cm djupa.
2. Insnitt på bakstycket 1,5cm djupa.
3. Insnitt på bakstycket 11,5cm lång.

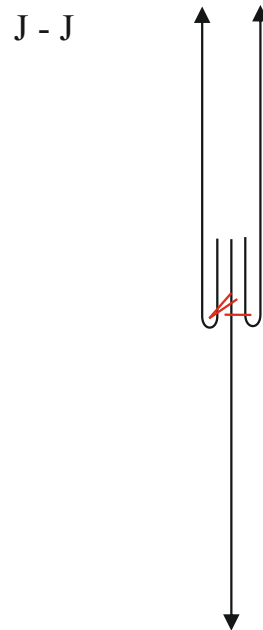
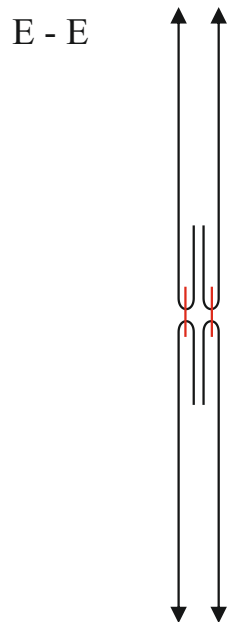
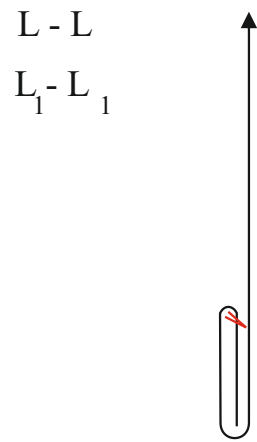
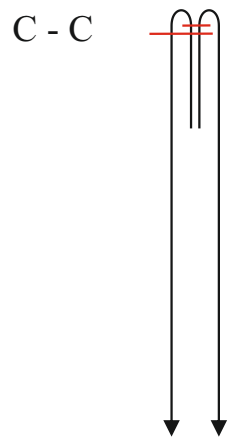
Tekniskritning tunika

Figur 33.

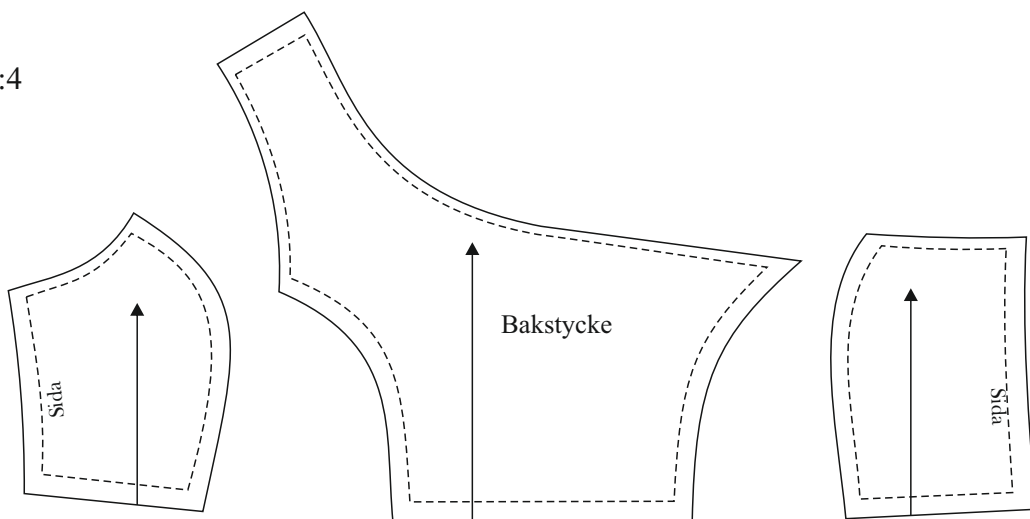
Snittbilder tunika

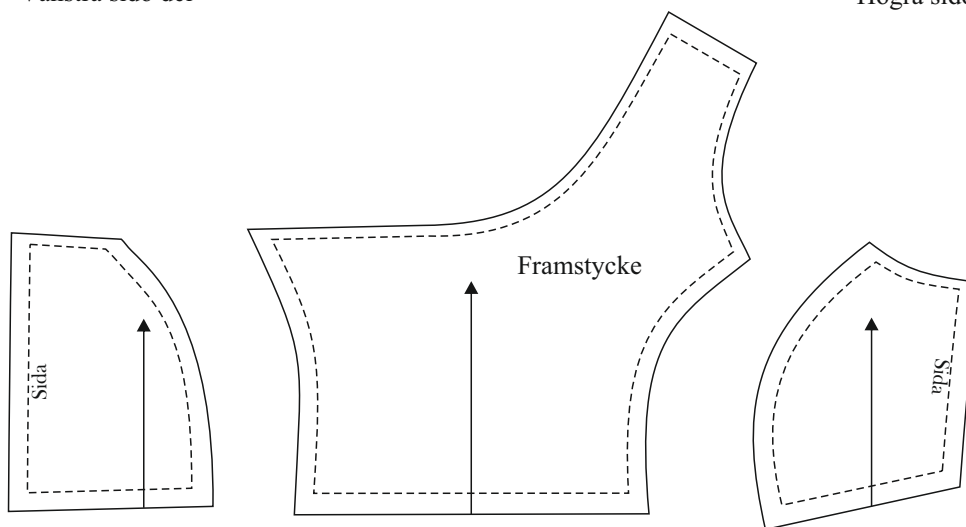
Figur 34.

Skala 1:4

Bakstyckets
Vänstra sido del

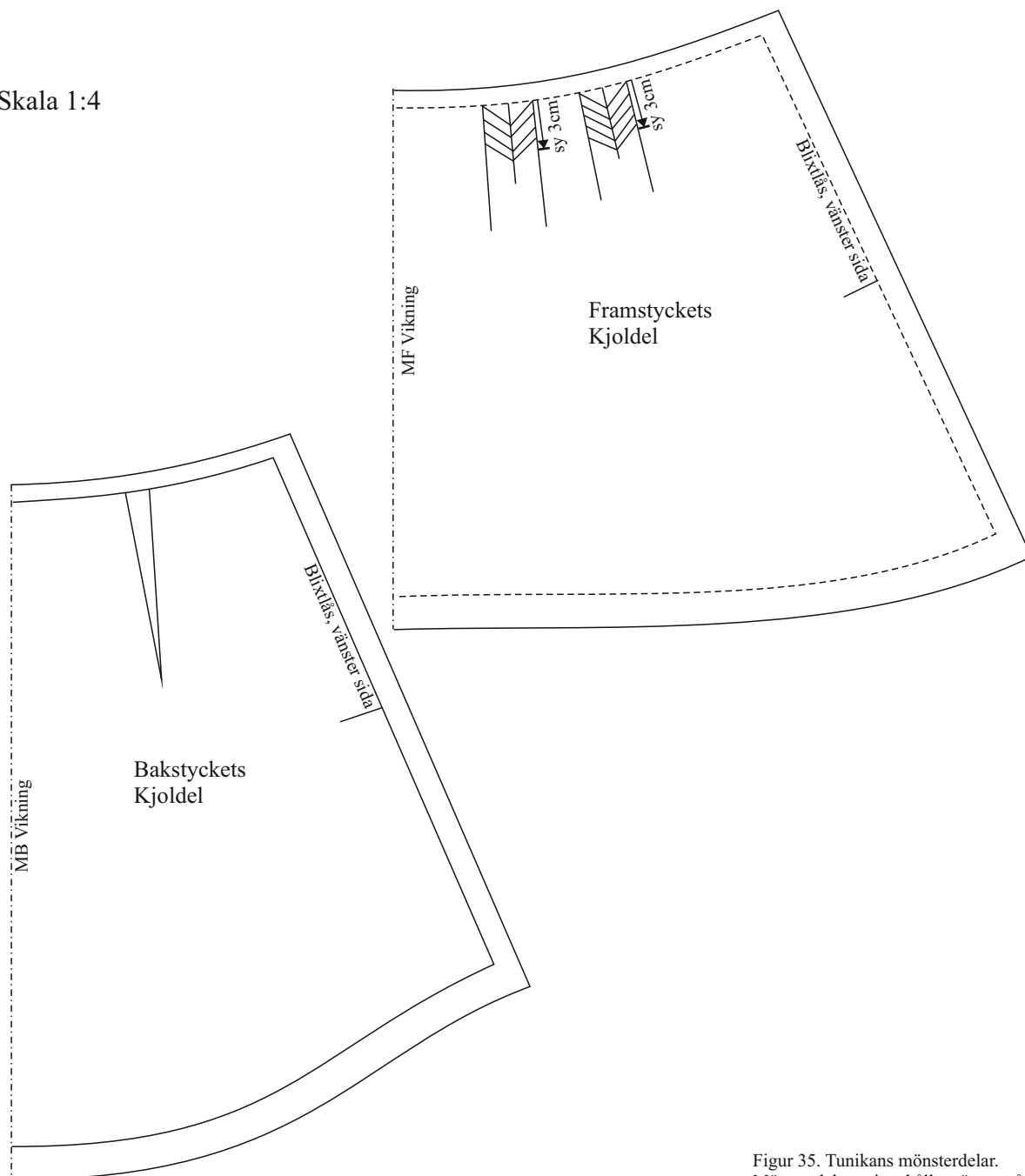
Bakstyckets
Högra sido del

Framstyckets
Högra sido del

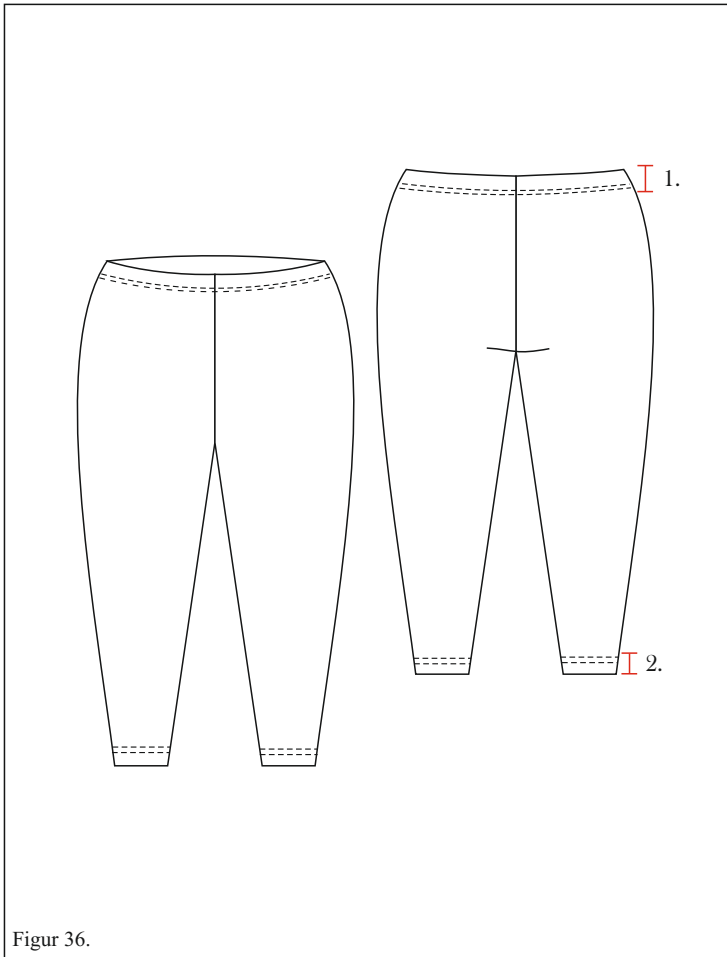
Framstyckets
Vänstra sido del

Skala 1:4

Figur 35. Tunikans mönsterdelar.
Mönsterdelarna innehåller sömmsmål.

Produkt	Spetsleggings	Tvättråd :
---------	---------------	---

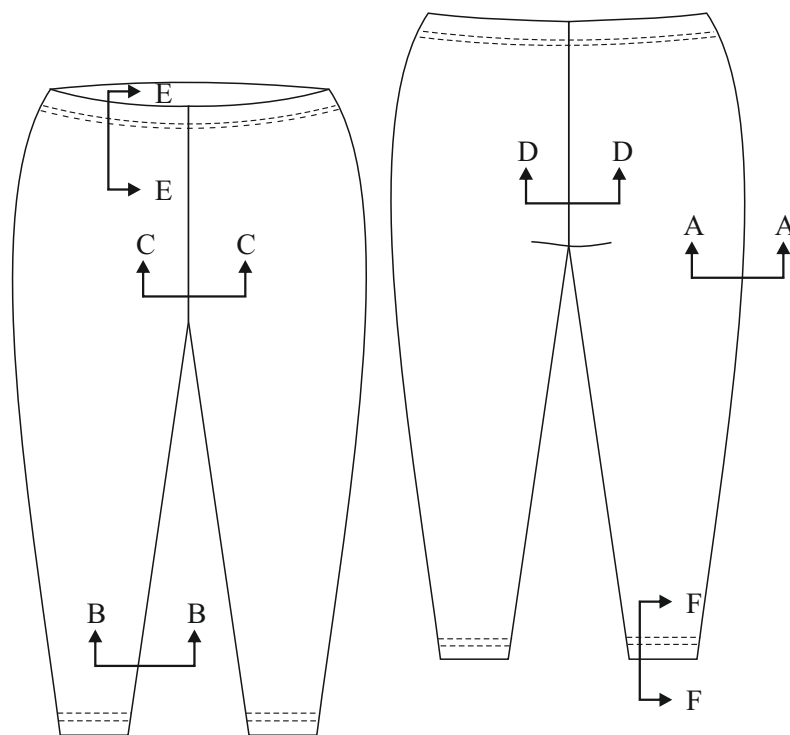
Färg :

Förklaring:

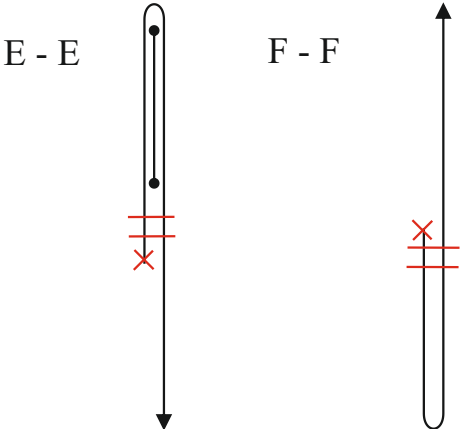
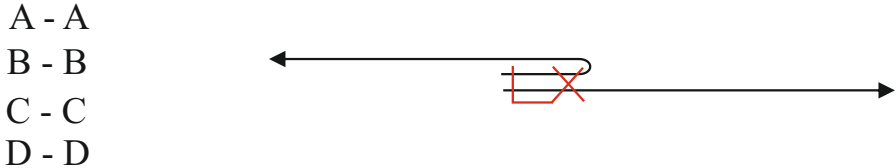
- 1. 3cm.
- 2. 2,5cm.
- 3. 2cm brett gummiband i midjan.

Tekniskritning spetsleggings

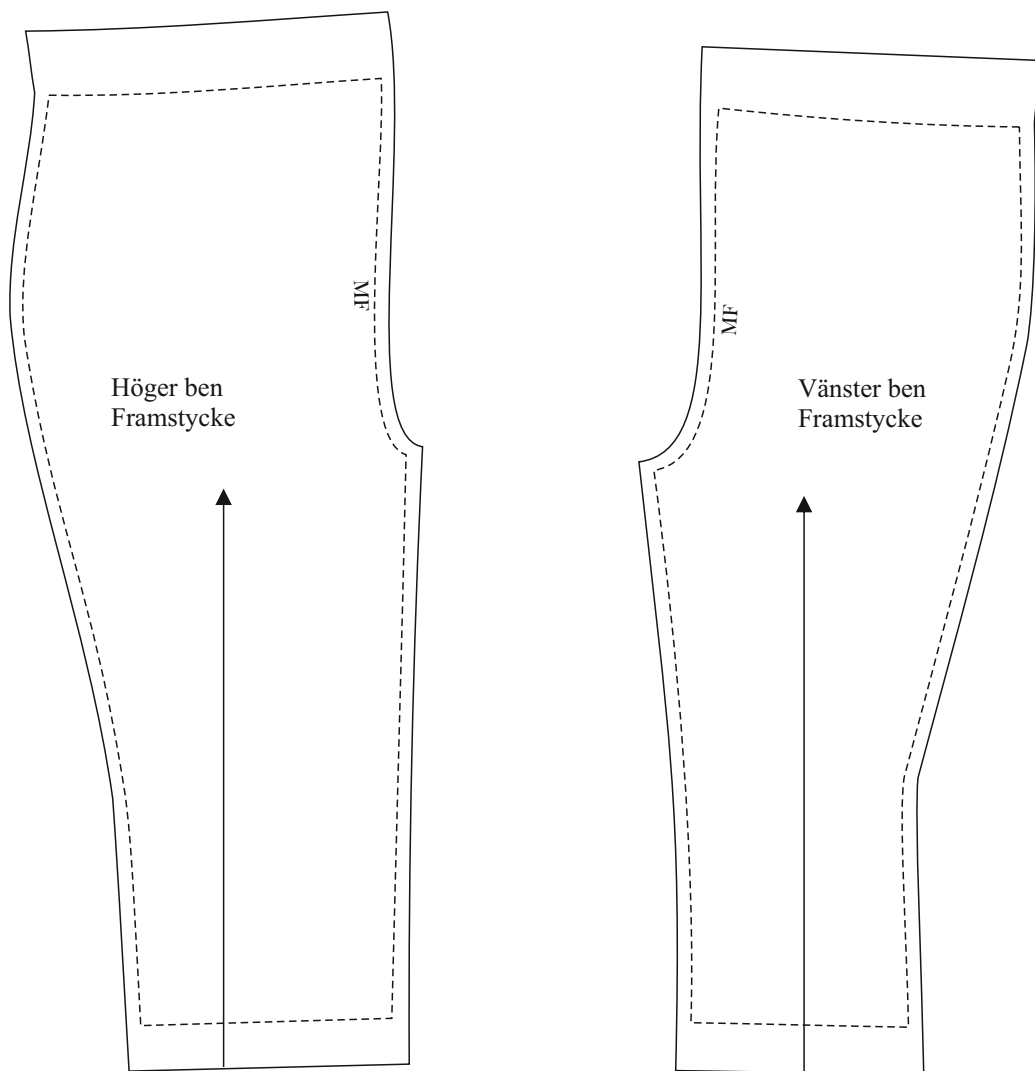
Figur 37.

Snittbilder spetsleggings

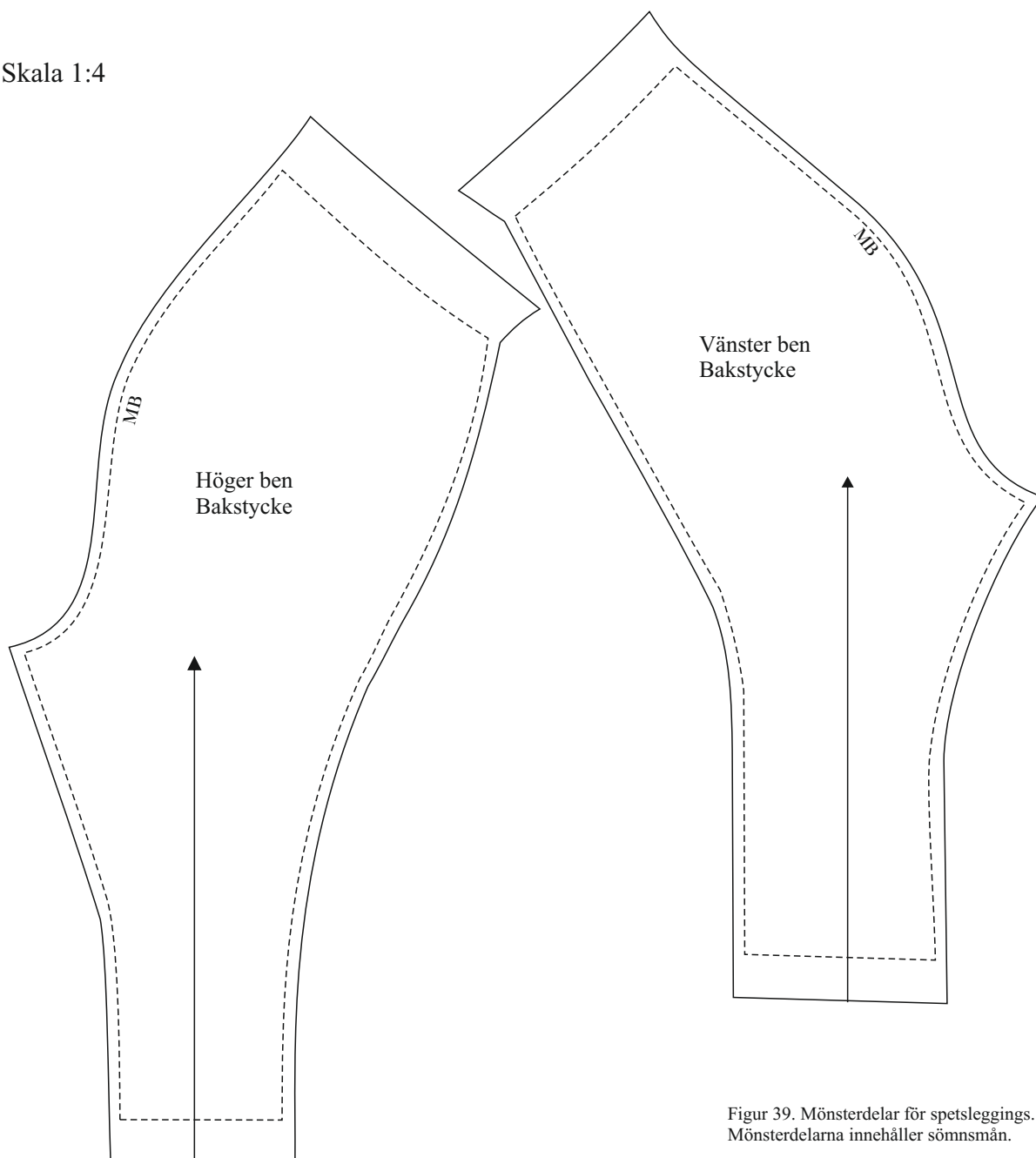

Figur 38.

Skala 1:4

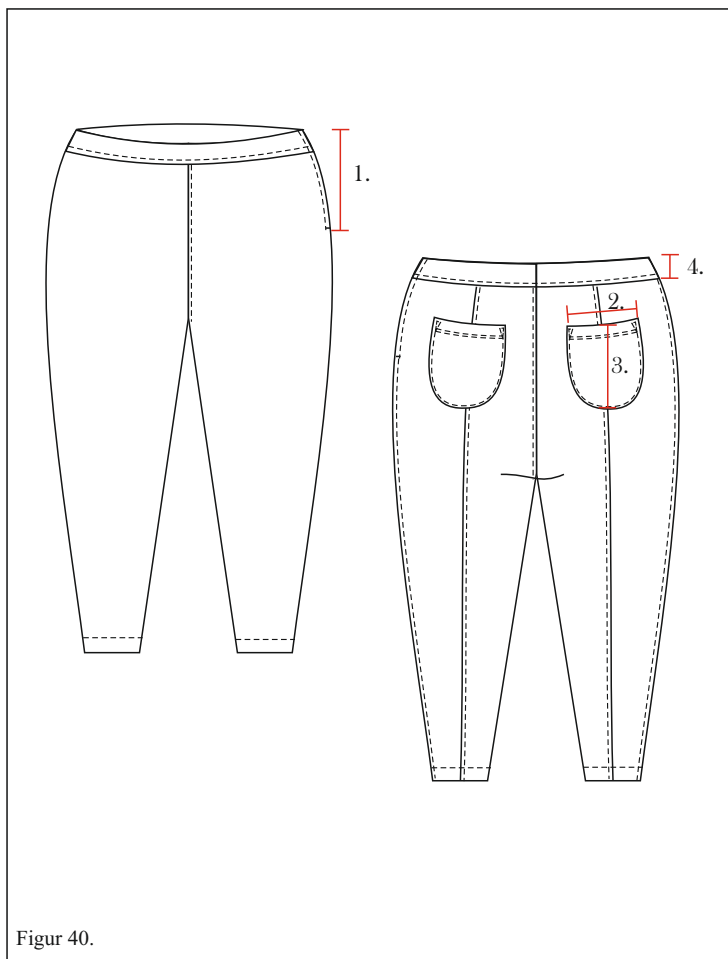

Skala 1:4

Figur 39. Mönsterdelar för spetsleggings.
Mönsterdelarna innehåller sömmån.

Produkt	Leggings	Tvättråd :
---------	----------	---

Figur 40.

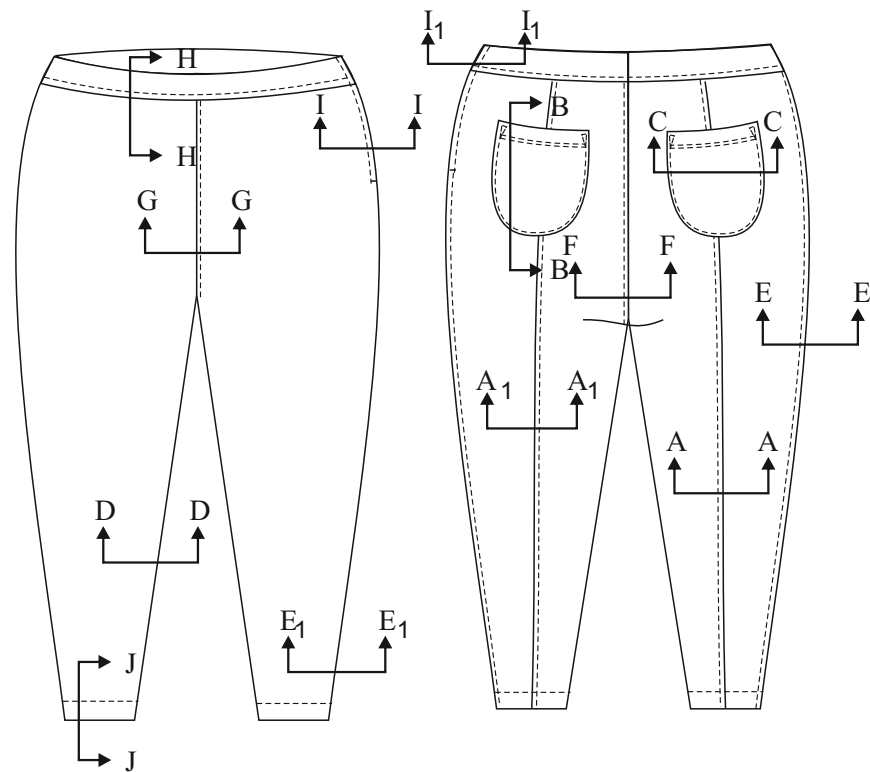
Färg :

Förklaring:

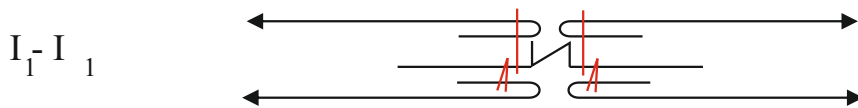
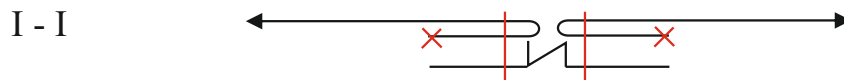
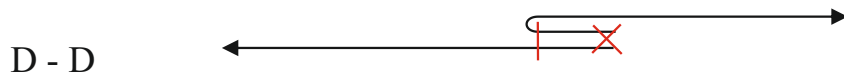
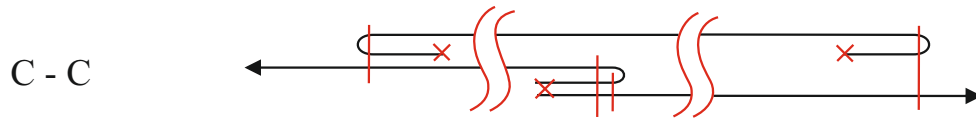
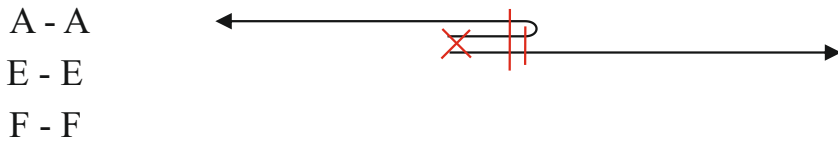
1. Blixtlås i vänstra sidan, 15cm.
2. Bakfickans bredd, 11cm.
3. Bak- fickans djup, 12cm.
4. Linningens bredd, 3cm.
5. 2cm brett gummiband i midjan.

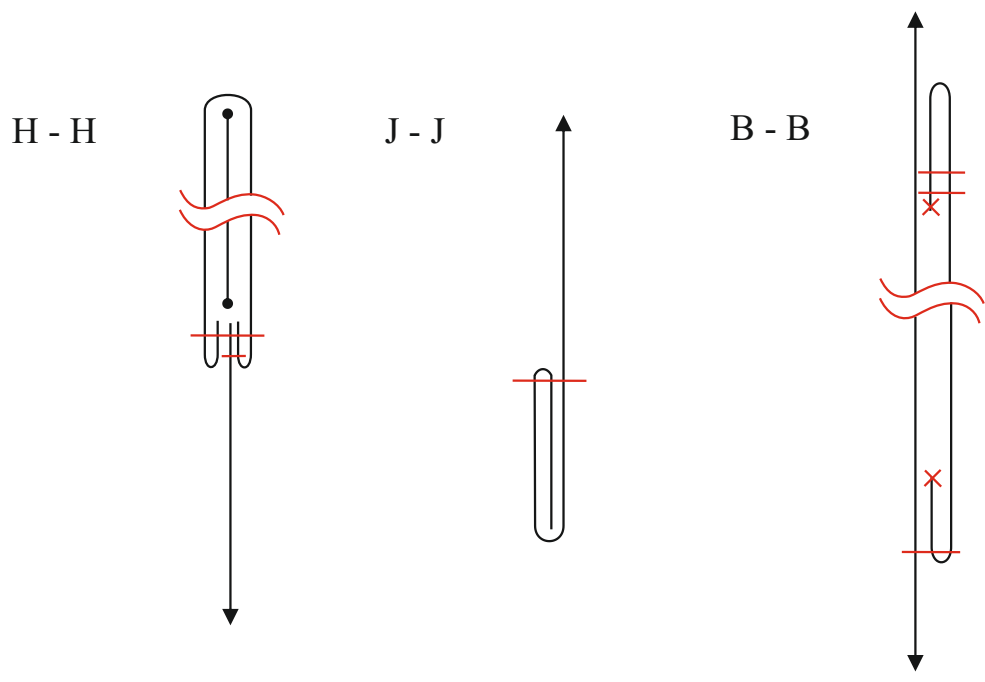
Tekniskritning leggings

Figur 41.

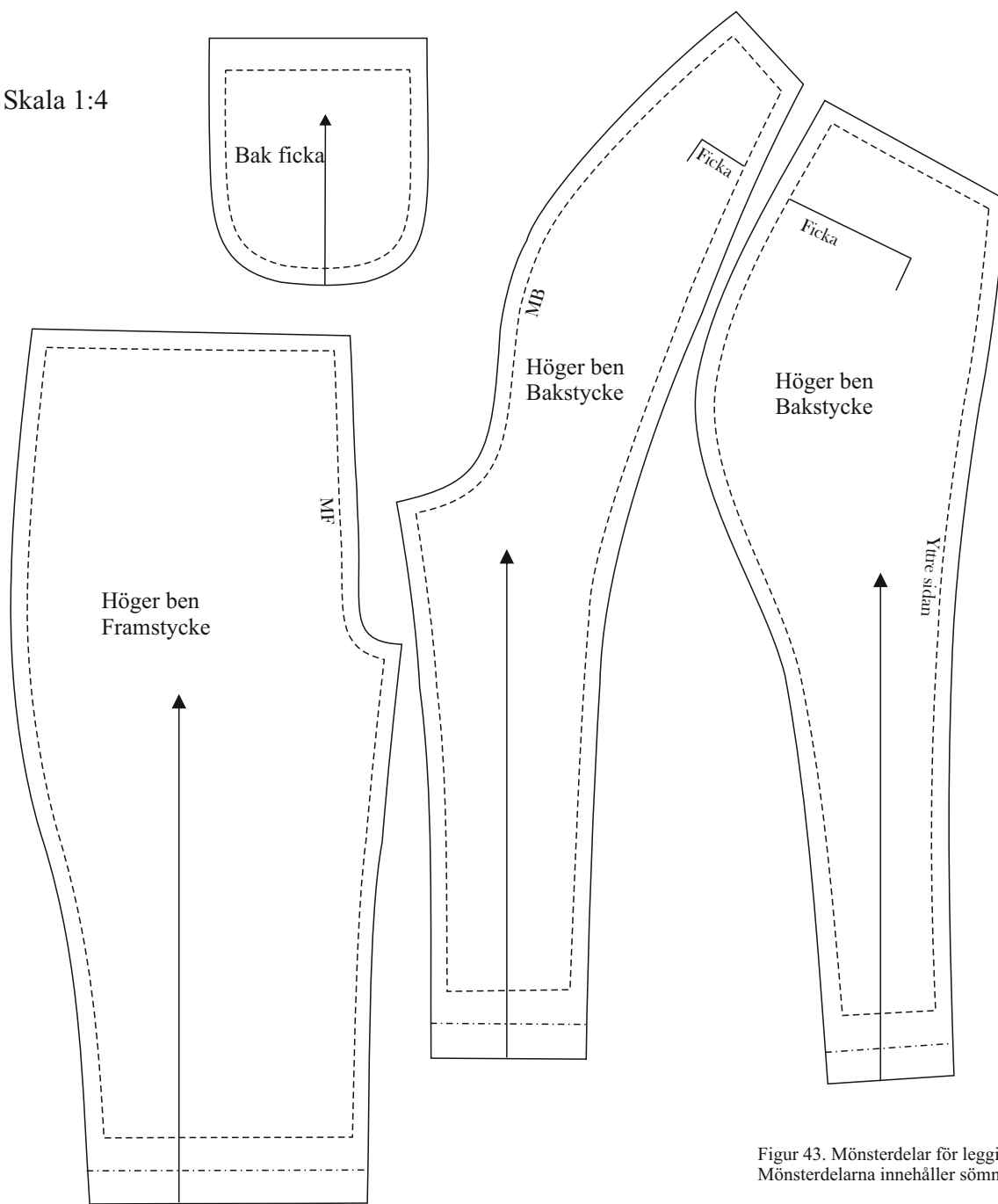
Snittbilder leggings

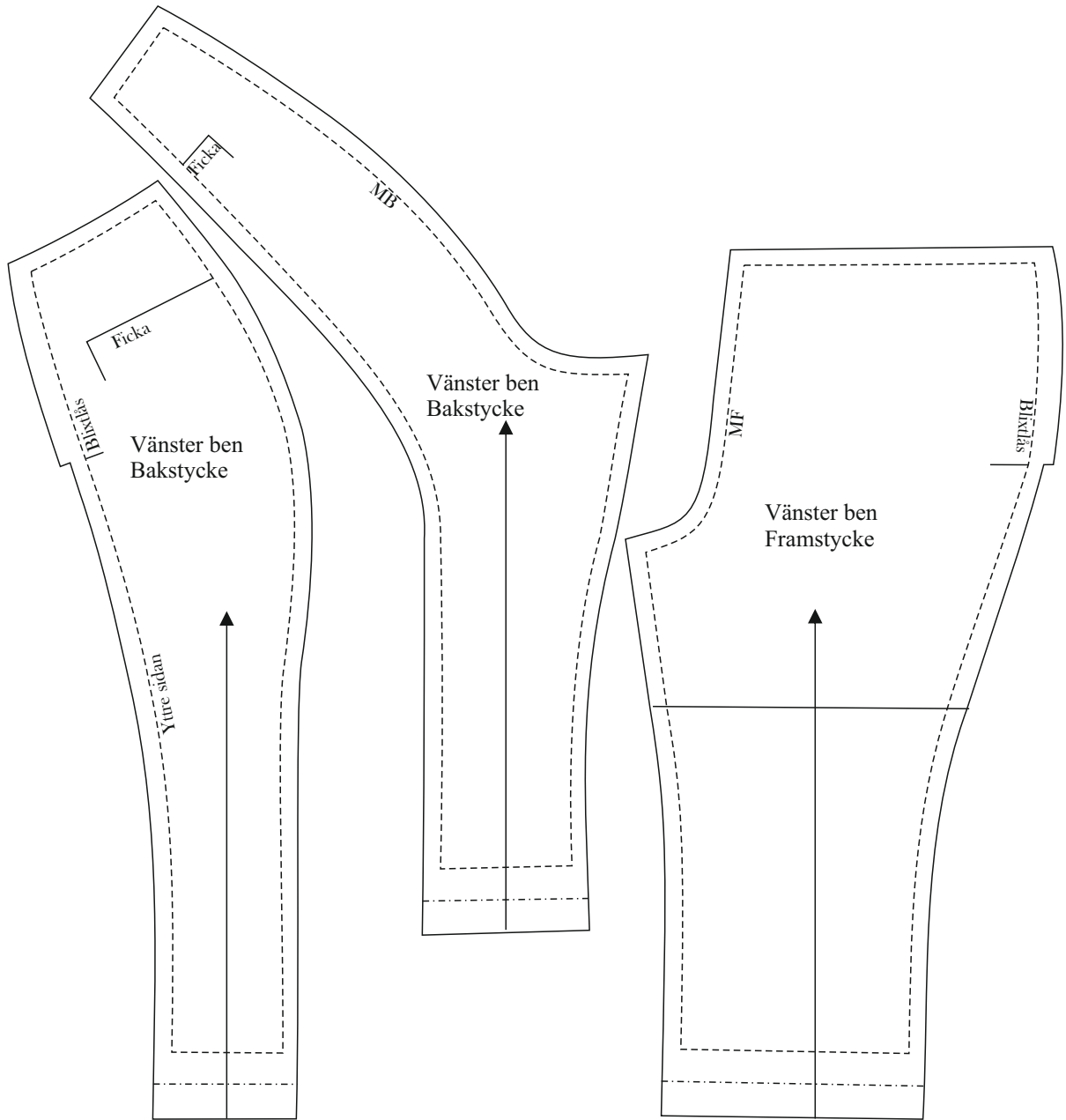
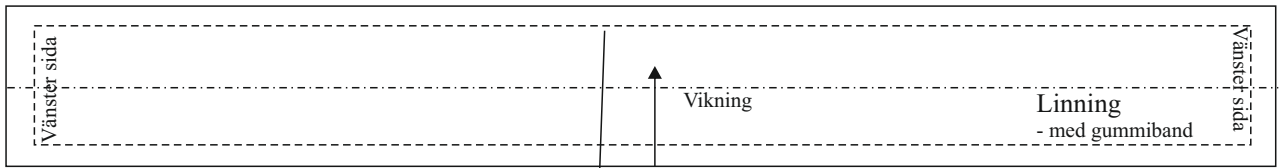

Figur 42.

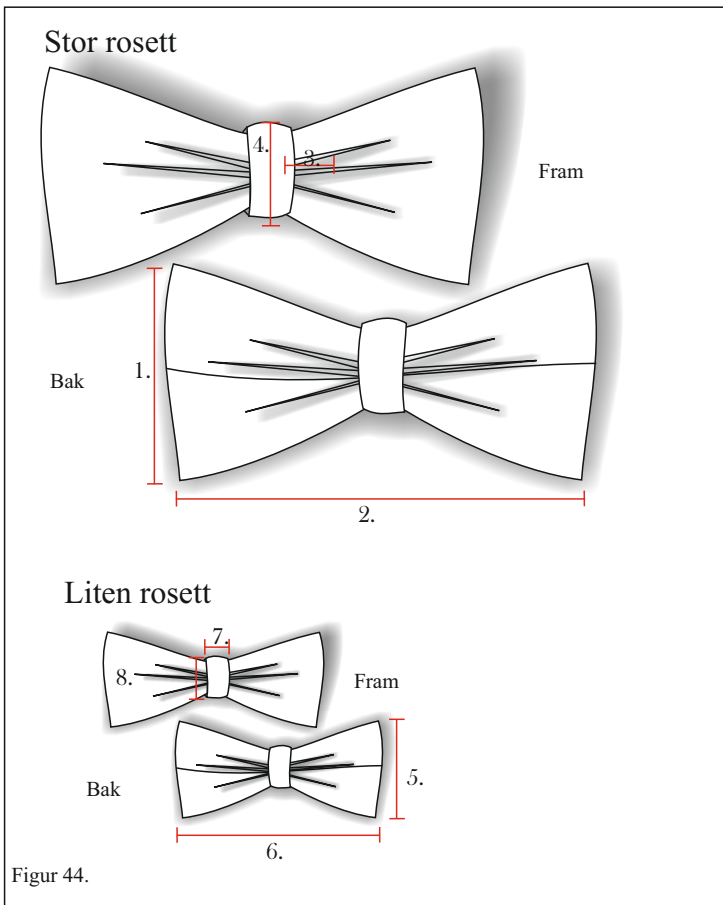
Skala 1:4

Figur 43. Mönsterdelar för leggings.
Mönsterdelarna innehåller sömnsmån.

Produkt	Rosett liten/stor	Tvättråd :
---------	-------------------	---

Färg :

Förklaring:

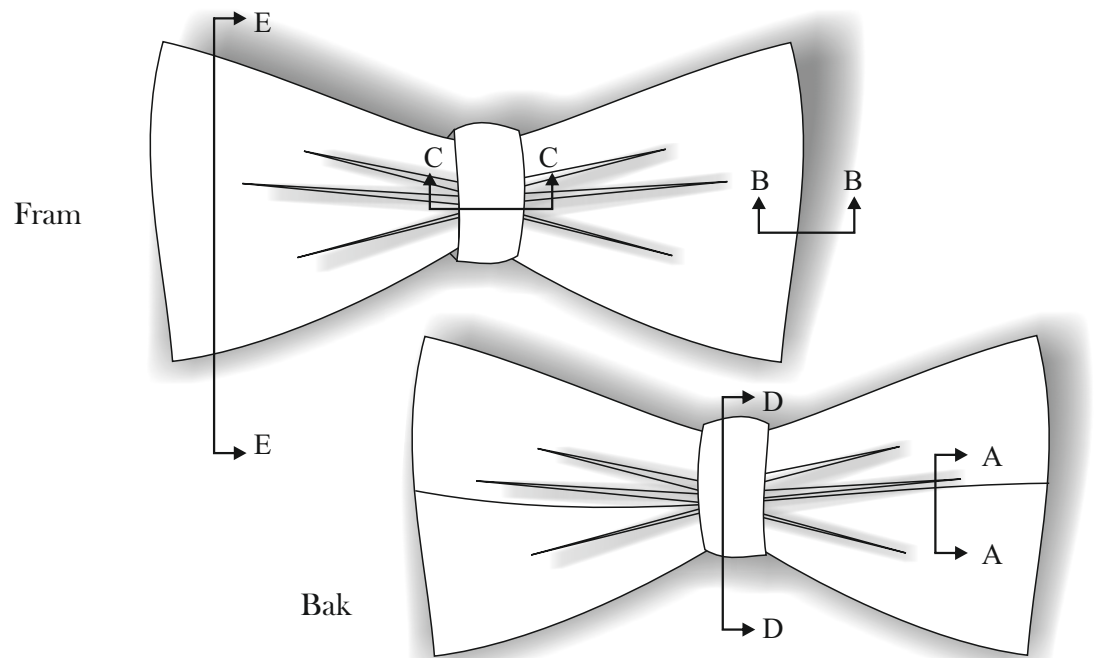
Stor rosett:

1. Bredd, 13cm.
2. Längd, 30cm.
- 3."Knutens" bredd, 3cm.
- 4."Knutens" höjd, 9,5cm.

Liten rosett:

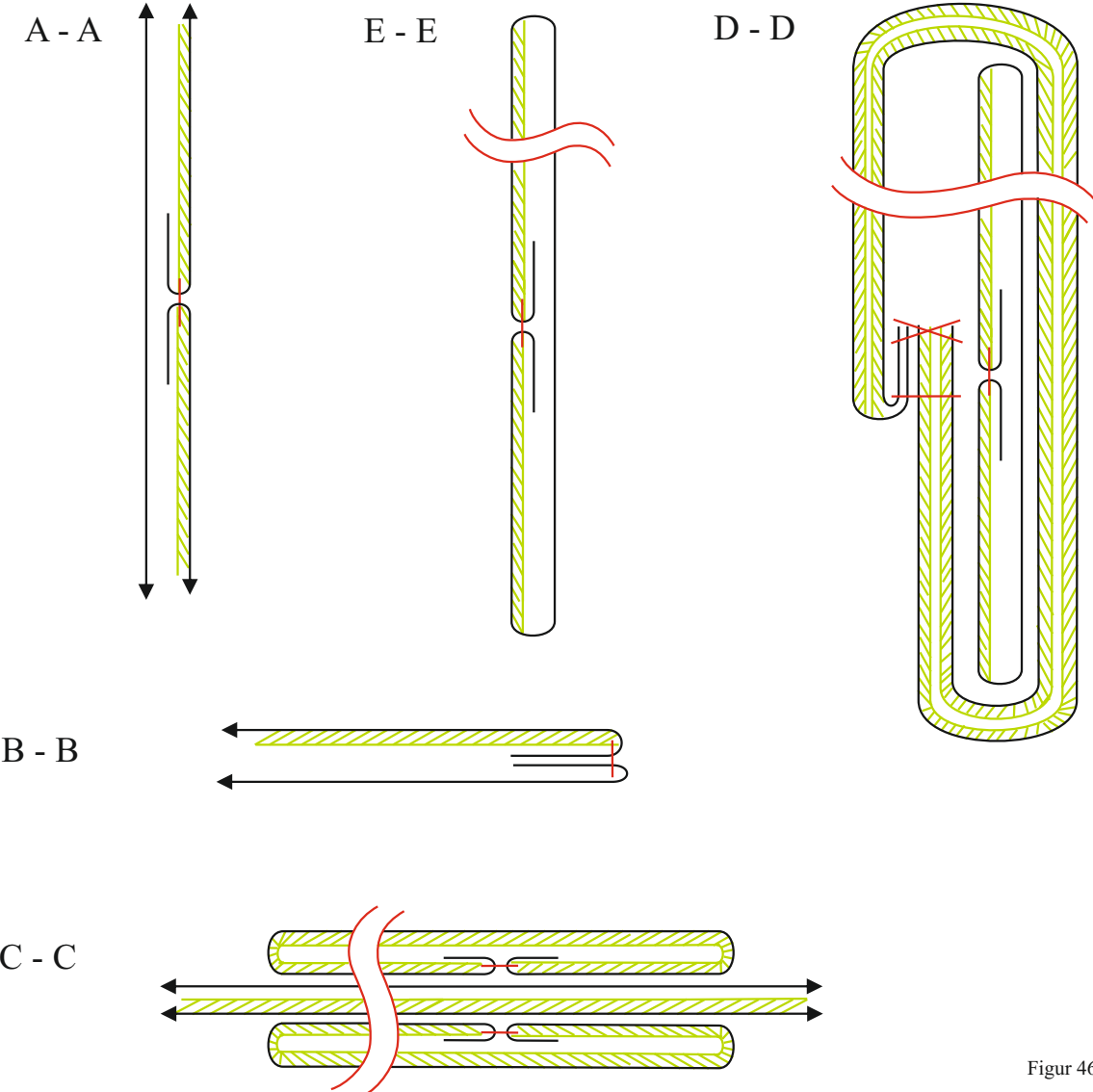
5. Bredd, 7,5cm.
6. Längd, 15cm.
- 7."Knutens" bredd, 1,8cm.
- 8."Knutens" längd, 5,5cm.

Tekniskritning, liten och stor rosett

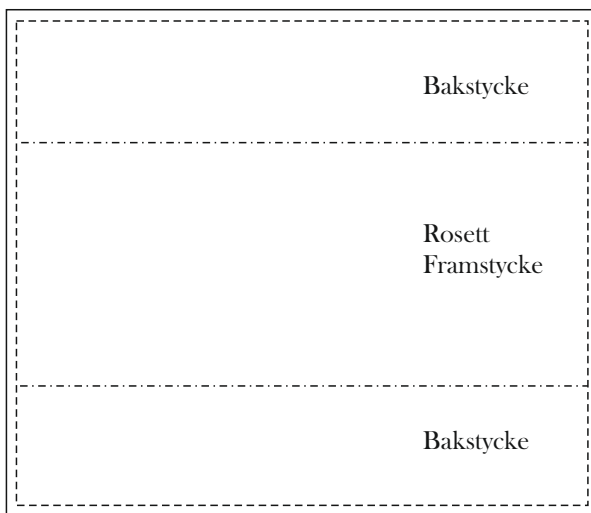
Figur 45.

Snittbilder, liten och stor rosett

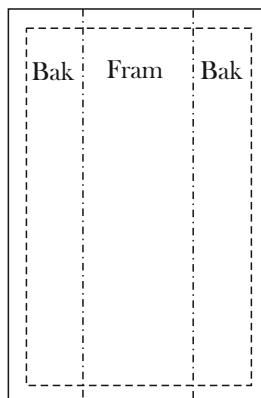

Figur 46.

Skala 1:4

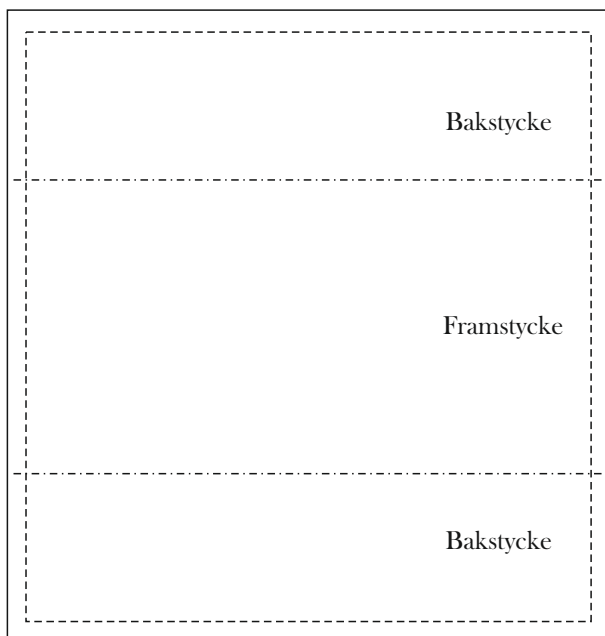
Skala 1:2

Rosettens knut

Figur 47. Mönsterdelar för stor rosett. Mönsterdelarna innehåller 0,5cm sömmsmån.

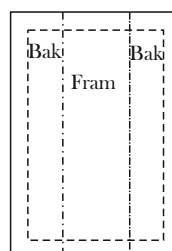
Skala 1:2

Förklaring:

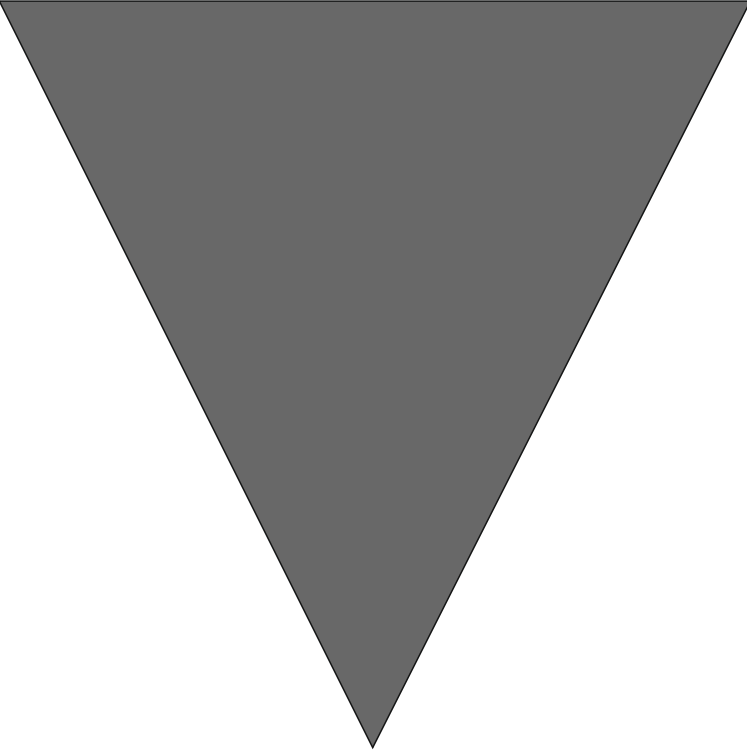
Vikning - - - - -

Skala 1:2

Rosettens knut

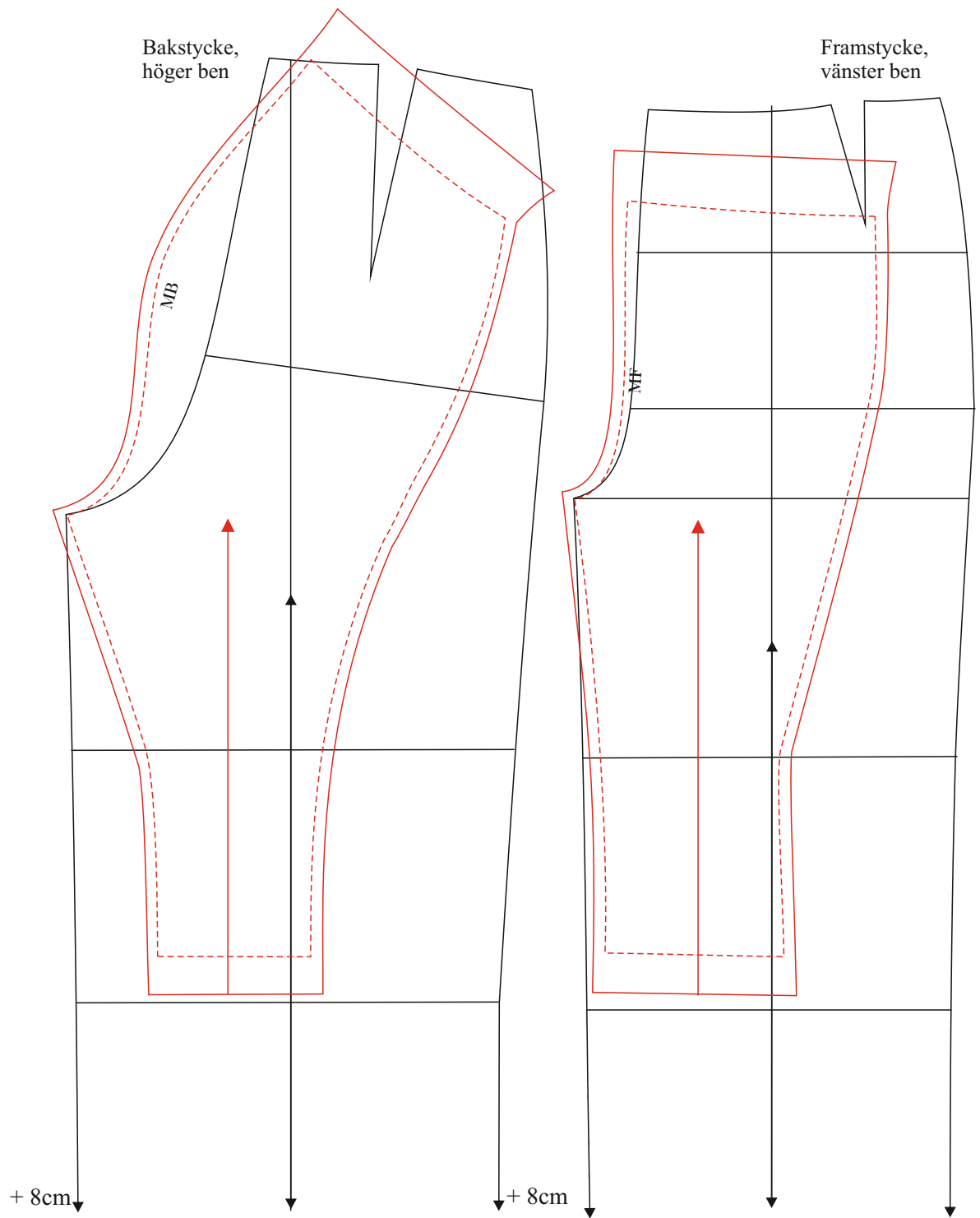
Figur 48. Mönsterdelar för liten rosett. Mönsterdelarna innehåller 0,5cm sömmsmån.

Jämförelse mellan Maisas mönster för spetsleggings och Protekos grundmönster c 32. Jämförelsen är gjord på det sättet att grenen är satt ihop.

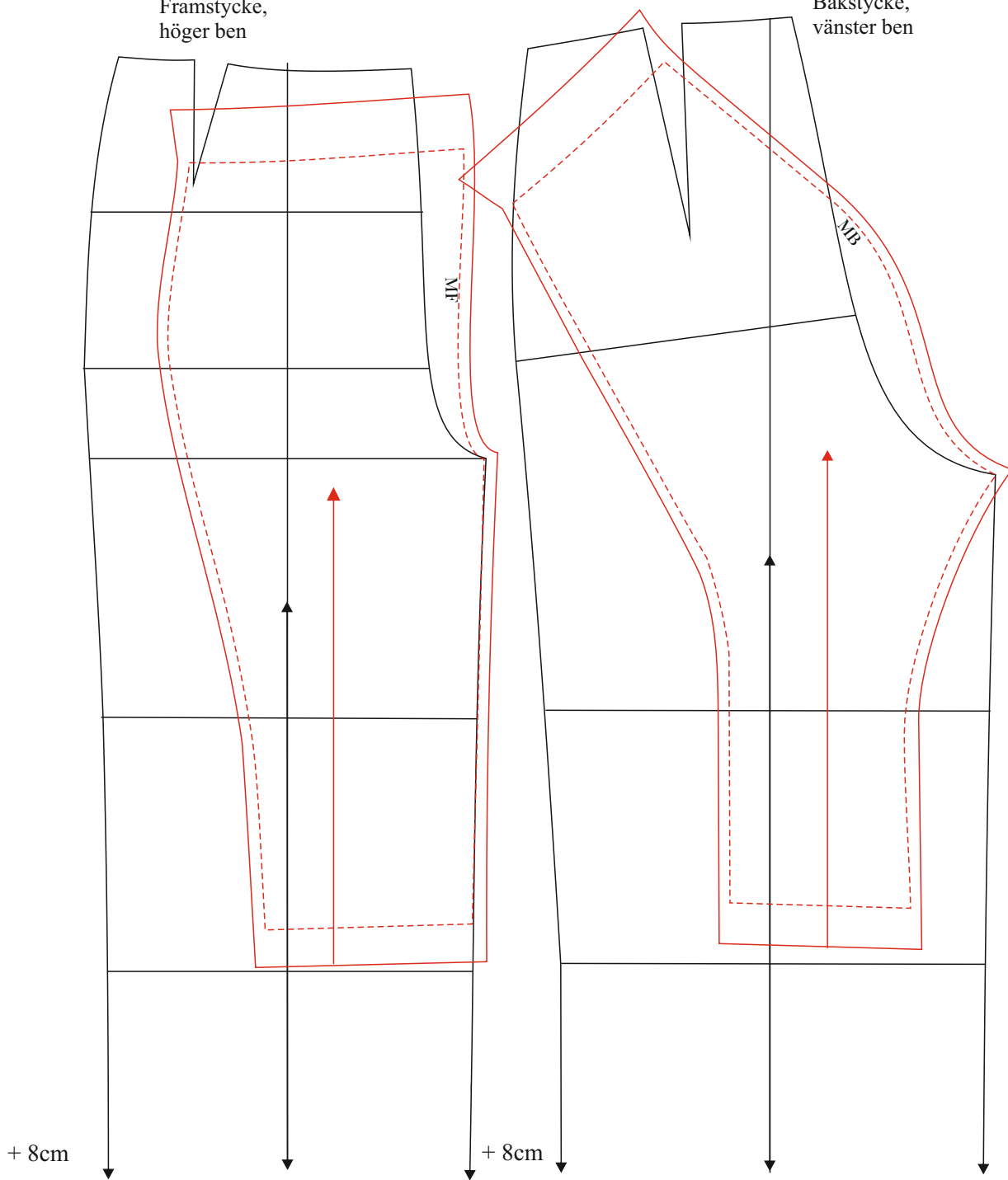
Jag har även gjort en jämförelse mellan mönstret för Maisas tunika och Vatevas grundmönster c 32.

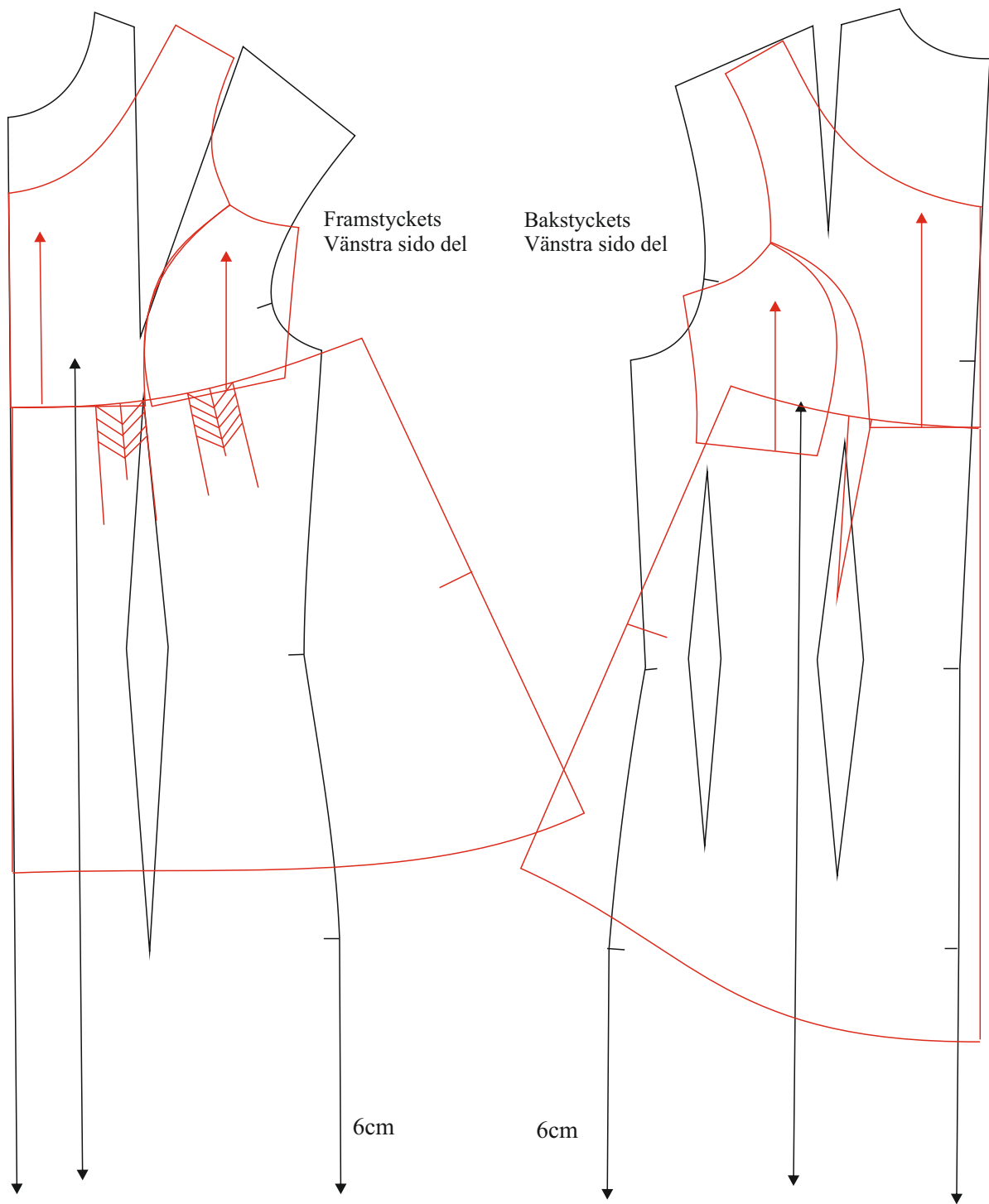
Figur 49. Protekos grundmönster för byxor c32, ID-mått; 168-87-62. Rörelsevidd 2cm. Mönstret för Maisas spetsleggings är ritat med rött. (Nästa sida)

Framstycke,
höger ben

Bakstycke,
vänster ben

Figur 50. Vatevas grundmönster för klänning, c 32.
Mönstret för Maisas tunika är ritat med rött.

Figur 51, 52.

Figur 53, 54, 55.

Figur 56, 57, 58

Figur 59.

Figur 60.

Figur 61, 62.

Figur 63.

Figur 64, 65, 66, 67, 68.

5.2 Sebastian

Social, livlig och glad är en bra beskrivning på Sebastians starka personlighet. Han beskriver också sin personlighet som självsäker och han tänker inte så mycket på vad andra tycker om honom. "Jag lever mitt eget liv" berättar han.

Sebastian gillar att klä sig stiligt hemma, på jobbet och på fritiden. Kläder och trender är en viktig del av hans liv, men trots det vill han klä sig personligt. Han brukar undvika att köpa plagg på t.ex. H&M, för att de flesta människor köper sina kläder där. Sebastian har en speciell stil, och vill helst bära kläder som ingen annan har, men han hittar sällan sådana kläder på marknaden. Han skulle aldrig använda en munktröja eller ett par collegebyxor, inte ens då han är ensam hemma. T-skjortor däremot kan han

använda, men oftast kombinerade med t.ex. en väst eller en jacka, så att t- skjortan inte syns så bra. (*Bilaga 2*)

Plagg, som Sebastian hittar i affärerna, är bl.a. kragskjortor och jeans. Plaggen brukar han för det mesta köpa från JC, eftersom de har en aning mindre storlekar och för att de brukar också förkorta jeansen till den längd man vill ha. Många gånger är plaggen dock för lösa, då Sebastian gillar mera åtsittande plagg. Han köper sällan kläder från barnavdelningen. Kragskjortorna brukar för det mesta ha för långa ärmar. Skjortorna fungerar bättre om ärmarna kan vikas upp och sättas fast med ett knäppe. Han använder sällan skjortor med långa ärmar, utan föredrar t- skjorts ärmar eller $\frac{3}{4}$ dels ärmar, precis som Maisa.

Det som Sebastian tycker att är svårast och kanske t.o.m omöjligt att hitta är jeans, som är något tajtare. Han önskar också att skjortorna han köper skulle vara tajtare, så att plaggen lättare skulle framhäva kroppen. En annan sak, som nästan är omöjligt att hitta på marknaden, är en kostym som Sebastian skulle tycka att är manlig, stilig och snygg.

Plaggen, som Sebastian köper från

butikerna, brukar oftast vara i storlek XS eller storlek 160-170. Byxornas storlek brukar för det mesta vara 29" - 32", men då måste byxbuntarna förkortas. Plagg, som han gärna skulle vilja ha förutom åtsittande jeans är; kavajer, skjortor och en jacka i ett glansigt, silverfärgat material. Han har också länge önskat sig är en jacka i ormskinnsläder.

Sebastian arbetar med kontorsjobb och även där vill han klä sig personligt. Han klär sig sällan i kostym och slips, istället använder han jeans och kragskjorta till jobbet. Om Sebastian använder slips så vill han att även den skall se annorlunda ut. Han vill inte att slipsen skall hänga rakt ner, istället skall den hänga slarvigt runt nacken. Kragskjortan skall helst ha korta ärmar eller ärmar som går att vika upp. Sebastian tycker att om en skjorta har långa ärmar, så skall den vara en vit kragskjorta.

I helgerna brukar Sebastian träffa sina vänner och festa i stadens nattliv. Han berättar att hans klädstil kan vara helt galen då han skall ut och festa. (*Sebastian, personlig intervju, 2011*)

Figur 70.

5.2.1 Inspiration

Sebastian beskriver sin stil som modig och ibland kanske lite för modig om fantasin flyger iväg. Han gillar det lilla extra i plaggen och skulle gärna vilja använda en ny version av en krag skjorta.

Sommaren och våren hör till Sebastians favorit årstider. Han gillar att klä sig i plagg med tunnare tyg. Fastän människan bär mera färg på kläderna under våren och sommaren, håller Sebastian sig till sina favoritfärger svart, vitt och grått i olika nyanser. Silvergrå hör till favoriterna. Trots sina neutrala favoritfärger finns det ändå några färglickar i hans klädgarderob. Sebastian berättar att han klär sig i neutrala färger för att dämpa ner på sin livliga personlighet och vilda humör. Han menar att om han skulle klä sig i färggranna kläder så skulle han lätt se ut som en clown. Han känner sig mer bekväm då han klär sig i neutrala färger. Sist och slutligen gillar han alla färger, men då skall färgerna användas på rätt sätt och till rätt syfte.

Sebastians förebild är Jay Manuel. Sebastian gillar Manuel allt från utseende och kläder till frisyrer. (*Bilaga 2*)

Till Sebastians favoritplagg hör bl.a. jeans i mörkt och stadigt tyg. Trots det äger han ett par vita och röda jeans. Andra plagg, som hör till hans favoriter, är både tunna krag skjortor och trikå skjortor med vida halshål.

Glansiga material hör också till hans favoriter. Läder gillar han till en viss grad, men nitar hör inte till hans stil. Nitar kan han ändå använda, men då skall de helst finnas på ett bälte. (*Sebastian, personlig intervju, 2011*)

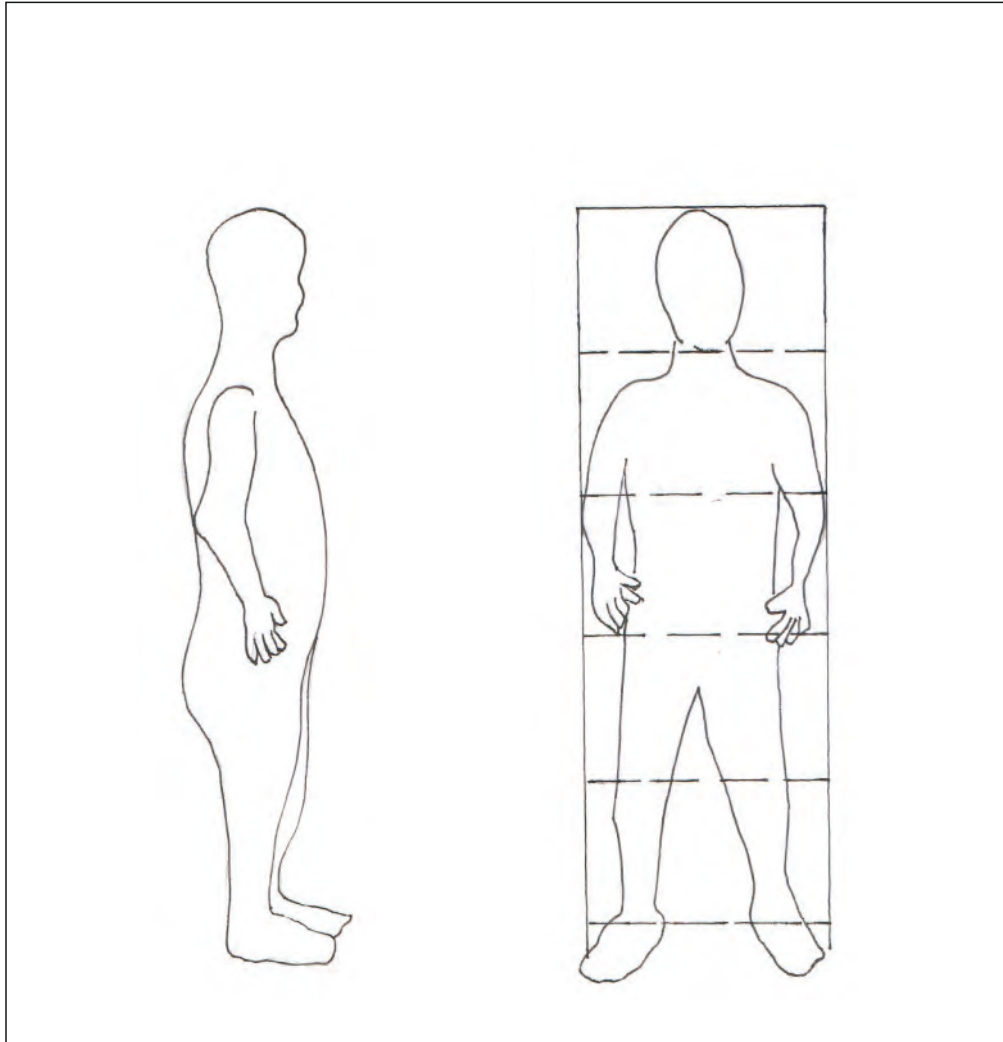

5.2.2 Analys av kroppen

Sebastian är 137,5 cm lång. Förutom att han är längre än Maisa har han också en annorlunda kroppsbyggnad än henne. Sebastian har en ganska proportionerlig kropp, förutom att hans armar och ben är något kortare. Baken är mera utåt än ryggen, jämfört med en människa i standard mått. Ryggen är dock rak.

Jag har ritat upp Sebastians konturer av kroppen för att få en bättre bild av kroppens proportioner (se kap. 5.1.2).

Figur 72. Sebastians kroppsform framifrån och från sidan. På hans kropp går det 5 gånger av hans huvud. Bilden och måtten är dock inte helt exakta.

5.2.3 Träffar

Före första träffen med Sebastian hade jag förberett mig med en intervju och moodboards, som jag också använde med Maisa. Jag hade kollat Sebastians bilder på Facebook för att se hurudan klädstil han har. Jag har heller inte behövt träffa Sebastian lika ofta som Maisa, eftersom han har en så att säga lättare kropp att sy kläder till.

Vi träffades hemma hos Sebastian för att få en mer ledig diskussion och inte ett affärsmöte med frågor och korta svar. Sebastian gillade också att diskussionen var mer ledig och inte som en intervju. Jag fick se hur han bor och hurudana kläder han har i sin garderob och så lärde jag känna hans livsstil bättre.

Vi tittade och diskuterade också om moodboardsen med färgtema och olika

stilar. Jag använde samma material för både Maisa och Sebastian, för att lättare kunna jämföra deras stil och behov av vissa kläder. Vi kom fram till att Sebastians klädgarderob behövde stiligare plagg, som man kan använda både till vardagen och till fester.

Sebastian blev intresserad av draperade plagg och plagg som man kan använda på olika sätt. Han blev också intresserad av olika accessoarer, speciellt en hatt tyckte han att skulle passa bra till hans stil. Små detaljer i plaggen tyckte Sebastian att det inte behövdes, eftersom han bär silversmycken varje dag. Han gillar även djupa urringningar och stora ärmhål i skjortorna, så det här beaktade jag speciellt i planeringen.

Det gick lätt att prata med Sebastian och jag fick bra information för att kunna vidareutveckla kollektionen. Efter träffen sammanställde jag intervjun för att få en bättre klarhet om det som vi diskuterat. Det som Maisa och Sebastian har gemensamt är att de båda gillar sommaren. Båda har ett behov av stiligare plagg som man kan använda till fester, och även till vardagen, utan att känna sig för fin. Båda har också en personlig stil, som de absolut inte vill dölja.

Figur 73. Skisser. Sebastian blev extra förtjust i draperade plagg, eftersom de är mer annorlunda än de som han hittar i affärerna.

Jag fortsatte processen med att söka materialprover, planera färgkarta och designa plagg till kollektionen. Jag bad också Sebastian att komma med ideér om hurdana plagg han skulle vilja ha med i kollektionen. Då jag designade kläderna för honom försökte jag tänka annorlunda, och få fram sådant som inte finns i affärerna, eftersom Sebastian vill ha annorlunda kläder och inte klä sig som alla andra.

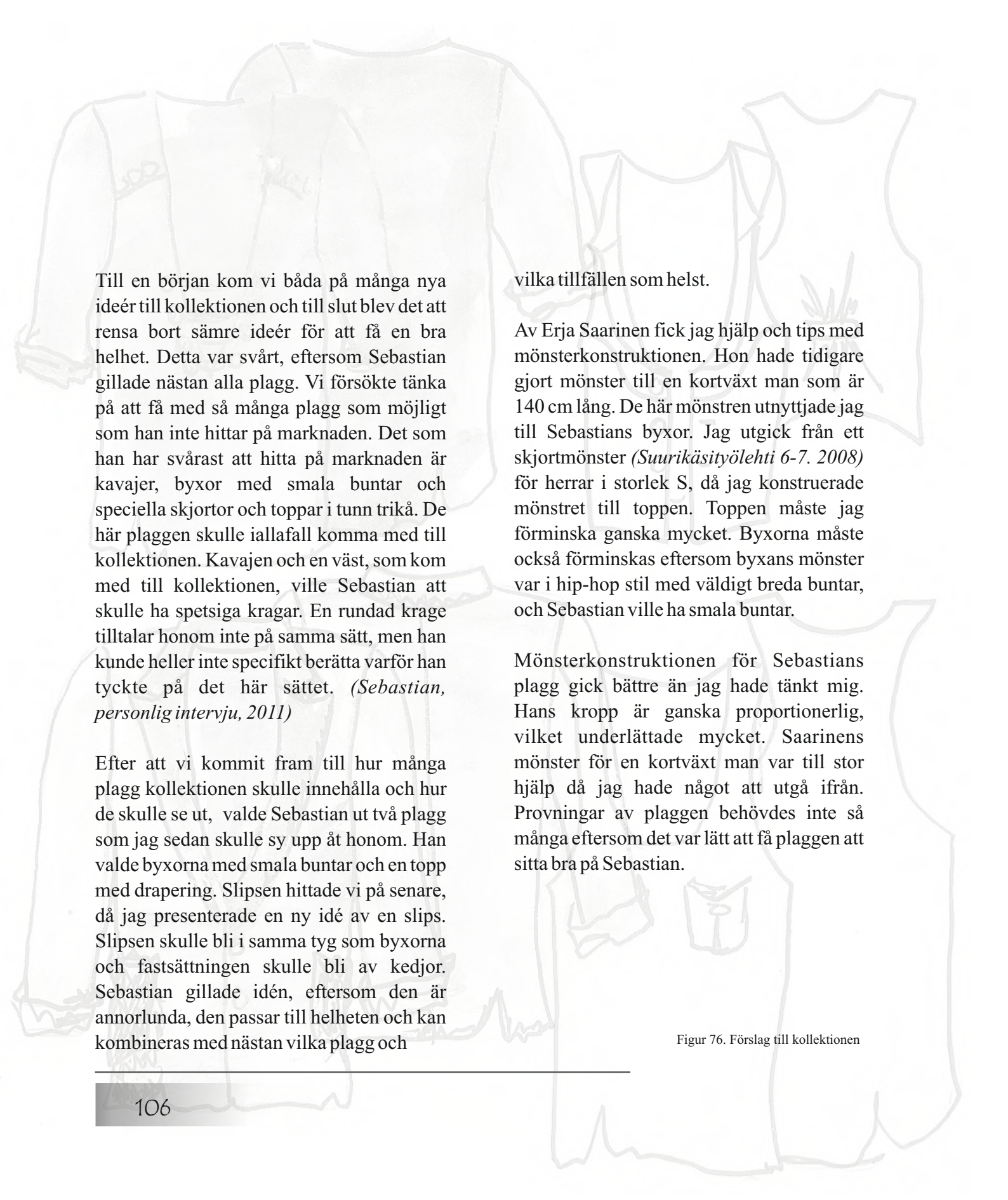
Under nästa träff presenterade jag mina ideér för Sebastian. Han gillade nästan allt och hade haft samma tankegång som jag. Materialen valde vi redan under vår andra träff och färgkartan var snabbt färdig. Det som var svårt att hitta var tyget till byxorna, då han ville ha ett tjockare och något glansigare jeansstyg. Detta var till en början nästan omöjligt att hitta, men till slut hittade jag ett tyg som Sebastian gillade. Jag fick Sebastian övertygad om att tyget var bra, speciellt till sommarkollektionens byxor. Senare tyckte han definitivt att valet av det tunnare tyget var bättre än ett tjockare tyg och han älskade den glansiga ytan på tyget.

Figur 74. Förslag till kollektionen.

Figur 75. Förslag till kollektionen

Till en början kom vi båda på många nya ideér till kollektionen och till slut blev det att rensa bort sämre ideér för att få en bra helhet. Detta var svårt, eftersom Sebastian gillade nästan alla plagg. Vi försökte tänka på att få med så många plagg som möjligt som han inte hittar på marknaden. Det som han har svårast att hitta på marknaden är kavajer, byxor med smala buntar och speciella skjortor och toppar i tunn trikå. De här plaggen skulle iallafall komma med till kollektionen. Kavajen och en väst, som kom med till kollektionen, ville Sebastian att skulle ha spetsiga kragar. En rundad krage tilltalar honom inte på samma sätt, men han kunde heller inte specifikt berätta varför han tyckte på det här sättet. (*Sebastian, personlig intervju, 2011*)

Efter att vi kommit fram till hur många plagg kollektionen skulle innehålla och hur de skulle se ut, valde Sebastian ut två plagg som jag sedan skulle sy upp åt honom. Han valde byxorna med smala buntar och en topp med drapering. Slipsen hittade vi på senare, då jag presenterade en ny idé av en slips. Slipsen skulle bli i samma tyg som byxorna och fastsättningen skulle bli av kedjor. Sebastian gillade idén, eftersom den är annorlunda, den passar till helheten och kan kombineras med nästan vilka plagg och

vilka tillfällen som helst.

Av Erja Saarinen fick jag hjälp och tips med mönsterkonstruktionen. Hon hade tidigare gjort mönster till en kortväxt man som är 140 cm lång. De här mönstren utnyttjade jag till Sebastians byxor. Jag utgick från ett skjortmönster (*Suurikäsityölehti 6-7. 2008*) för herrar i storlek S, då jag konstruerade mönstret till toppen. Toppen måste jag förminska ganska mycket. Byxorna måste också förminska eftersom byxans mönster var i hip-hop stil med väldigt breda buntar, och Sebastian ville ha smala buntar.

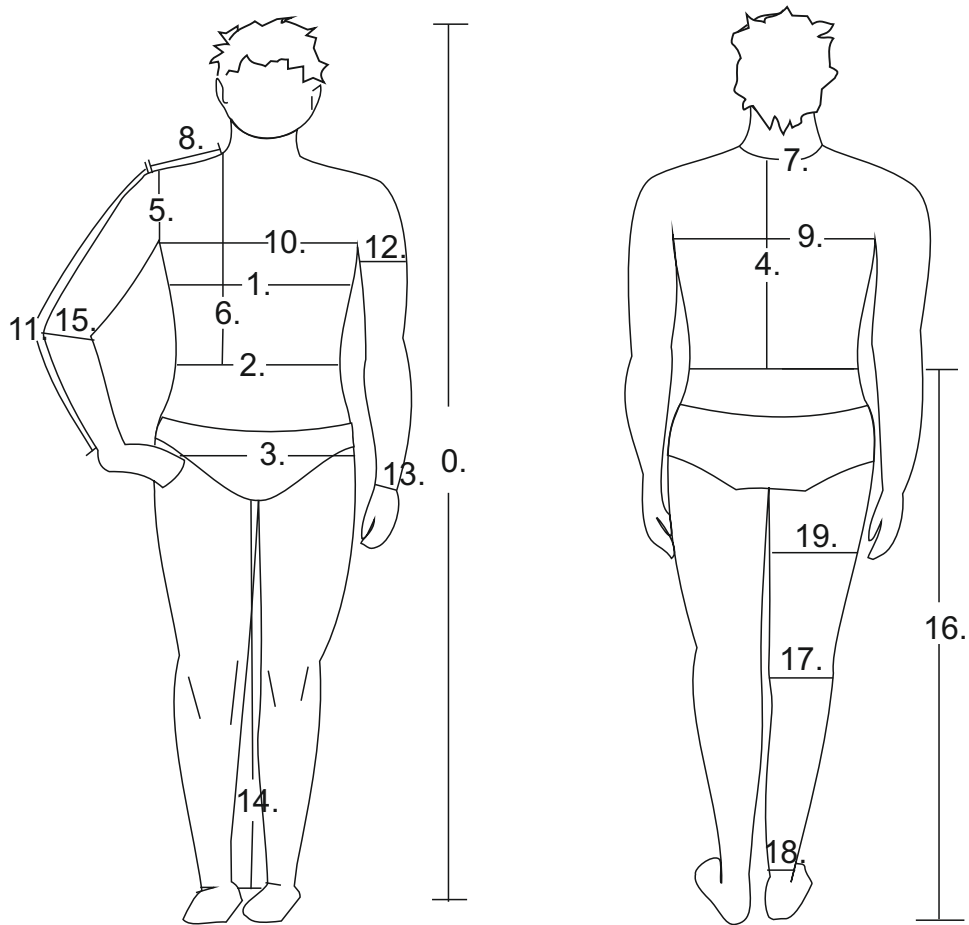
Mönsterkonstruktionen för Sebastians plagg gick bättre än jag hade tänkt mig. Hans kropp är ganska proportionerlig, vilket underlättade mycket. Saarinen's mönster för en kortväxt man var till stor hjälp då jag hade något att utgå ifrån. Provingar av plaggen behövdes inte så många eftersom det var lätt att få plaggen att sitta bra på Sebastian.

Figur 76. Förslag till kollektionen

Figur 77. Förslag till kollektionen

Sebastians mått

Figur 78. Måttagning av Sebastian. (Passeli, 1988)

		Pojkar C164	C044	Sebastian	Skillnad C44/Sebbe	Skillnad 164/Sebbe
0.	Totallängd		164	138	26	
1.	Bystvidd	80	88	81	7	-1
2.	Midjevidd	68	73	70,5	2,5	-2,5
3.	Stussvidd	85	92	85	7	
4.	Livlängd bak	38	41	36/60	5	2
5.	Ärmhålsdjup	20		43,5		-23,5
6.	Livlängd fram	47,9		37		10,9
7.	Halsvidd	36		44		-8
8.	Axelbredd	13	15,1	13	2,1	
9.	Ryggbredd	35,1		35		0,1
10.	Bröstbredd	31		31,5		-0,5
11.	Ärmlängd		56	39/53	20	
12.	Överarmsvidd	26		26		
13.	Handledsvidd	16,5		18		-1,5
14.	Innerbenlängd	77	72	47,5	24,5	29,5
15.	Armbågsvidd			26		
16.	Sidans längd		96	65	31	
17.	Knävidd			36,5		
18.	Vrist	39		27,5		11,5
19.	Lårvidd			40-45		

Figur 79. Sebastians mått jämförde jag med herrstorlek C 44 och pojkorlek 164, för att få en uppfattning om hans proportioner.

Vi fotograferade några helheter av Sebastians favorit plagg. Detta gjorde vi för att få en uppfattning av hans stil, plagg som han hittar på marknaden och för att kunna jämföra dem med kollektionen och de plagg jag sytt upp åt honom.

Fotoshoot av Sebastians egna plagg, som han gillar att använda.

Figur 80. Vardagshelhet.

Figur 81. Helhet till jobbet.

Figur 82. Fest helhet.

Vi avslutade projektet med fotografering av plaggen jag sytt upp. Vi ville båda ha en bakgrund som skulle se ut som ett "slumområde" eller sedan en ganska grå och neutral bakgrund, eftersom det skulle passa hans stil och kläder bäst.

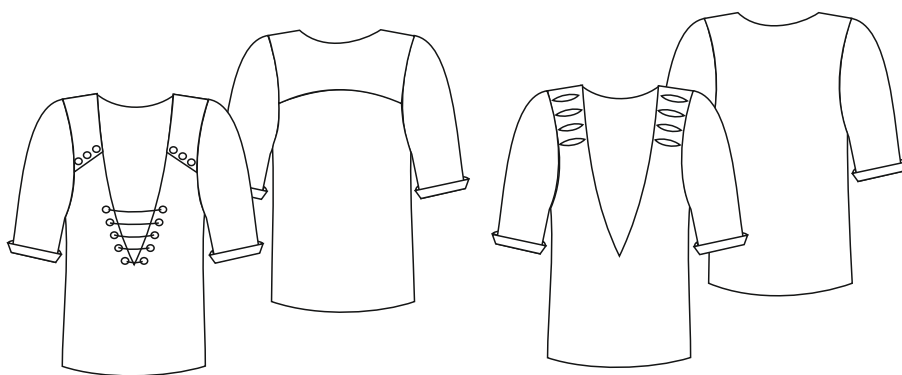
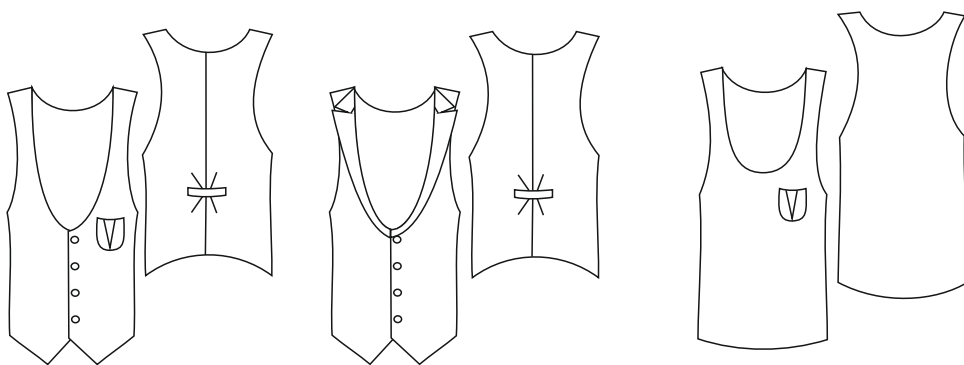
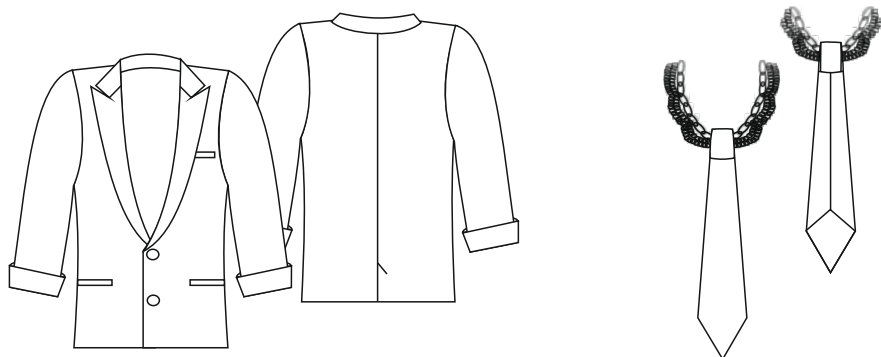

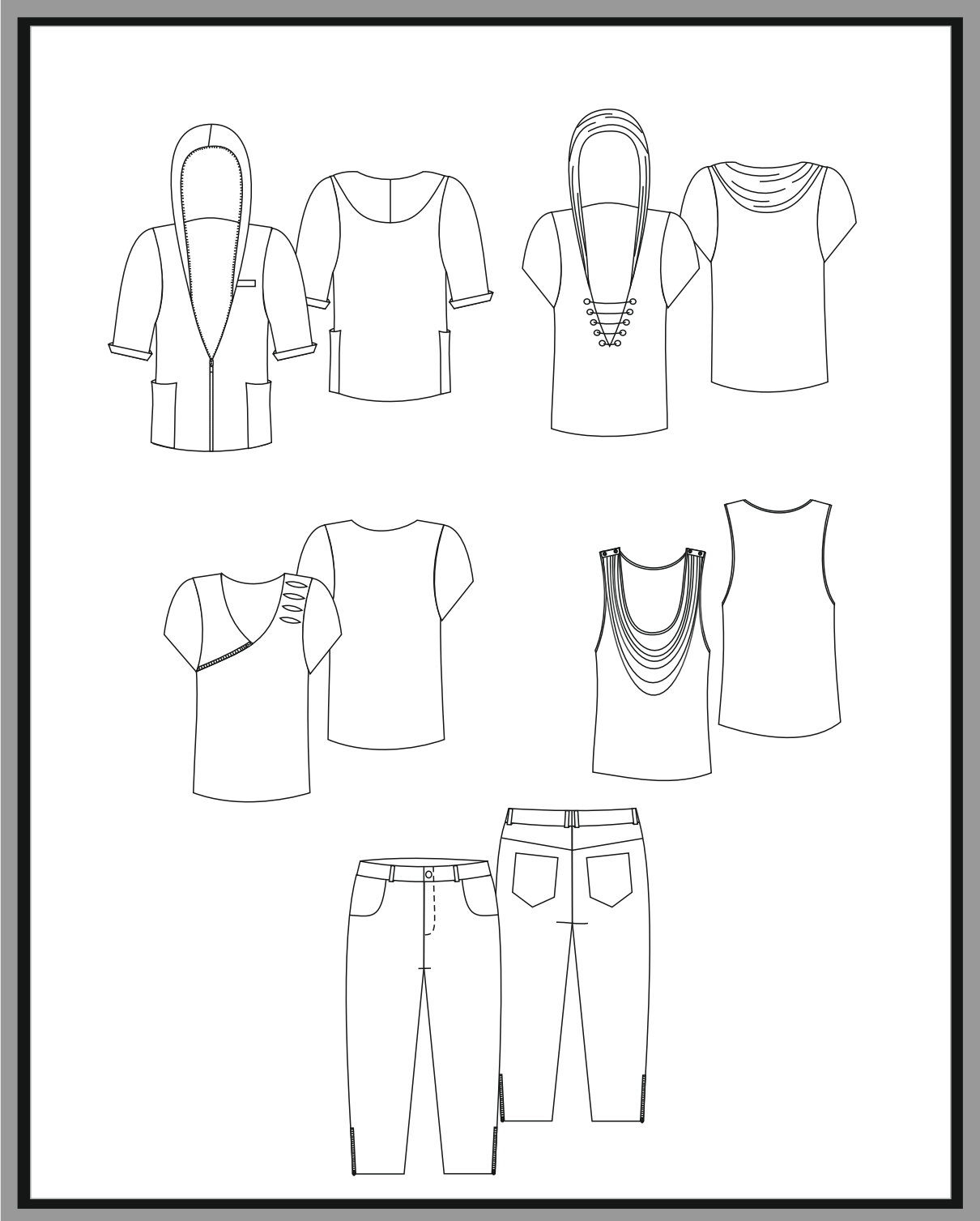
Figur 83.

5.2.4 Kollektionen

Valet av Sebastians plagg var ganska lätt. Vi måste ändå fundera på vissa detaljer, för att göra plaggen lättare att klä på och att de skulle sitta bättre på kroppen. Till en början skulle vi t.ex. använda knappar och knapphål för fastsättning av den draperade delen på toppen. För att det skulle bli lättare att ta bort och sätta tillbaka den draperade delen satte jag knäppen där istället. Sebastian ville att jeansen skulle vara otroligt åtsittande, vilket innebar att jag var tvungen att sy blixtlås i buntarna, så att han skulle få foten igenom buntarna. För att göra byxorna mer extra använde jag metallblixtlås, som skulle bli synliga. För att det hårda metallblixtlåset inte skulle irritera huden sydde jag en list på insidan. Sebastian gillade detaljen och funktionen av den. Byxorna blev på det här sättet annorlunda och lättare att klä på. I byxorna sydde jag på Sebastians önskan stora fickor, både framtill och baktill, då han oftast har massor med saker som han behöver med sig.

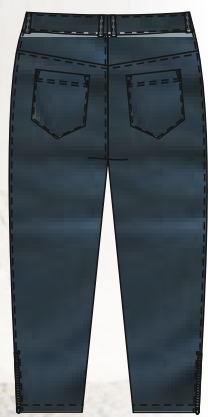
Figur 84. Sebastians sommarkollektion.
(Nästa sida)

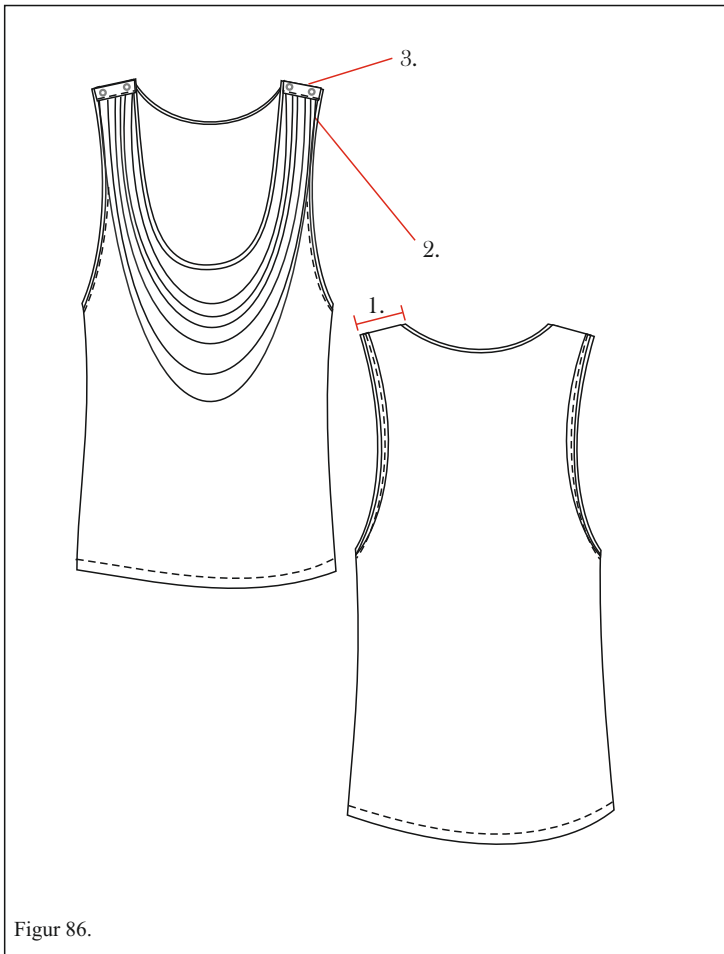

Färgkarta

Figur 85. Presentation av Sebastians plagg som jag skall tillverka och färgkarta till hela kollektionen.

Produkt	Topp med drapering	Tvättråd :
---------	--------------------	---

Figur 86.

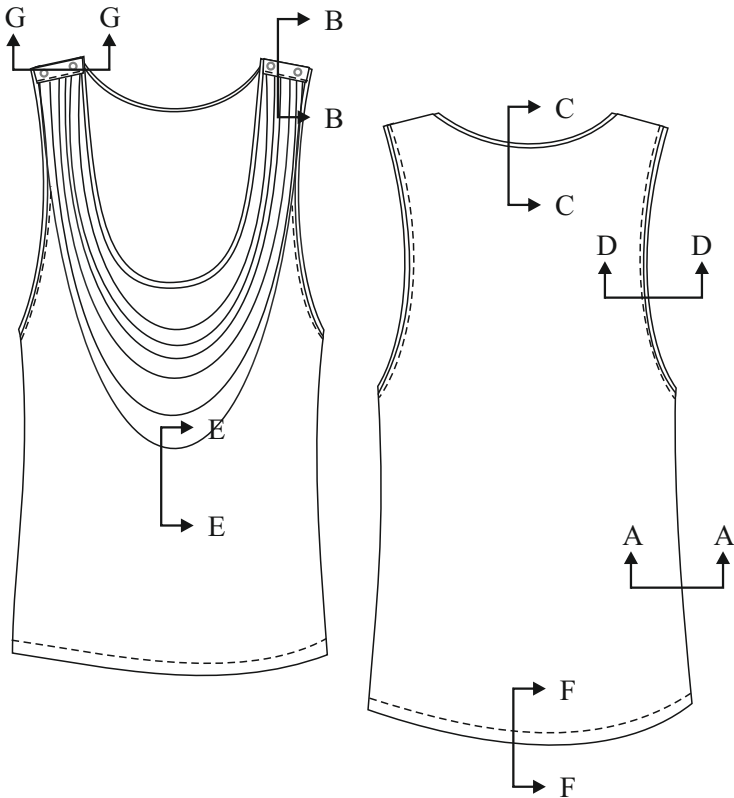
Färg :

Förklaring:

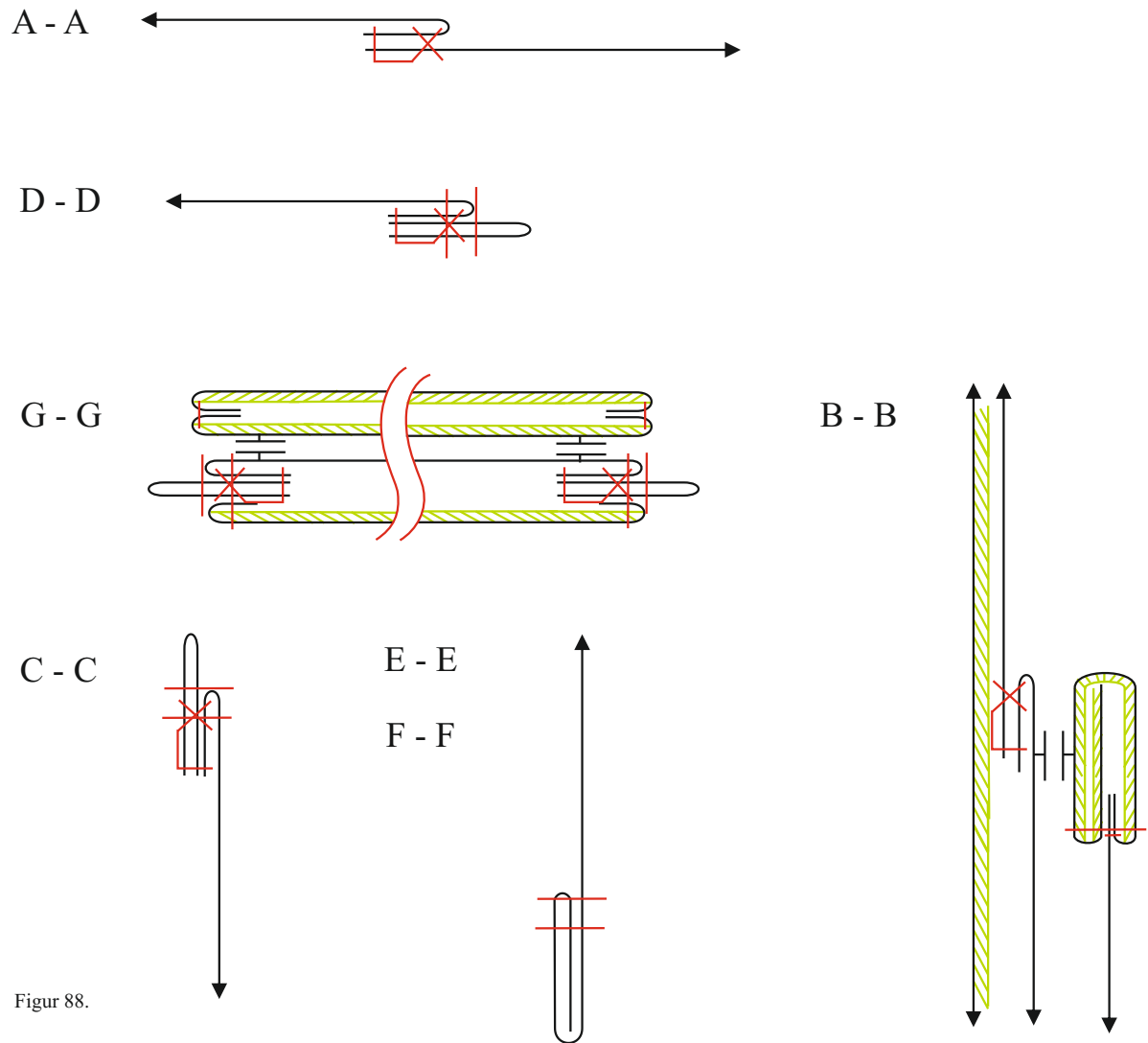
1. Axelbredd, 5,5cm.
2. Drapering, 7-8st. veck vid axeln.
3. Draperingens "list", 5,5cm lång, 2cm bred. Fastsättning med 2 st. knäppen.

Tekniskritning topp med drapering

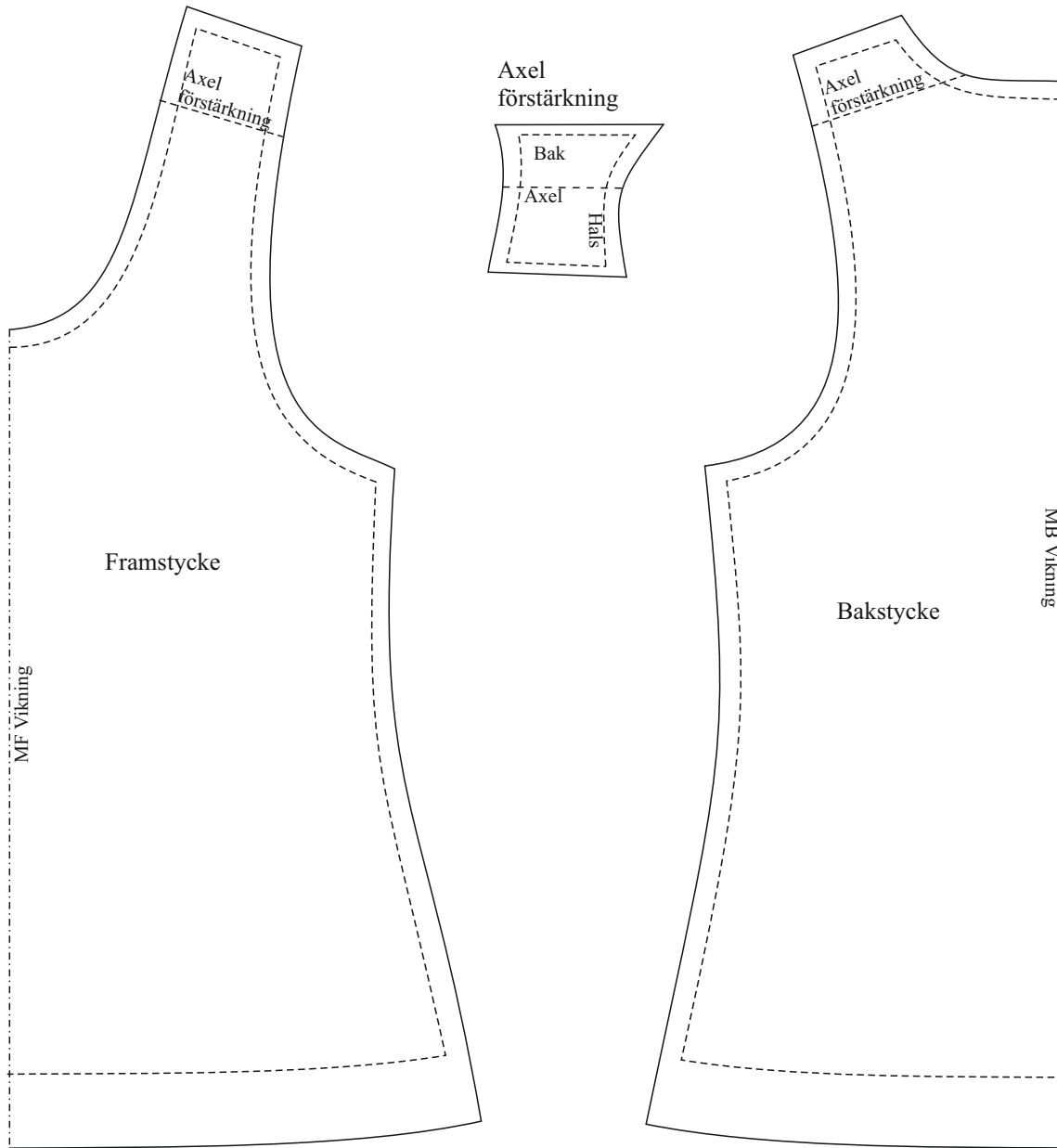

Figur 87.

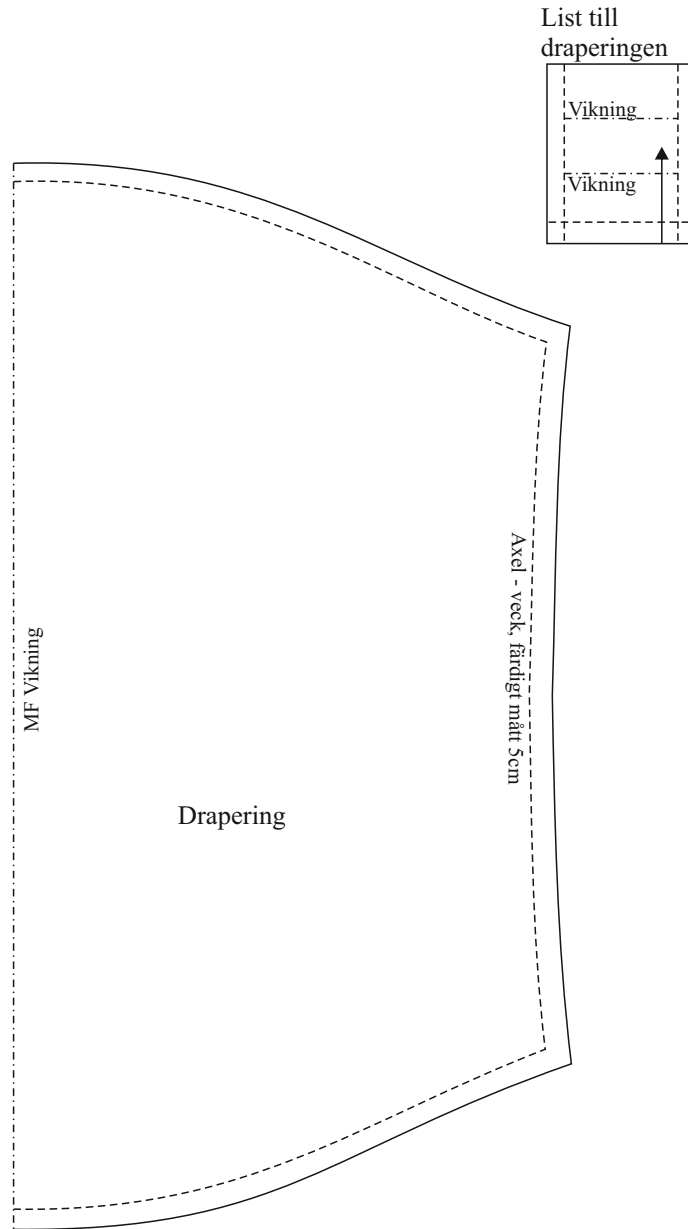
Snittbilder topp med drapering

Skala 1:4

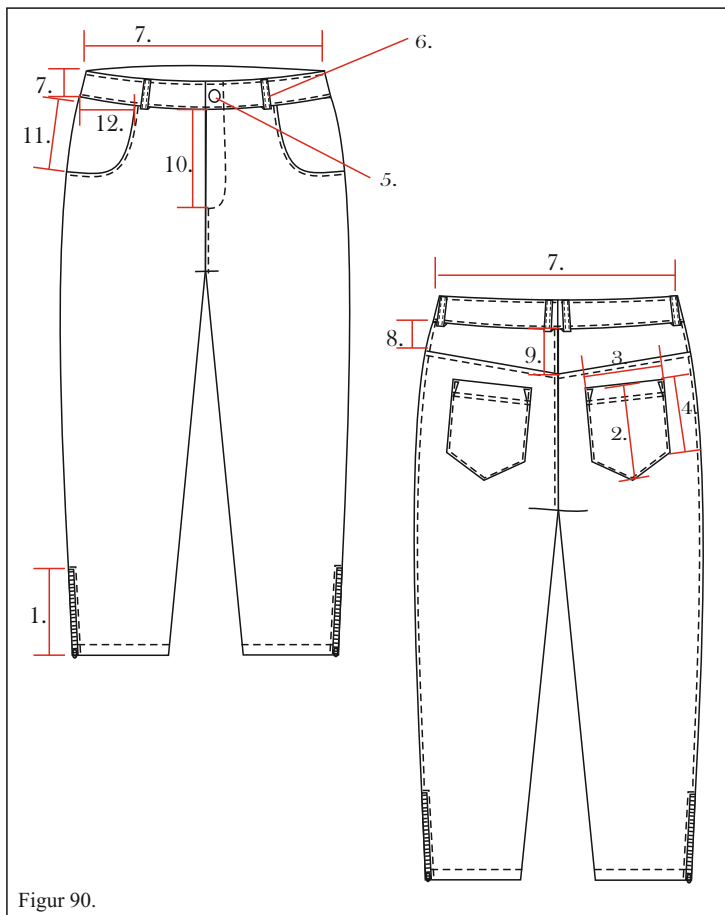

Skala 1:4

Figur 89. Mönsterdelar för topp med drapering.
Mönsterdelarna innehåller sömmsmål.

Produkt	Byxor	Tvättråd :
---------	-------	--

Figur 90.

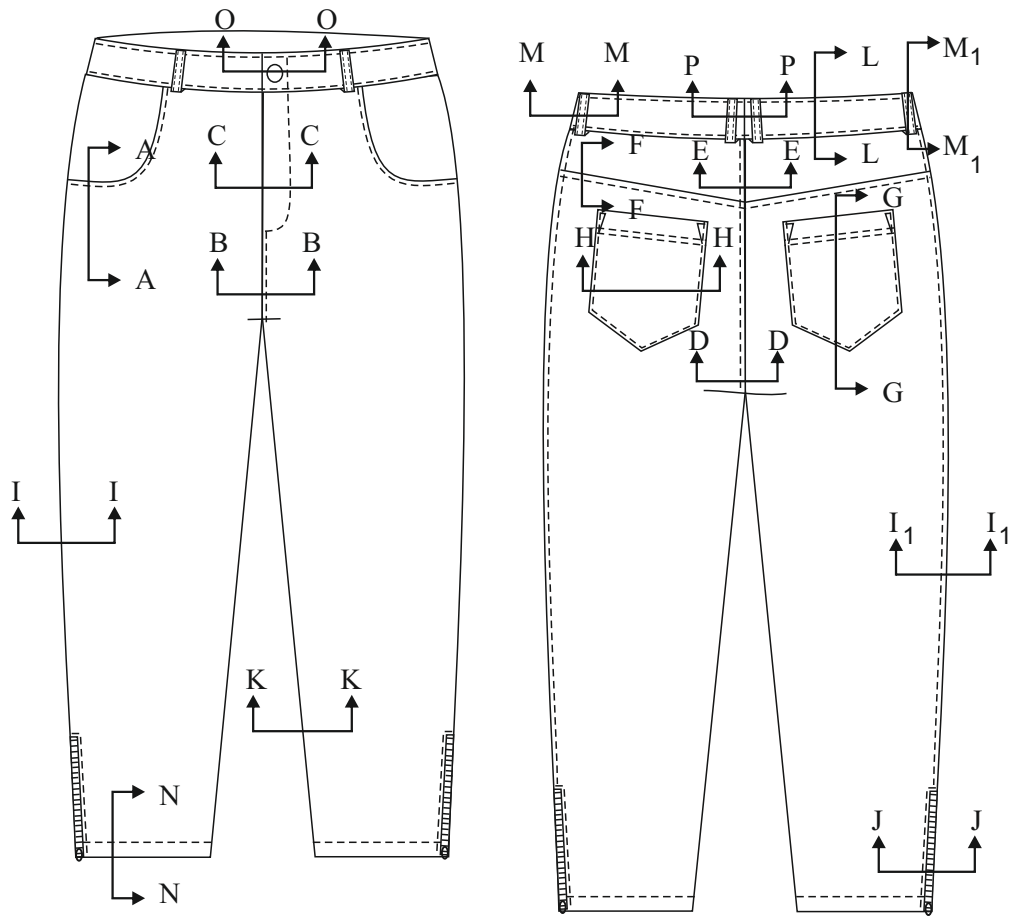
Färg :

Förklaring:

1. Blixtlås, 15cm.
2. Bakfickans djup, 16,5cm.
3. Bakfickans bredd, 15cm.
4. Fickans djup(kortsid)14cm.
5. Knapp, 2cm.
6. Hällans bredd, 1,4cm.
Hällans längd, 5,5cm.
7. Linningens bredd, 4,5cm.
Linningens längd, 83cm.
8. 4,5cm.
9. 9cm.
10. Blixtlås, 14cm.
Undre listens bredd, 5cm.
11. Fickans djup, 7,5cm.
12. Fickans bredd, 10cm.

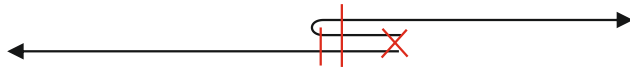
Tekniskritning byxor

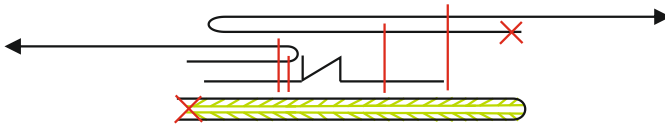
Figur 91.

Snittbilder byxor

B - B
I₁ - I₁
K - K

C - C

D - D

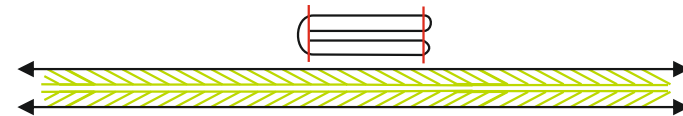
E - E
I - I

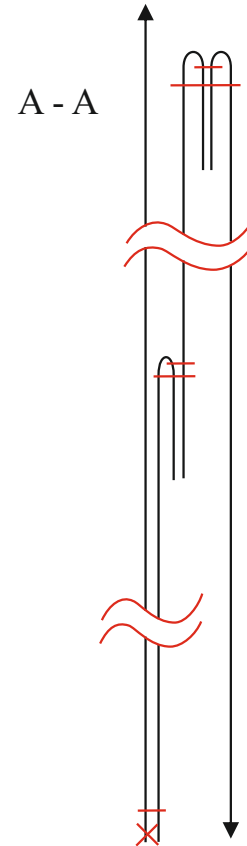
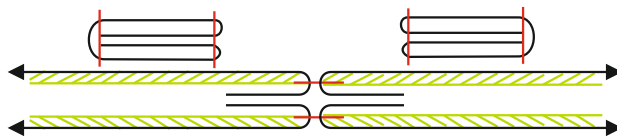
J - J

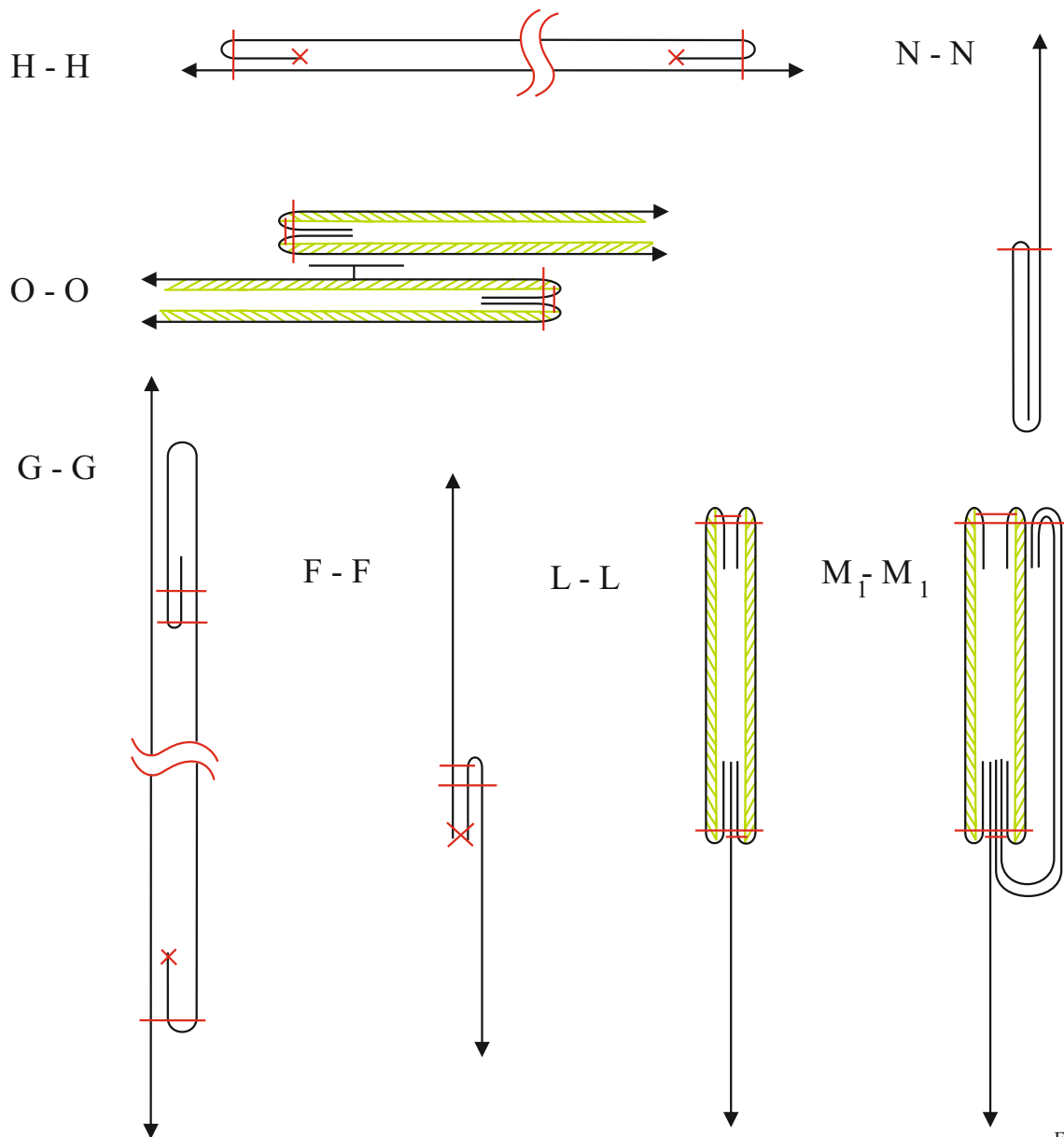

M - M

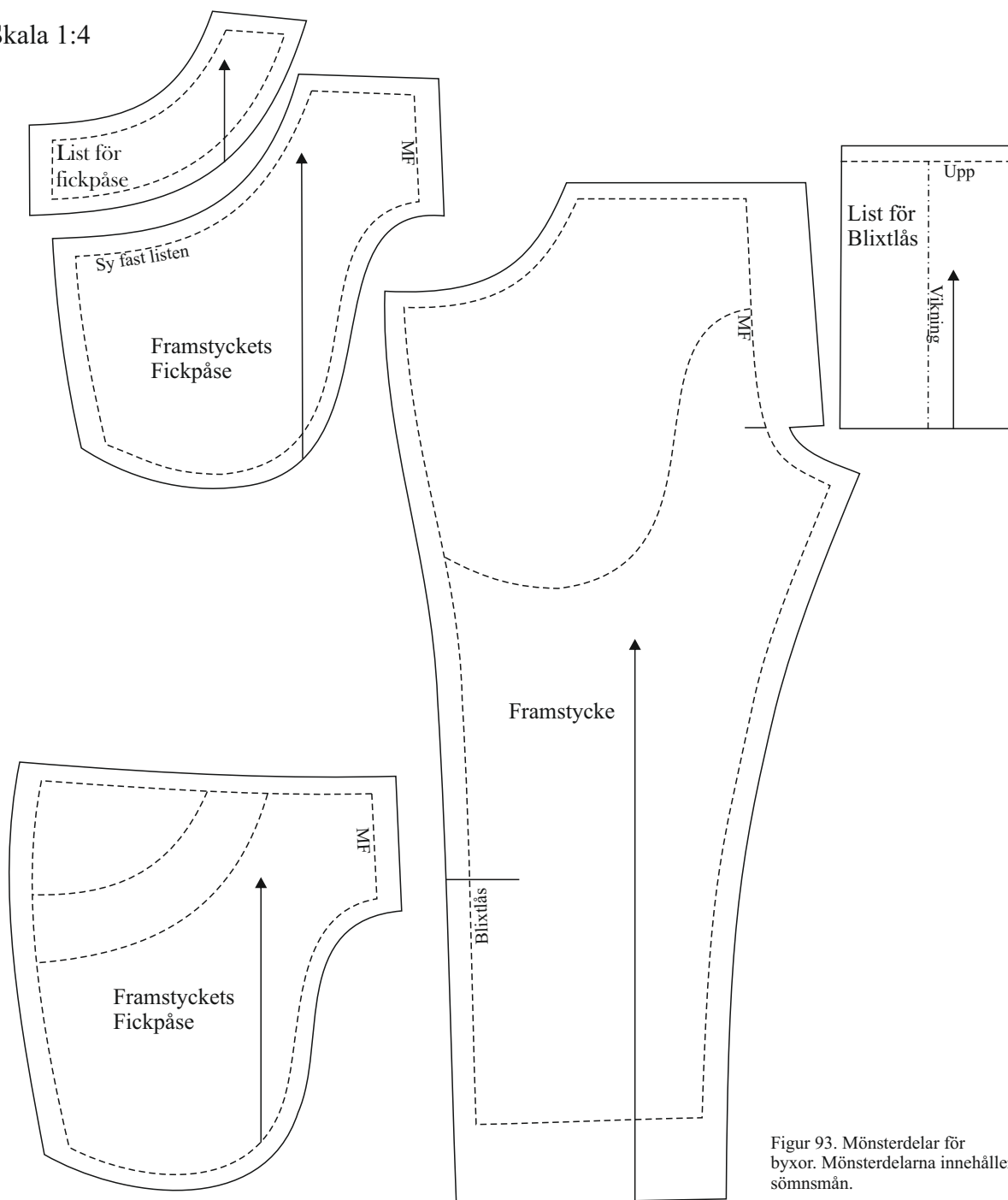
P - P

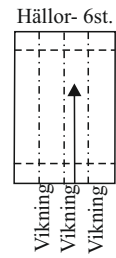
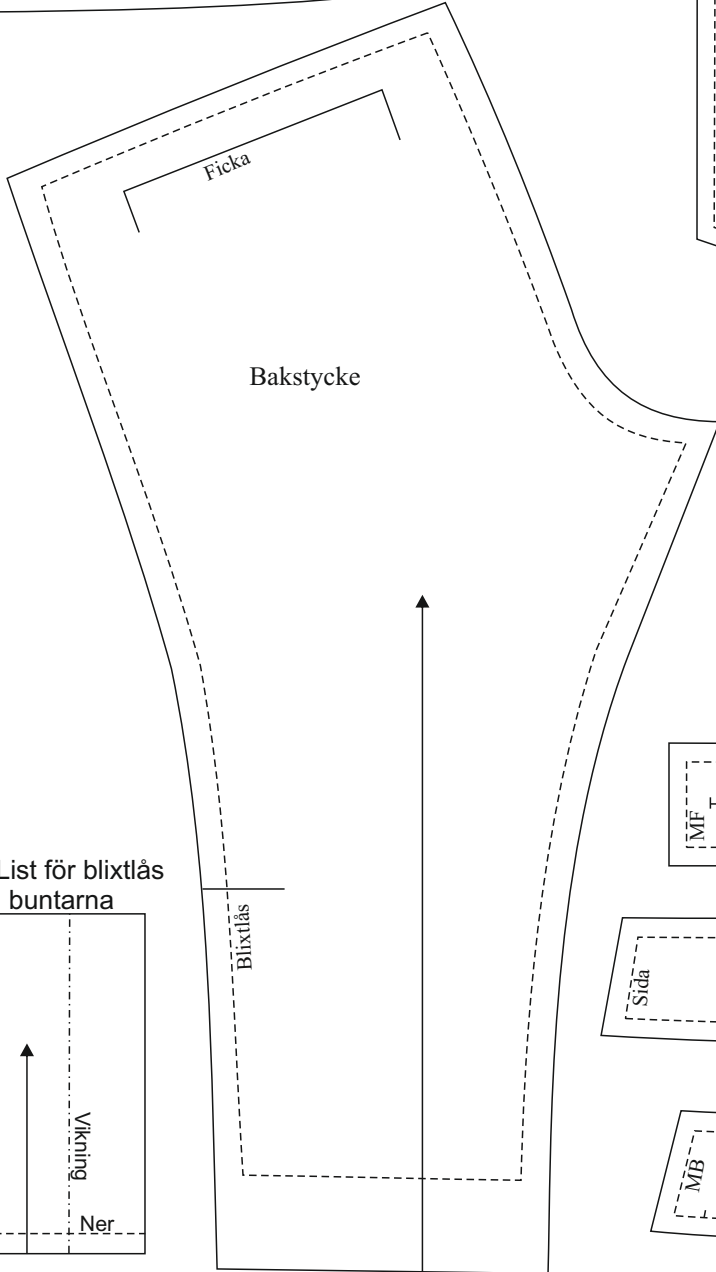
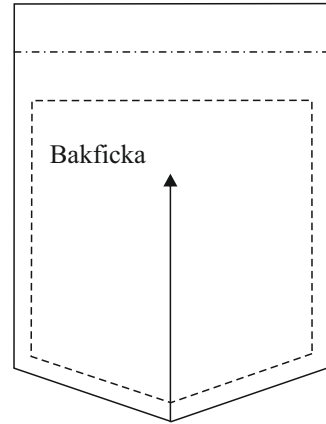
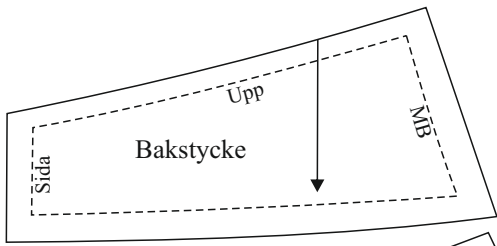

Figur 92.

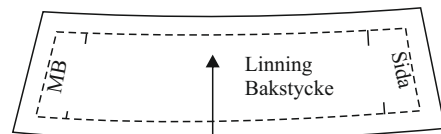
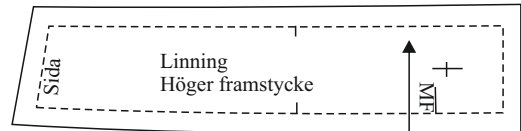
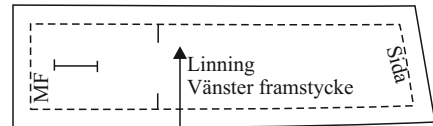
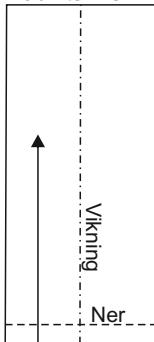
Skala 1:4

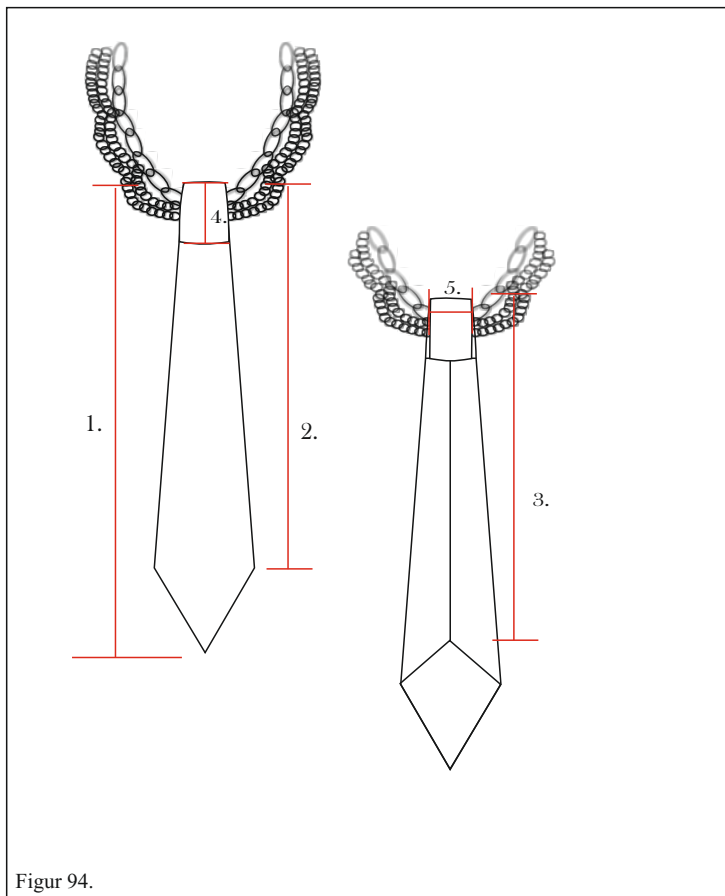
Figur 93. Mönsterdelar för byxor. Mönsterdelarna innehåller sömnsmån.

List för blixtlås
i buntarna

Produkt	Slips	Tvättråd : Ta bort kedjorna vid tvätt.
---------	-------	--

Figur 94.

Färg :

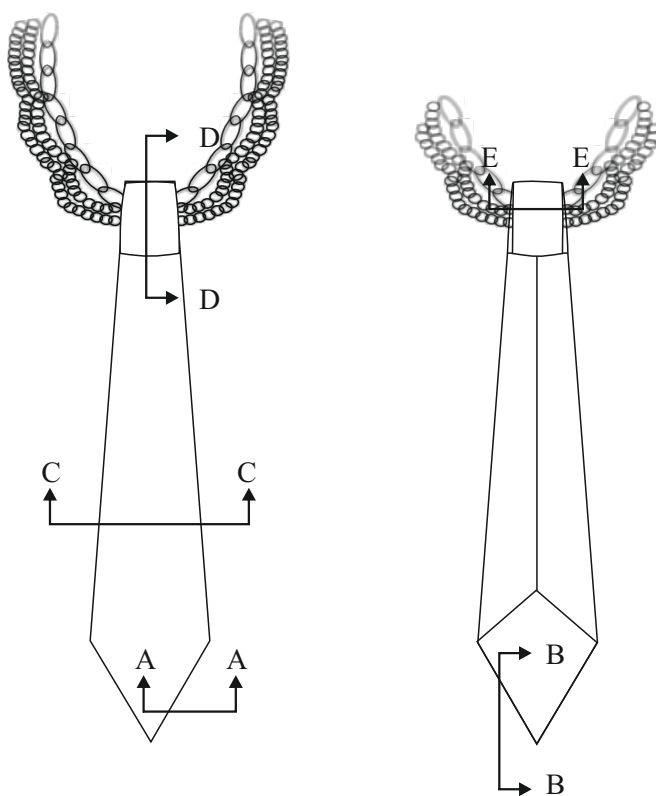

Förklaring:

-Fodrad slips med kedja.

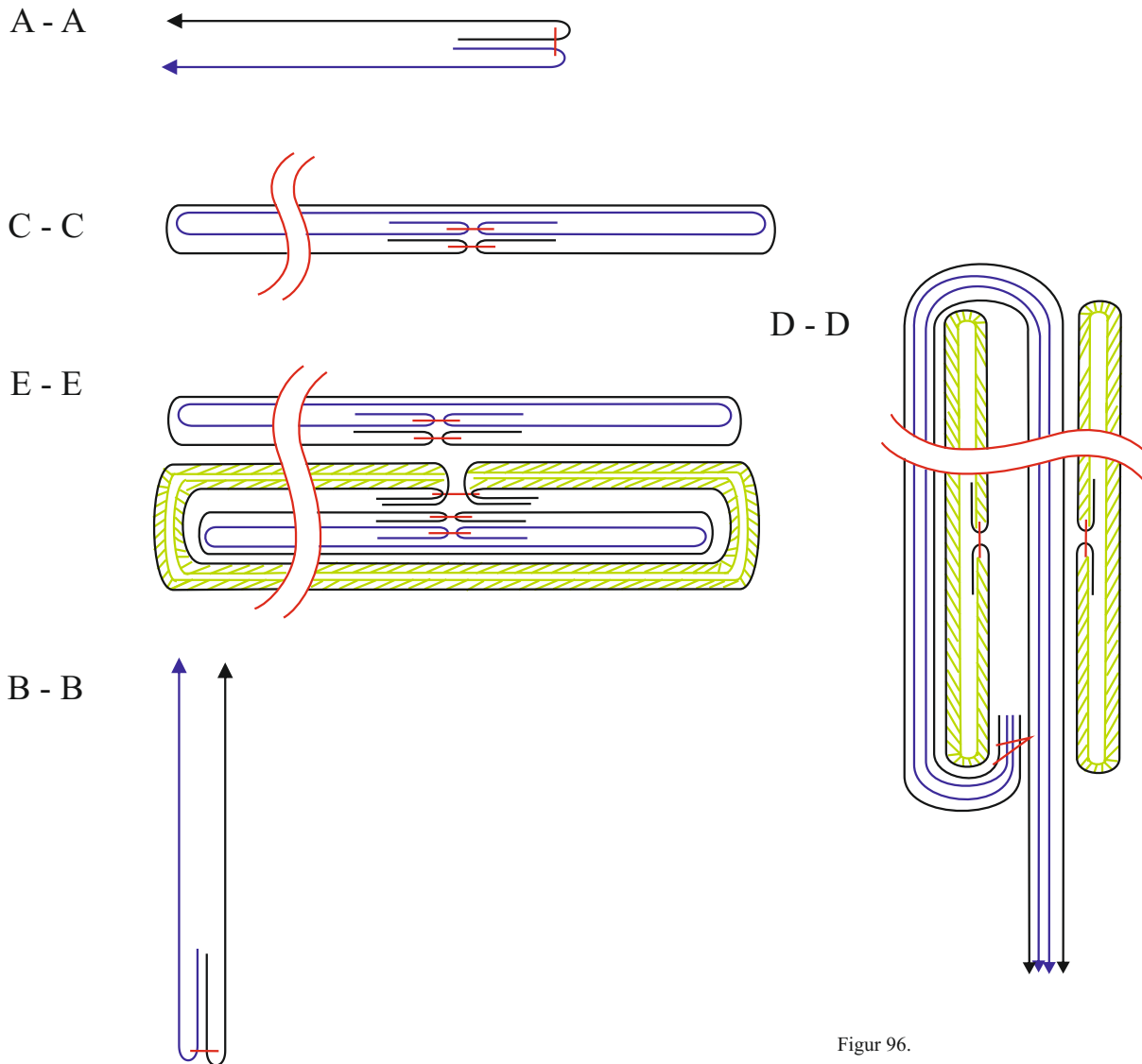
1. Hela längden, 36cm.
2. Längd, 32cm.
3. MB, 29cm.
4. Knutens längd, 6cm.
5. Knutens bredd,
övre kanten 4cm
nedre kanten 4,5cm.
6. Kedjans längd, 3x 59cm.

Tekniskritning slips

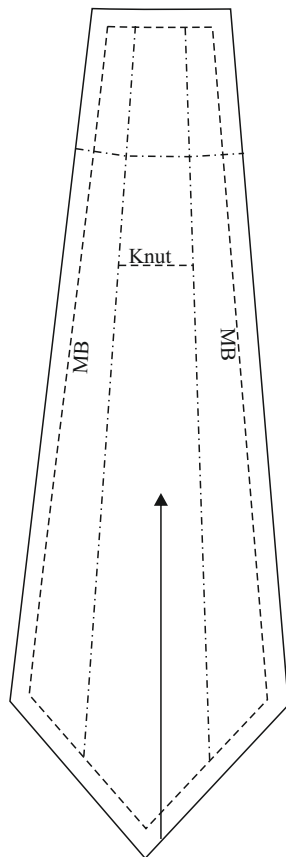
Figur 95.

Snittbilder slips

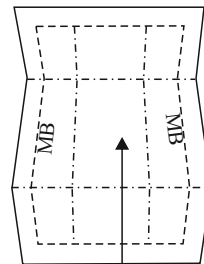

Figur 96.

Skala 1:4

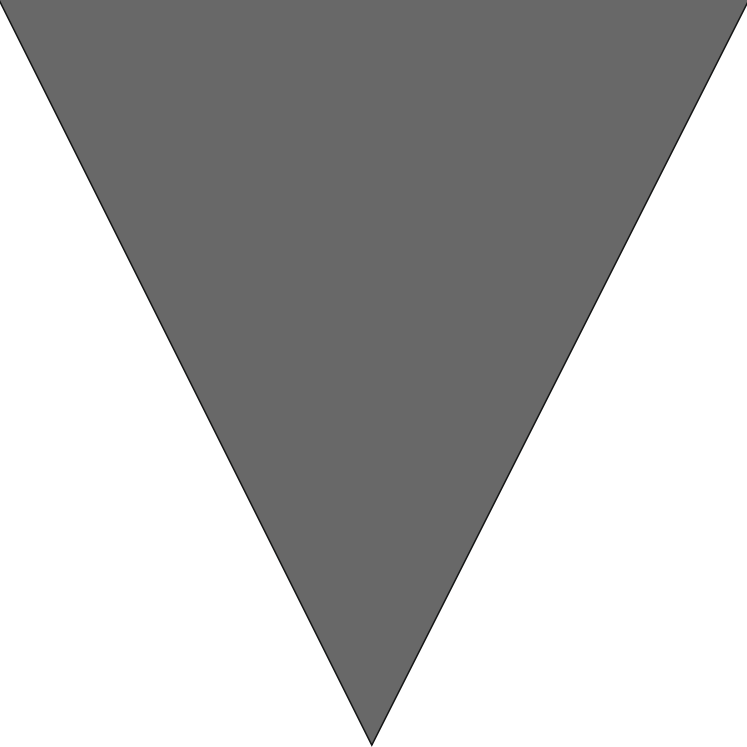
Slipsens Knut

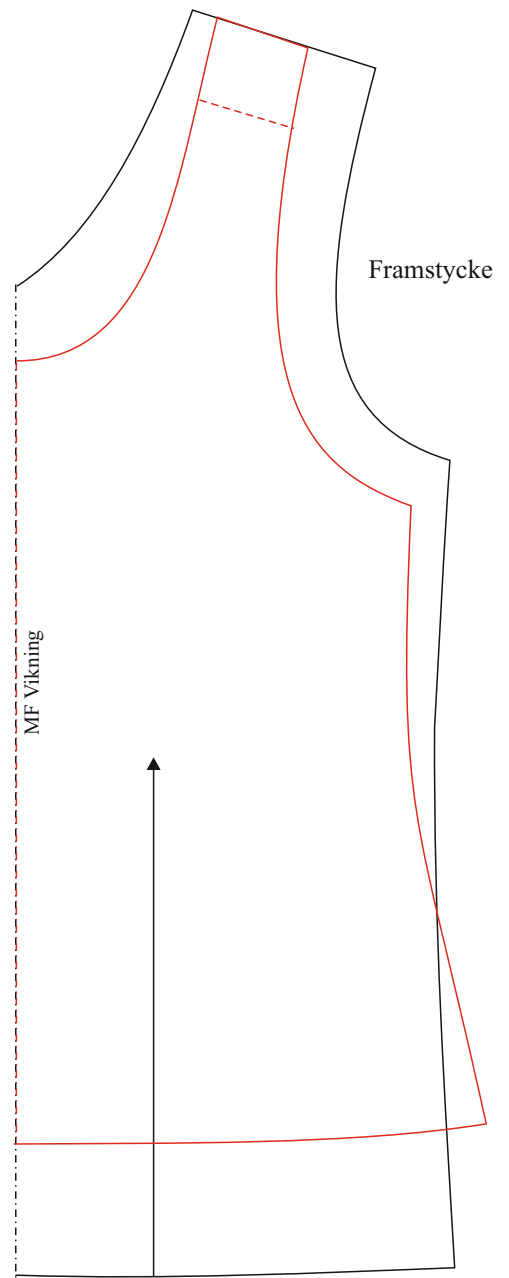
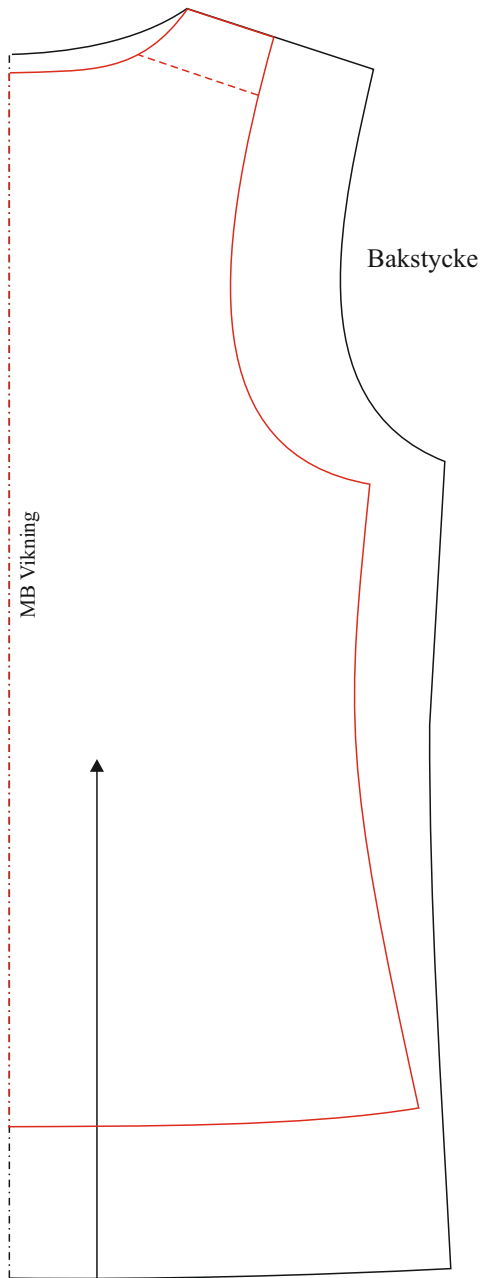
Förklaring:

Vikning
.....

Figur 97. Mönsterdelar för slipsen.
Mönsterdelarna innehåller sömnsmån.

Jämförelse med Sebastians mönster för draperad topp och topp i storlek S för män i standard mått. (*Suurikäsityölehti 6-7.2008*)

Figur 98.

Figur 99, 100, 101.

Figur 102.

Figur 103.

Figur 104, 105, 106, 107.

Figur 108.

Figur 109, 110.

Överblick och analys av slutresultatet

Figur 111.

Att designa en kollektion för en kortväxt kvinna och man har varit givande både för mina kunder och mig. Metoden participatorisk design, har varit till stor nytta i projektet och slutresultatet har gjort både mina kunder och mig nöjd.

Maisa berättar att projektet har varit intressant och meningsfullt. Hon kan inte säga något negativt om projektet för det har i sin helhet varit fungerande. Det som Maisa mest gillade var att hon själv fick vara med och påverka bl.a. färger och kollektionen i sin helhet. Plaggen känns både bra på kroppen och är fungerande. Hon berättar att hon självständigt kan klä på sig kläderna, endast med tunikan behöver hon lite hjälp av sin assistent. Maisa berättar också att hon är mycket nöjd med resultatet och att hon fick

kläder som hon behöver och som hon inte hittar på marknaden. Kläderna jag sydde upp åt henne blev hennes favoritplagg. Hon avslutar med att säga:

*”Hienoa, että meidät
pienikokoisetkin ihmiset
otetaan tällaisissa asioissa
huomioon, kiitos!”*

(Bilaga 3)

Projektet har även uppfyllt Sebastians behov av kläder. Eftersom han har ett stort intresse för kläder och mode, så är han glad för att han fick chansen att ställa upp som både kund och modell. Det som Sebastian upplever som negativt i projektet är att det i början uppstod för många idéer och att det på grund av det var svårt att gallra bort för att få en bra helhet. Trots många idéer så tycker han att jag lyckades bra och slutresultatet bevisar allt, tycker han.

Det som Sebastian gillade mest i projektet och som han tyckte var intressant, var att han själv fick vara med och påverka hur plaggen och slutresultatet blev. Han gillade att han fick friheten att få komma med

Figur 112, 113

förslag och säga vad han tyckte om olika saker. Han tycker också att samarbetet mellan honom och mig fungerade bra, vi tänkte lika och hade ofta samma tankar under processen. Slutresultatet beskriver Sebastian som lyckat. Han gillar byxorna speciellt mycket och beskriver att de lyckades perfekt och över hans förväntningar. Han tycker att de sitter bra på och ser stiliga ut. Trots att byxorna har smala buntar så är de bekväma att ha på. De är också lätta att klä på och av, tack vare blixtlåsen i buntarna. Han har svårt att hitta byxor och har alltid önskat sig byxor med smala buntar, som sitter perfekt på honom.

Skjortor och toppar är inte lika svåra att hitta, men toppen jag tillverkade åt honom blev en i hans stil; annorlunda och med vida armhål och halshål. Han gillar kläder med det lilla extra och tycker att toppen med draperingen uppfyllde den tanken. Han gillar att man kan ta bort och sätta tillbaka den draperade delen på toppen, vilket gör den annorlunda. Toppen är också lätt att klä på, eftersom den är gjord i töjbart tyg och har vida armhål och halshål. Slipsen tycker han att blev ett plus, för att den skiljer sig från det vanliga utbudet som affärer har. Han gillar den också för att den lätt går att kombinera med nästan vilka plagg som helst.

Sebastian beskriver att han känner igen sig själv i plaggen jag tillverkade honom och att det är bra att de skiljer sig från mängden och det som erbjuds i klädaffärer. Dessutom berättar han att han inte har något att klaga på eftersom plaggen sitter perfekt. För Sebastian kan vissa plagg vara svåra att klä på och av, speciellt byxor, så därför är det viktigt för honom att kläderna är lätta att klä på och av.

Sebastian är glad för att han fick möjligheten att delta i projektet. Han tycker att som slutarbete var detta en mycket bra idé, eftersom det är jobbigt för kortväxta att hitta snygga kläder som sitter bra på kroppen. Sebastian avslutar;

”Mycket bra tänkt av Janina att göra sitt slutarbete berörande detta ämne, personligen hoppas jag också på att hon fortsätter att designa och göra kläder för kortväxta även i framtiden. Slutresultatet av detta projekt blev i alla fall lyckat, och jag ser inget hinder för det att jag skulle använda mig av hennes hjälp även i framtiden för att få sådana plagg jag behöver och som ser bra ut. Tack, bra jobbat!”

(Bilaga 4)

Slutord

7

Figur 116. Sommaren var en stark inspirationskälla.

”yhteinen oma peruskaava on mahdoton tuottaa, koska suurien mittasuhde-erojen lisäksi on vartalolla usein erillaisia sairauden aiheuttamia rakenteen poikkeamia”.

(Kukkola, Silvennoinen, Vihavainen, s.4)

I mitt arbete fanns det många utmaningar. Jag har aldrig tillverkat plagg för kortväxta personer, så det gällde att forska kring ämnet ordentligt innan jag började designa och tillverka. Designen ändrades under tillverkningsprocessen då jag märkte att vissa val inte var bra och måste göras på ett annorlunda sätt, för att plaggen skulle bli fungerande för en kortväxt person. Jag kommer utan tvekan att designa och sy kläder på beställning för kortväxta personer i fotsättningen. Jag har under det här projektet lärt mig mera än jag någonsin kunnat tänka mig att lära under en så här kort tid. Jag har lärt mig en hel del om kortväxthet och vad det innebär att vara kortväxt, som jag inte tänkt på förut.

Mönsterkonstruktionen var den största utmaningen i projektet. Det var mycket att

tänka på och största delen av tiden gick åt att bara prova mig fram, men med hjälp av mina källor fick jag ett bra resultat.

I framtiden skulle det kunna finnas en internet-butik för kortväxta personer. Man skulle kunna utnyttja färdiga måttabeller, som gjorts för kortväxta. Osymmetriska kroppar skulle man i det här fallet vara tvungen att utesluta, eftersom osymmetriska kroppar är individuella och ingen ser likadan ut. Kläder sydda för en person med osymmetrisk kropp skulle man vara tvungen att sy på beställning i kundens egna mått. Kläderna skulle produceras i små serier på nätet. Fastän efterfrågan på kläder till kortväxta personer är stor, får vi inte glömma att de trots allt är en minoritet av befolkningen, och en stor produktion skulle inte vara lönsam. *(Kukkola, Silvennoinen, Vihavainen)*

Trots utmaningarna, tycker jag att jag lyckades bra och under den här tiden lärde jag mig också att designa, konstruera mönster och sy upp kläder för personer med en avvikande kropp.

8 Källor

Intervju med Maisa, 2011

Intervju med Sebastian, 2011

Personliga träffar med Maisa, 2011

Personliga träffar med Sebastian, 2011

Slutdiskussion med Maisa, 2011

Slutdiskussion med Sebastian, 2011

Fletcher, K. (2008). *"Sustainable Fashion & Textiles design journeys"*.

Hälinen, S. & Rytönen, A. (1999). *Arkipäivän onni - vaatteita erityisryhmille*.

Invalidförbundet. (1989). *"Kortväxta - en okänd handikappgrupp"*.

Kukkola, P. (1997). *Lyhytkasvuisten miesten mitoitusjärjestelmän ja mittataulukoiden laatiminen*.

Kukkola, P. & Silvennoinen, S. & Vihavainen, U-M. (1997). *Johdanto. Päätös ja yhteenveto*.

Lyhytkasvuiset - Kortväxta ry. Heikkinen, M. & Lahtinen, M. & Paananen, S. (1999). *Lyhytkasvuinen - Tietoa lyhytkasvuisuudesta, palvelu- ja tukitoimista sekä apuvälineistä*.

Passeli. (1988). *Miesten vaatetuksen mittataulukko ja kokomerkinnet*. Tillgänglig;
http://www.finatex.fi/media/Passeli_miehet.pdf

Silvennoinen, S. (1997). *Lyhytkasvuisten naisten mitoitusjärjestelmän ja mittataulukoiden laatiminen*.

Tammi, A. (2011). Lyhärit. *CITY Turku*, (6), 10-12.

Vihavainen, U-M. (1997). *Lyhytkasvuisten naisten vartaloiden analysointi*.

9 Bildförteckning

- Figur 1. Foto Maisa, Janina Wiksten, editerade av Janina Wiksten. s. 1. Modeller Sebastian & Maisa.
- Figur 2. Eget arkiv, s. 9.
- Figur 3. Detaljbild av Maisas tunika med rosett, s. 11. Foto Janina Wiksten.
- Figur 4. Detaljbild på Sebastians slips, s. 11. Foto Janina Wiksten.
- Figur 5. Eget arkiv, s. 13.
- Figur 6. Eget arkiv, s. 15.
- Figur 7. *Snövit och de sju dvärgarna*, s. 17. Illustration Maj- Britt Wiksten.
- Figur 8. *Olika kroppsformer på kortväxta kvinnor*, s. 21. Vihavainen, U-M. (1997). *Lyhytkasvuisten naisten vartaloiden analysointi*.
- Figur 9. *Olika kroppsformer på kortväxta män*. s. 21. Kukkola, P. (1997). *Lyhytkasvuisten miesten mitoitussjärjestelmän ja mittataulukoiden laatiminen*.
- Figur 10. *En klänning i standard storlek blir allt för stor för en kortväxt person. Midjan sitter inte på rätt ställe och klänningen blir allt för lång*. s. 23. Egen illustration.
- Figur 11. *Skilnaden på rörelsebanor mellan en kortväxt person och en person i standardmått*. s. 26. Hälinen, S. & Rytönen, A. (1999). *Arkipäivän onni - vaatteita erityisryhmille*.
- Figur 12. *Mindmap*. s. 29. Hälinen, S. & Rytönen, A. (1999). *Arkipäivän onni - vaatteita erityisryhmille*.
- Figur 13. *Ett sätt att förkorta mönster till en kortväxt person*. s. 31. Hälinen, S. & Rytönen, A. (1999). *Arkipäivän onni - vaatteita erityisryhmille*.
- Figur 14. Foto Janina Wiksten, s. 33.
- Figur 15. Foto Janina Wiksten, s. 35.
- Figur 16. *Inspirations moodboard. Martina Aitolehti är Maisas förebild*, s. 37. Foton ur eget arkiv. Foto på Martina Aitolehti, tillgängligt <http://dome.fi/musiikki/uutiset/arvostelussa-britney-spearsin-anna-abreun-ja-martina-aitolehden-uutuuslevyt>. Hämtad 01.10.2011.
- Figur 17. Eget arkiv, s. 39.
- Figur 18. *Maisas kroppsform framifrån, bakifrån och från sidorna*, s. 41. Egen illustration.
- Figur 19. *På en kvinna i standard mått går det 7 ½ huvud på kroppen. På Maisas kropp går det ca 4 ½ huvud. Måtten och figuren av Maisa är inte helt korrekt, eftersom bilden inte är tagen exakt framifrån och pga. att hon är tvungen att använda specialskor med inbyggd klack för att orka stå*, s. 42. Illustration på Maisa, Janina Wiksten. Illustration på kvinnan i standard storlek tagen från Silvennoinen, S. (1997). *Lyhytkasvuisten naisten mitoitussjärjestelmän ja mittataulukoiden laatiminen*.

- Figur 20. *Skisser*. s. 46. Egen illustration.
- Figur 21. *Skisser*. s. 47. Egen illustration.
- Figur 22. *Skisser i färg. Skisserna presenterar plaggen som Maisa gillade mest, speciellt idén med puffärmar i tunikan*. s.49. Egen illustration.
- Figur 23. *Tunika med borttagbar rosett presenterar Maisa och hennes stil bäst*. s. 50. Egen illustration.
- Figur 24. *Då man skall konstruera mönster för en person med en avvikande kropp, är det bra att ta specialmått och mått från både vänster- och högersida*. s. 52. Kukkola, P. & Silvennoinen, S. & Vihavainen, U-M. (1997). *Johdanto. Päätös ja yhteenveto*. s. 19-26.
- Figur 25. *Jag jämförde Maisas mått med mätten för Protekos grundmönster för c 32 och barnstorleken 134. Detta gjorde jag för att få en uppfattning om hurdan kropp hon har och kroppens proportion*. s. 53. Tabell och mått, Janina Wiksten.
- Figur 26. *Hemma helhet*. s. 54. Foto Janina Wiksten. Modell Maisa.
- Figur 27. *Vardagshelhet*. s. 54. Foto Janina Wiksten. Modell Maisa.
- Figur 28. *Helhet för möten och arbete*. s. 54. Foto Janina Wiksten. Modell Maisa.
- Figur 29. *Party helhet. Den här helheten presenterar Maisas klädstil och hurdan hon är. Helheten är en av hennes favoriter*. s. 55. Foto Janina Wiksten. Modell Maisa.
- Figur 30. *Maisas sommarkollektion*. s. 58-59. Egen illustration.
- Figur 31. *Presentation på Maisas plagg som jag tillverkar och färgkarta till hela kollektionen*. s. 60. Egen illustration. Foto Maisa. Modell Maisa.
- Figur 32. Egen illustration. s. 61.
- Figur 33. *Teknikritning, tunika*. s. 62. Egen illustration.
- Figur 34. *Snittbilder, tunika*. s. 63- 64. Egen illustration.
- Figur 35. *Tunikans mönsterdelar. Mönsterdelarna innehåller sömnsmån*. s. 65- 66. Egen illustration.
- Figur 36. Egen illustration. s. 67.
- Figur 37. *Teknikritning, spetsleggings*. s. 68. Egen illustration.
- Figur 38. *Snittbilder, spetsleggings*. s. 69. Egen illustration.
- Figur 39. *Mönsterdelar för spetsleggings. Mönsterdelarna innehåller sömnsmån*. s. 71. Egen illustration.
- Figur 40. Egen illustration. s. 72.
- Figur 41. *Teknikritning, leggings*. s. 73. Egen illustration.
- Figur 42. *Snittbilder, leggings*. s. 74-75. Egen illustration.

- Figur 43. *Mönsterdelar för leggings. Mönsterdelarna innehåller sömnsmån.* s. 76-77. Egen illustration.
- Figur 44. Egen illustration. s. 78.
- Figur 45. *Teknikritning, liten och stor rosett.* s. 79. Egen illustration.
- Figur 46. *Snittbilder, liten och stor rosett.* s. 80. Egen illustration.
- Figur 47. *Mönsterdelar för stor rosett. Mönsterdelarna innehåller 0,5cm sömnsmån.* s. 81. Egen illustration.
- Figur 48. *Mönsterdelar för liten rosett. Mönsterdelarna innehåller 0,5cm sömnsmån.* s. 81. Egen illustration.
- Figur 49. *Protekos grundmönster för byxor c32, ID-mått; 168-87-62. Rörelsevidd 2cm. Mönstret för Maisas spetsleggings är ritat med rött.* s. 82- 84. Egen illustration.
- Figur 50. *Vatevas grundmönster för klänning, c 32. Mönstret för Maisas tunika är ritat med rött.* s. 85. Egen illustration.
- Figur 51-55. *Maisas tunika.* s. 86- 87. Foto 51 & 53 Maisa, editerad av Janina Wiksten. Foto 52, 54 & 55 Janina Wiksten. Modell Maisa
- Figur 56-59. *Maisas tunika och spetsleggings.* s. 88-89. Foto 57 & 58 Maisa, editerad av Janina Wiksten. Foto 56 & 59 Janina Wiksten. Modell Maisa.
- Figur 60- 62. *Maisas leggings.* s. 90-91. Foto 60 Maisa, editerad av Janina Wiksten. Foto 61 & 62 Janina Wiksten. Modell Maisa.
- Figur 63. *Tunikan utan rosett.* s. 92. Foto Maisa, editerad av Janina Wiksten. Modell Maisa.
- Figur 64-68. *Liten rosett, tunika med liten rosett.* s. 93. Foto Janina Wiksten.
- Figur 69. *Fotografi på Sebastian.* s. 95. Foto Janina Wiksten.
- Figur 70. *Inspirations bild.* s. 97. Foto Janina Wiksten.
- Figur 71. *Inspirations moodboard.* s. 99. Foto Janina Wiksten. Foto på Jay Manuel tillgänglig <http://jewelry.about.com/od/famousjewels/ig/Grammy-Awards-Jewelry/Jay-Manuel-Pendants.htm> . (Hämtad 23.03.2011).
- Figur 72. *Sebastians kroppsform framifrån och från sidan. På hans kropp går det 5 gånger av hans huvud. Bilden och måtten är dock inte helt exakta.* s. 101. Egen illustration.
- Figur 73. *Skisser. Sebastian blev extra förtjust i draperade plagg, eftersom de är mer annorlunda än de som han hittar i affärerna.* s. 103. Egen illustration.
- Figur 74- 77. *Förslag till kollektionen.* s. 104-107. Egen illustration.
- Figur 78. *Måttagning av Sebastian.* s. 108. Passeli. (1988). *Miesten vaatetuksen mittataulukko ja kokomerkinät.* Tillgänglig; http://www.finatex.fi/media/Passeli_miehet.pdf

- Figur 79. *Sebastians mått jämförde jag med herrstorlek C 44 och pojksstorlek 164, för att få en uppfattning om hans proportioner.* s. 109. Egen illustration.
- Figur 80. *Vardagshelhet.* s. 111. Foto Janina Wiksten. Modell Sebastian.
- Figur 81. *Helhet till jobbet.* s. 111. Foto Janina Wiksten. Modell Sebastian.
- Figur 82. *Fest helhet.* s. 111. Foto Janina Wiksten. Modell Sebastian
- Figur 83. *Fotografi på Sebastian.* s. 112. Foto Janina Wiksten.
- Figur 84. *Sebastians sommarkollektion.* s. 114-115. Egen illustration.
- Figur 85. *Presentation av Sebastians plagg som jag skall tillverka och färgkarta till hela kollektionen.* s. 116. Fotografi och illustration Janina Wiksten. Modell Sebastian.
- Figur 86. Egen illustration. s. 117.
- Figur 87. *Teknikritning, topp med drapering.* s. 118. Egen illustration.
- Figur 88. *Snittbilder, topp med drapering.* s. 119. Egen illustration.
- Figur 89. *Mönsterdelar för topp med drapering. Mönsterdelarna innehåller sömnsmån.* s. 120-121. Egen illustration.
- Figur 90. Egen illustration. s. 122.
- Figur 91. *Teknikritning, byxor.* s. 123. Egen illustration.
- Figur 92. *Snittbilder, byxor.* s. 124-125. Egen illustration.
- Figur 93. *Mönsterdelar för byxor. Mönsterdelarna innehåller sömnsmån.* s. 126-127. Egen illustration.
- Figur 94. Egen illustration. s. 128.
- Figur 95. *Teknikritning, slips.* s. 129. Egen illustration.
- Figur 96. *Snittbilder, slips.* s. 130. Egen illustration.
- Figur 97. *Mönsterdelar för slipsen. Mönsterdelarna innehåller sömnsmån.* s. 131. Egen illustration.
- Figur 98. *Jämförelse med Sebastians mönster för draperad topp och topp i storlek S för män i standard mått.* Suurikäsitelehti 6-7.2008. s. 133. Egen illustration.
- Figur 99-102. *Topp med drapering.* s. 134-135. Foto Janina Wiksten. Modell Sebastian.
- Figur 103-107. *Topp och slips.* s. 136-137. Foto Janina Wiksten. Modell Sebastian.
- Figur 108-110. *Byxor, topp och slips.* 138-139. Foto Janina Wiksten. Modell Sebastian.
- Figur 111. Paahtimo i Borgå. Foto Torbjörn Wiksten. s. 141.
- Figur 112. Foto Maisa, editerad av Janina Wiksten. Modell Maisa. s. 143.
- Figur 113. Foto Janina Wiksten. Modell Sebastian. s. 143.
- Figur 114. Foto Maisa, editerad av Janina Wiksten. Modell Maisa. s. 145.
- Figur 115. Foto Janina Wiksten. Modell Sebastian. s. 145.
- Figur 116. *Sommaren var en stark inspirationskälla.* s. 146. Foto Janina Wiksten.

Bilagor

Bilaga 1: Intervju med Maisa

Bilaga 2: Intervju med Sebastian

Bilaga 3: Slutdiskussion med Maisa

Bilaga 4: Slutdiskussion med Sebastian

Bilaga 5: Kontrakt för användning av namn och foton, Maisa

Bilaga 6: Kontrakt för användning av namn och foton, Sebastian

Bilaga 7: Kontrakt för uppdragsgivare, Maisa

Bilaga 8: Kontrakt för uppdragsgivare, Sebastian

Nimi:

Ikä:

Koko: Yläkroppa:

Alakroppa:

1. Mistä ostat vaatteesi?
2. Mitä löydät vaatemarkkinoilta?
3. Mitä et löydä/mitä voisi olla enemmän markkinoilla?
4. Minkälaisia vaatteita käytät?
5. Millaisia vaatteita haluaisit käyttää, mutta et löydä mistään?
6. Millainen on tyylisi, kuvaile sanoin.
7. Millainen olet luonteeltasi?
8. Minkä värisiä vaatteita käytät?
9. Lempivärit?
10. Inhokki värit?
11. Paras vuodenaika?
12. Mistä saat inspiraation asukokonaisuuteesi?
13. Voitko pukeutua kuten haluat (löydätkö sellaisia vaatteita kun etsit)?

14. Millaisista materiaaleista pidät vaatteissa?

15. Millaisia materiaaleja inhoat?

16. Kuka on lempi vaatesuunnittelijasi?

17. Lempi vaatemerkki?

18. Onko sinulla ketään "vaate-ikonia", kuka?

19. Seuraatko muotia?

20. Mitä et voisi koskaan kuvitella käyttäväsi?

21. Muu..

Namn:

Ålder:

Storlek: Övredel:

Nedredel:

1. Vartifrån köper du dina kläder
2. Vad hittar du på marknaden
3. Vad finns inte på marknaden/ vad kunde finnas mera
4. Hurdana plagg använder du
5. Hurdana plagg skulle du vilja använda, men som inte finns att få tag i
6. Hurdan är din stil, beskrivet med ord
7. Hurdan är din personlighet
8. Hurdana färger använder du på kläderna
9. Favoritfärger
10. Färger du hatar
11. Bästa årstiden
12. Vartifrån får du inspiration till din outfit
13. Kan du klä dej så som du vill (finns det att få sådana plagg som du söker efter)

14. Hurdana material gillar du i kläderna
15. Hurdana material hatar du
16. Vem är din favorit designer
17. Favorit klädmärke
18. Har du någon kläd icon, vem
19. Följer du modet
20. Vad skulle du aldrig tänka dej att sätta på dej
21. Övrigt

Nimi:

1. Mitä pidit projektista?

Negatiivista:

Positiivista:

2. Olisiko jokin voinut olla toisin (parannuksia)? Mitä? Miten?

3. Mistä pidit eniten projektissa?

4. Mitä pidät lopputuloksesta (vaatteista)?

5. Saitko vaatteita joita tarvitset sekä joita ei löydy markkinoilta? Täyttikö mallisto odotuksesi?

6. Miltä tuntuu käyttää vaatteita suunniteltu juuri sinua varten?

7. Vaatteiden toiminto, miten toimii? Olisiko voinut toimia paremmin (Muutos suunnittelussa?) ?

8. Ovatko vaatteet helppoja pukea päälle? Tarvitsetko avustajan apua, apuvälineitä jne.

9. Muuta (feedback):

Namn:

1. Vad tyckte du om projektet?

Negativa saker:

Positiva saker:

2. Kunde något ha varit annorlunda(förbättringar)? Vad? Hur?

3. Vad gillade du mest i projektet?

4. Vad tycker du om resultatet(kläderna)? (Positiva och negativa sidor)

5. Fick du sådana plagg som du behövt och som du inte hittar på marknaden? Uppfyllede kollektionen dina önskningar och behov?

6. Hur känner du dig i kläderna som är designade just för dig?

7. Klädernas funktion; hur känns de? Kunde de ha fungerat bättre(Ändringar i designen)?

8. Är kläderna lätta att klä på?

9. Övrigt, feedback:

SOPIMUS

MATERIAALIN KÄYTTÖ

Täten minä, Maisa Paunu, annan Janina Wiksten:ille täyden oikeuden käyttää valokuvia, haastatteluja sekä muita relevantteja tietoja minusta hänen lopputyössään lyhytkasvuisista.

Paikka ja päivämäärä: Turku 7.8.2014

Janina Wiksten
Janina Wiksten

Maisa Paunu
Maisa Paunu

KONTRAKT

ANVÄNDNING AV MATERIAL

Härmed utlåter jag, Sebastian Ekblom, att Janina Wiksten får använda fotografier, intervjuer, personliga diskussioner, samt annan relaterande material om mig i sitt examensarbete om kortväxta.

Datum och ort: 12.8.2011 Borge

Janina Wiksten

Sebastian Ekblom

